

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต12

วิทยา ชุมหล่อ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM

**IN EXTRA – LARGE SCHOOL UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 12**

WITTAYA CHUMLOR

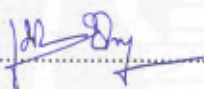
**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2014**

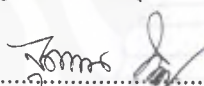
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผู้วิจัย นายวิทยา ชุมหล่อ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

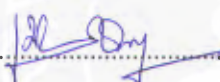
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จutipพร อัสวโสวรรณ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

.....กรรมการ
(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จutipพร อัสวโสวรรณ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณะ บรรจง)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(ดร.สมปอง รักษาธรรม)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 9 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
ผู้วิจัย	นายวิทยา ชุมหล่อ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.เบญจพร ชนะกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผศ.ดร.จตุพร อัสวโสรวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
ปีการศึกษา	2557

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 3) หาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ประกอบด้วย ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 285 คน นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 377 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.35)
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.02)
3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรทำงานเป็นทีมและมีการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน มีเครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน ควรจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นความลับ มีการติดตามประเมินผลและนำผลจากการติดตามประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุงการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน กำหนดเกณฑ์การคัดกรองเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้ครูประจำชั้นช่วยในการคัดกรอง มีการพัฒนาให้ครูหรือบุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน มีการจัดเก็บข้อมูลการแบ่งกลุ่มนักเรียนไว้เป็นความลับ กำหนดให้มีการติดตาม และประเมินผลการคัดกรองนักเรียน แล้วนำผลการคัดกรองมาสรุปอย่างเป็นระบบและมีการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่อง

3.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรมีการทำคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงานที่ชัดเจนให้กับครู เจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้อง กำหนดปฏิทินการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจน มีการสำรวจความต้องการของนักเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน จัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนที่หลากหลายตามความสนใจหรือความถนัดของผู้เรียน ติดตามประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไข โรงเรียนควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อการแก้ไขปัญหาและวางแผนการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น ครูประจำชั้นหรือครูทุกคนควรช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใกล้ชิด มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและเป็นความลับ และมีการติดตาม ประเมินผล การป้องกันและการแก้ไขปัญหาในกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง และนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหามาใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น

3.5 ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อที่ชัดเจน กำหนดแนวทางในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นจำเป็นในการส่งต่อนักเรียน มีการจัดทำบันทึกการส่งต่อนักเรียนทุกครั้งอย่างเป็นปัจจุบัน มีการประชุมสรุปผลการดำเนินการส่งต่อนักเรียน

และมีการนำผลจากการติดตาม ประเมินผลมาปรับปรุงพัฒนาแนวทางในการส่งต่อนักเรียนให้มี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ABSTRACT

Thesis Title	Students Care and Support System in Extra – Large School under the Secondary Educational Service Area Office 12
Author	Mr. Wittaya Chumlor
Thesis Advisors	Dr. Benjaporn Chanakul Major Advisor Assistant Professor Dr. Jutiporn Assawasowan Co - Advisor
Program	Educational Administration
Academic Year	2014

The objectives of this research were to: 1) Study problems the students' care and support system in extra – large school under the Secondary Educational Service Area Office 12. 2) Study the satisfaction of students towards the students care and support system. 3) Suggested the development of the students care and support system. The sample group was obtained by Simple Random Sampling. The sample from 285 guidance teachers, advisor teacher and 377 students. The data analyzed by using percentage, mean and standard deviation.

The results have shown that:

1. The problem in assisting the students in extra–large school under the Secondary Educational Service Area Office 12 in overall was at a lower level. (\bar{x} = 2.35)
2. The satisfaction of students towards the students care and support system in overall was at a high level. (\bar{x} = 4.02)
3. The suggested to the development of the students care and support systems are;
 - 3.1 Known the individual students. The school administrators should plan as sequence work with teachers and parents by gathering individual data. The data analyzed should be secret and evaluated to promote and develop students for effectiveness asset.
 - 3.2 The screening students. The school administrators together with teachers should plan the screening system by using the criteria for grouping screen of the students, also trained teachers for the screening system. The follow up and evaluated of students should be systematic and continue in process.
 - 3.3 Students supportive. The school administrators should be concentrated and clear in role to support and promote the student activities. The need assessments of students should be in systematic approach for students' development.
 - 3.4 Prevention and correction. The school administrators together with teachers should plan to prevent and correct the risk behavior. The data analyzed for prevention and correction should be secret and evaluated suit to students for effectiveness development asset.
 - 3.5 Feed Forward. The school administrators should plan as sequence standard system. The data gathering and analyzed should be present and continuous discussion to develop students' effectiveness asset.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้โอกาส ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่งจาก ดร.เบญจพร ชนะกุล ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผศ.ดร.จตุพร อัสวโสวรรณ กรรมการที่ปรึกษา ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ มนุษย์ บุญชูวงศ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล เต็นสุนทร ที่ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการตรวจสอบเครื่องมือ นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณคณะครูและนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อนร่วมงานและเพื่อนร่วมอุดมการณ์ที่เป็นกำลังใจและความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอบอบแด่ บิดา มารดา คณาจารย์ และ ผู้มีพระคุณที่เป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ อบรมสั่งสอนและให้การช่วยเหลือให้ผู้วิจัยประสบผลสำเร็จมาจนบัดนี้

นายวิทยา ชุมหล่อ

สารบัญ

หน้า

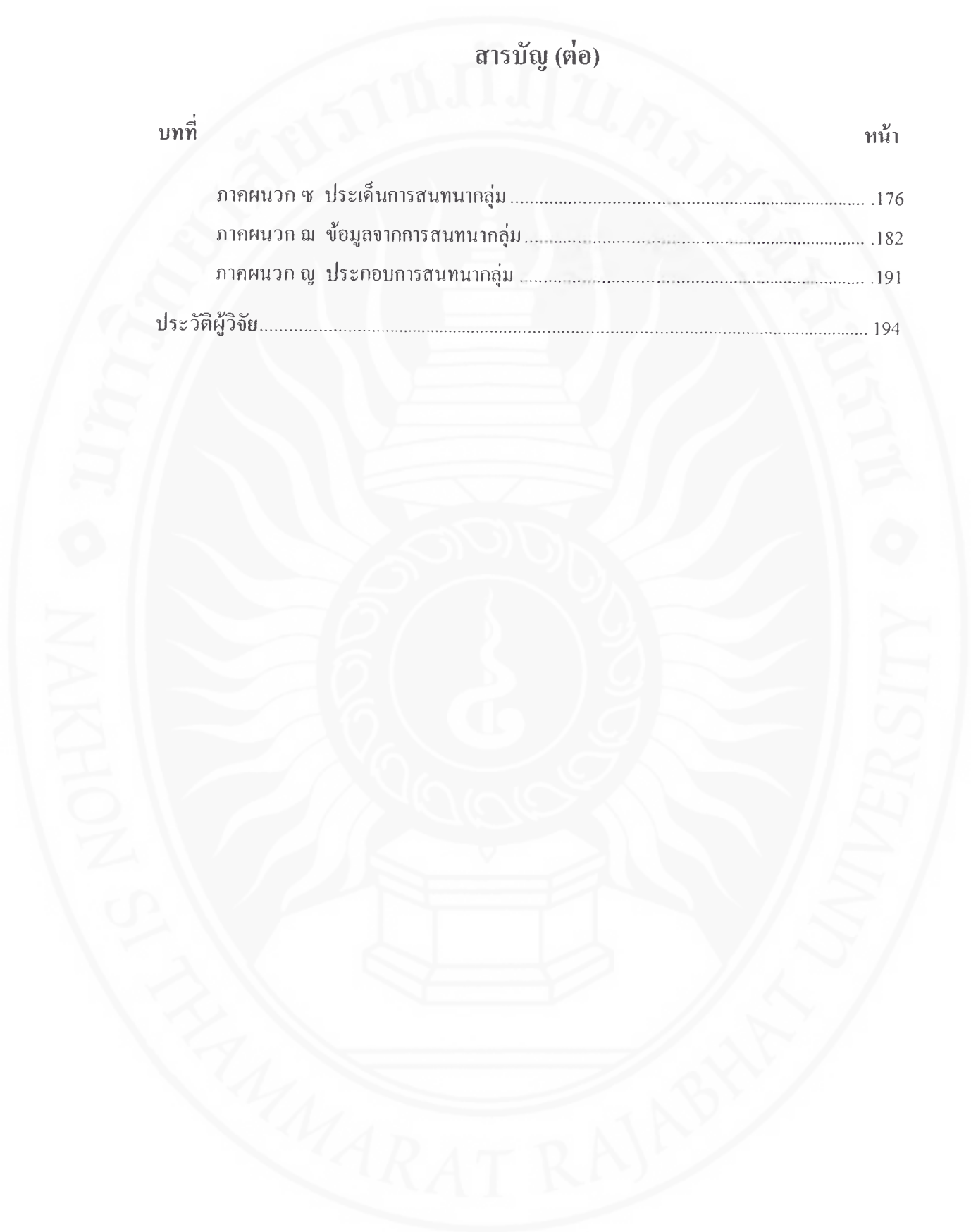
บทกัตย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	11
ความหมายและแนวคิดหลักของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	11
กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	12
องค์ประกอบในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	16
แผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน.....	32
งานแนะแนว.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	38
ความหมายของความพึงพอใจ.....	38
วิธีการศึกษาความพึงพอใจ.....	39
เครื่องมือวัดความพึงพอใจ.....	40

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
งานวิจัยในประเทศ.....	41
งานวิจัยต่างประเทศ.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย	64
ขั้นตอนการวิจัย	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	66
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
การวิเคราะห์ข้อมูล	73
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	75
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	114
อภิปรายผลการวิจัย.....	112
ข้อเสนอแนะ.....	113
บรรณานุกรม	136
ภาคผนวก	141
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	142
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	144
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย.....	148
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือในการวิจัย.....	150
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญผู้ร่วมสนทนากลุ่ม.....	157
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	159
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่ม.....	174

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ช ประเด็นการสนทนากลุ่ม	176
ภาคผนวก ฉ ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม	182
ภาคผนวก ชญ ประกอบการสนทนากลุ่ม	191
ประวัติผู้วิจัย.....	194

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน..... 14
2	ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบ..... 18
3	ประเด็นการพิจารณาเพื่อจัดเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน..... 21
4	การจัดกิจกรรมโฮมรูม..... 24
5	การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน..... 25
6	การให้คำปรึกษาเบื้องต้น..... 27
7	การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา..... 28
8	แผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน..... 32
9	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา)..... 67
10	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (นักเรียน)..... 68
11	จำนวนและร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา)..... 79
12	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12..... 81
13	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล..... 82
14	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการคัดกรองนักเรียน..... 83
15	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งเสริมนักเรียน..... 85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา	86
17 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งต่อ	88
18 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	89
19 จำนวนและร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักเรียน).....	93
20 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัด ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12	94
21 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัด ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการศึกษา.....	95
22 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัด ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านอาชีพ.....	97
23 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัด ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านส่วนตัวและสังคม.....	99
24 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียน.....	101

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	13
2 กระบวนการดำเนินงานของครูแนะแนว/ฝ่ายปกครอง.....	30
3 โครงสร้างคณะกรรมการในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	33

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) และแนวทางการจัดการศึกษายังได้ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาซึ่งเรื่องหนึ่งที่กำหนดให้การดำเนินการคือเรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (มาตรา 23 ข้อ (5)) ทั้งนี้การจัดการกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาให้รู้จักคิดเป็นทำเป็นรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาอีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, 1)

การพัฒนานักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้ง ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็มีปรากฏเช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่ง ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่นๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของ

ทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากร ครูทุกคนในโรงเรียน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญ ในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด (กรมสุขภาพจิต, 2546 ข, 1)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องสนองตอบเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาก็ได้ประสานความร่วมมือกับกรมสามัญศึกษา กรมวิชาการและกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับการช่วยเหลือจากครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, 3)

ปีการศึกษา 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวนโยบายของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในโรงเรียนและนอก โรงเรียนรวมทั้งวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่างๆ ที่มีคุณภาพอันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ จึงได้นำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไปใช้ในโรงเรียนทุกโรงเรียน โดยการดำเนินงานต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะครู มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ทราบความเปลี่ยนแปลงและสามารถหาวิธีป้องกันหรือแก้ไขปัญหาได้ทันการณ์ เนื่องจากปัญหาทุกปัญหาล้วนมีสาเหตุและไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใดแต่เป็นการสั่งสมประสบการณ์ที่มีผลเชิงลบต่อพฤติกรรม ทั้งทางด้านความคิด ความรู้สึกและการกระทำ หากไม่ได้รับการช่วยเหลือเบื้องต้น ปัญหา ก็จะมี ความซับซ้อนมากขึ้น ยากแก่การแก้ไขในที่สุดเมื่อนักเรียนอยู่ที่ โรงเรียนก็จะมีครูช่วยทำหน้าที่ดังกล่าวแทนพ่อแม่ โดยสถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีองค์ประกอบ 5 ประการคือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ การรู้จักนักเรียนด้านต่างๆ ได้แก่ ความสามารถ สุขภาพ ครอบครัว เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับครูที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรม เพื่อป้องกันปัญหาหรือส่งเสริม รวมทั้งการช่วยเหลือแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นการรับรู้

ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษาเข้าใจนักเรียนมากขึ้นและสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้

2. การคัดกรองนักเรียน คือ เป็นการพิจารณาเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มคือ กลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา การคัดกรองนักเรียนสามารถทำได้หลายวิธี เช่น ใช้แบบประเมิน SDQ ของกรมสุขภาพจิต การสังเกตพฤติกรรม การสอบถาม การสัมภาษณ์ การจัดกลุ่ม จะทำให้ครูที่ปรึกษาสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งด้านการป้องกัน การแก้ไขและส่งเสริมพัฒนาดำเนินไปอย่างมีทิศทางและมีความชัดเจน

3. การส่งเสริมนักเรียน เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มพิเศษ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ให้มีคุณภาพมากขึ้นมีความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหา และช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหากลับมาเป็นกลุ่มปกติและมีคุณภาพ

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา คือ การป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนที่ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ มี 2 ประการ คือ การให้การปรึกษาในเบื้องต้นและจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียน ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรเอาใจใส่ให้นักเรียนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับกลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหา จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องดูแลอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือนักเรียน ไม่ให้กลายเป็นปัญหาสังคม

5. การส่งต่อ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนในบางกรณีครูที่ปรึกษายากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไป เพื่อให้การช่วยไปถูกต้องและรวดเร็ว การส่งต่อแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

5.1 การส่งต่อภายใน คือ ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล หรือฝ่ายปกครอง

5.2 การส่งต่อภายนอก คือครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพครูอาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้เทคนิควิธีการเหมาะสมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นอย่างดี มีการประสานงานซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่องมีความเข้าใจตรงกันในการที่จะดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในปัจจุบันครูบางคนเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของฝ่ายปกครองหรือของครูแนะแนว การดูแลรับผิดชอบเฉพาะนักเรียนที่เป็นที่ปรึกษา ส่วนนักเรียนคนอื่น ๆ ครูก็จะละเลยไม่ให้การดูแลช่วยเหลือนอกจากนี้ ครูบางคนก็ถือว่ากรอบมดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นหน้าที่ของผู้ปกครอง ส่วนผู้ปกครองก็จะทำงานจนไม่มีเวลาดูแลอบรมดูแลของนักเรียนจึงไม่ให้ความสนใจที่จะช่วยกันดูแล เพราะฉะนั้นในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะให้มีประสิทธิภาพบุคลากรทุกฝ่ายทุกคนต้องร่วมมือร่วมแรงร่วมใจประสานงานซึ่งกันและกัน โดยไม่คิดว่าเป็นภาระหน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547, 2)

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันถือเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน มีกระแสวัฒนธรรมต่างชาติ หลั่งไหลเข้ามาอย่างรวดเร็วและรุนแรง โดยนำเสนอสื่อมวลชนในรูปแบบต่างๆ ซึ่งในขณะที่วัฒนธรรมบางอย่างก็ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและสภาพสังคมไทย ดังนั้น หากวัยรุ่นขาดภูมิคุ้มกันและขาดดูแลช่วยเหลือชี้แนะจากผู้ปกครอง และครูอาจารย์ก็อาจทำให้ค่านิยม ทศนคติรวมทั้งการพฤติกรรมเบี่ยงเบน ไปจาก มาตรฐานอันดีงามของสังคม นอกจากนี้การพัฒนาที่แยกส่วน ขาดความเชื่อมโยงระหว่าง บ้าน โรงเรียน วัด ทำให้เยาวชนขาดสิ่งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ขาดการนำหลักธรรมไปมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เยาวชนเติบโตขึ้นจนอายุย่างเข้าสู่วัยรุ่น ซึ่งถือเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทั้งทาง ร่างกาย จิตใจ และสังคม ทำให้เกิดความสับสนในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง รวมถึงวิจรรณญาณใน การประพฤติปฏิบัติตนตลอดจนความรับผิดชอบต่อสังคม ความเบี่ยงเบนทางพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่เกิดขึ้นดูเหมือนจะทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ ไม่ว่าจะเป็นปัญหา อาติการก่ออาชญากรรม การข่มขืนการละเมิดทางเพศ การแพร่กระจายของโรคที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์การก่อวิวาททำร้าย ร่างกายกัน พฤติกรรมซิงสุกก่อนห้าม รวมถึงการแพร่ภาพที่ไม่เหมาะสมทั้งทางอินเทอร์เน็ตและมือถือ ฯลฯ (ลัดดา คังสุภาชัย, 2553, 87-91)

จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนสามารถที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือนักเรียนโดยการนำเอาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ ซึ่งการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าว โรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาได้ดำเนินการ โดยตระหนักถึงความสำคัญ จึงจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งมีวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่างๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จต่อไป

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานกิจการนักเรียนซึ่งเป็นงานด้านหนึ่งที่มีความสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ที่วางไว้ เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของนักเรียนนับตั้งแต่นักเรียนได้เข้าสู่ระบบของโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียน และถือเป็นระบบหลักในการดำเนินงานควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีมาตรฐานตามหลักสูตร ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบดูแลปกครองและจัดบริการสิ่งต่างๆ ให้แก่นักเรียน ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก อาจทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง ผู้วิจัยมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสม อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการส่งเสริมให้นักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือมีพัฒนาการอย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดีสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยอาศัยกรอบแนวคิดในการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสุขภาพจิต (กระทรวงสาธารณสุข, 2546 ก, 1-7) กำหนดตัวแปรในการศึกษาวิจัยดังนี้

- 1) ระดับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 1.2) การคัดกรองนักเรียน
 - 1.3) การส่งเสริมนักเรียน
 - 1.4) การป้องกันและการแก้ไขปัญหา
 - 1.5) การส่งต่อ
- 2) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 2.1) การช่วยเหลือด้านการศึกษา
 - 2.2) การช่วยเหลือด้านอาชีพ
 - 2.3) การช่วยเหลือด้านส่วนตัวและสังคม
- 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 3.2) การคัดกรองนักเรียน
 - 3.3) การส่งเสริมนักเรียน
 - 3.4) การป้องกันและการแก้ไขปัญหา
 - 3.5) การส่งต่อ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษครั้งนี้ กำหนดที่จะศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ขอบเขตด้านประชากร

ในการวิจัยเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 909 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2545, 42-43) และทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มตัวอย่างจากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 270 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 18,747 คน ประจำปีการศึกษา 2557

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2545, 42-43) และทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน

ระยะที่ 3 การหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group) จากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 15 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

การดูแลช่วยเหลือ หมายถึง การส่งเสริม การป้องกันและการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือสำหรับครูที่ปรึกษาและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง วิธีการในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนวางไว้

ครูแนะแนว หมายถึง ครูที่ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษานักเรียน หัวหน้างานแนะแนวและรองที่รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเบญจมราชูทิศนครศรีธรรมราช โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช โรงเรียนทุ่งสง โรงเรียนปากพนัง โรงเรียนพัทลุง และ โรงเรียนสตรีพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ครูที่ปรึกษา หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษาตามคำสั่งของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ นครศรีธรรมราช โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช โรงเรียนทุ่งสง โรงเรียนปากพนัง โรงเรียนพัทลุง และ โรงเรียนสตรีพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ นครศรีธรรมราช โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช โรงเรียนทุ่งสง โรงเรียนปากพนัง โรงเรียนพัทลุง และ โรงเรียนสตรีพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไปใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ประกอบด้วย โรงเรียนเบญจมราชูทิศ นครศรีธรรมราช โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช โรงเรียนทุ่งสง โรงเรียนปากพนัง โรงเรียนพัทลุง และ โรงเรียนสตรีพัทลุง

การสนทนากลุ่ม หมายถึง การรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อหา

แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทราบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย
2. ทราบถึงระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย
3. ได้แนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.1 ความหมายและแนวคิดหลักของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.2 กระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.3 องค์ประกอบในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.4 แผนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 1.5 งานแนะแนว
2. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 2.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 2.2 วิธีการศึกษาความพึงพอใจ
 - 2.3 เครื่องมือวัดความพึงพอใจ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การจัดการศึกษามีได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนเพียงให้มีความรู้ทางด้านวิชาการเพียงอย่างเดียวแต่ต้องครอบคลุมถึงการเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรมมีความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมและปรับตัวเพื่อใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขดังนั้นการพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนย่อมเป็นบทบาทหน้าที่ของครูทุกคนที่จะร่วมมือกัน โดยครอบคลุมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนในทุกด้านรวมทั้งการช่วยเหลือป้องกันและแก้ไขปัญหา

ความหมายของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนานักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้ง ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่มุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากการเรียนการสอนในรายวิชาแล้วจะต้องมีการ ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544, 44) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตามอัตภาพของตนเองโดยพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวได้ดีขึ้นนักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์มากขึ้นนักเรียนรู้จักยอมรับและเข้าใจผู้อื่นมากขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

กรมวิชาการ (2545,7) กล่าวว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงการช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการที่จะทำให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองมีแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองรวมทั้งครูได้รู้จักนักเรียนมากขึ้นสามารถส่งเสริมและป้องกันปัญหาของผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกติหรือกลุ่มพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2542,12) กล่าวว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนหมายถึงกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอนพร้อมวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจนโดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าวและมีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอกรวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน

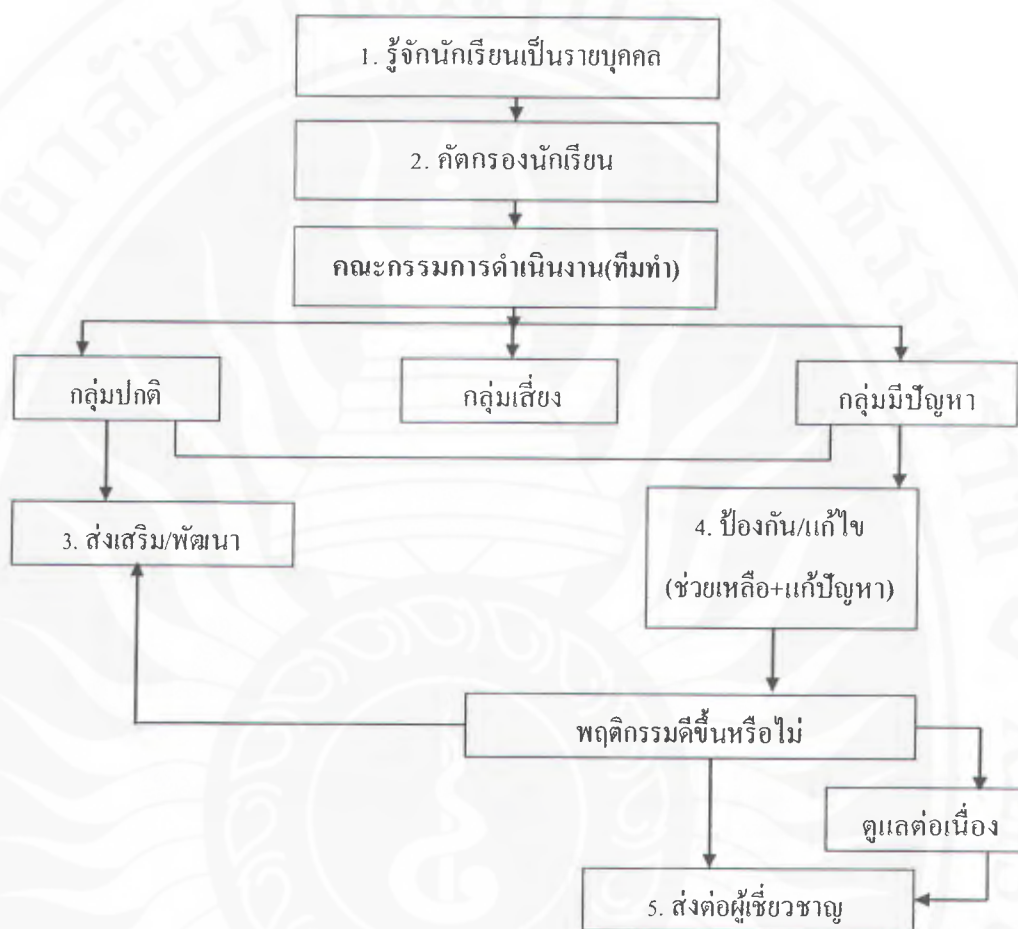
กรมสุขภาพจิต (2546 ก, 4) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีการและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดย

มีครู ที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว และมีการประสานความร่วมมือ อย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากทางโรงเรียน การดูแลช่วยเหลือ หมายความว่า การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยมีวิธีการและเครื่องมือ สำหรับ ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และปลอดภัยจากสารเสพติด

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึงกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน โดยมีวิธีการและเครื่องมือ สำหรับ ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินงานพัฒนานักเรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพผู้รับผิดชอบจะต้องมีความเข้าใจในกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน หากผู้เรียนได้รับการช่วยเหลือถูกต้องตามกระบวนการจะทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแสดงให้เห็นดังภาพที่ 2

ภาพที่ 1 แสดงกระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่มา: กรมสุขภาพจิต (2546 ก. 4)

กรมสุขภาพจิต (2546 ก. 5-7) ได้สรุปกระบวนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่แสดงในภาพที่ 2 เป็นความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาตลอดกระบวนการโดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจากผู้บริหารครูที่เกี่ยวข้องรวมทั้งผู้ปกครองซึ่งมีวิธีการและเครื่องมือตัวอย่างสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 กระบวนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ศึกษาข้อมูลจากการใช้	1) ระเบียบสะสม
1.1 ด้านความสามารถ	1) ระเบียบสะสม	2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก
1.1.1 การเรียน	2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก	3) อื่นๆเช่น
1.1.2 ความสามารถ	3) อื่นๆเช่น	3.1 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์
อื่นๆ	3.1 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์	3.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน
1.2 ด้านสุขภาพ	3.2 แบบสัมภาษณ์นักเรียน	3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน
1.2.1 ร่างกาย	3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน	3.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน
1.2.2 จิตใจ	3.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน	
1.2.3 พฤติกรรม	นักเรียน	
1.3 ด้านครอบครัว	3.4 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองและเยี่ยมบ้านนักเรียน	
1.3.1 เศรษฐกิจ	นักเรียน	
1.3.2 การคุ้มครองนักเรียน	นักเรียน	
1.4 ด้านอื่นๆ		
2. การคัดกรองนักเรียน	ดำเนินการต่อไปนี้	1. เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน
2.1 กลุ่มปกติ	1. วิเคราะห์ข้อมูลจาก	2. แบบสรุปผลการคัดกรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล
2.2 กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา	1.1 ระเบียบสะสม	3. แบบสรุปผลการคัดกรองนักเรียนเป็นห้องเรียน
	1.2 แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก	
	1.3 แหล่งข้อมูลอื่นๆ	
	2. คัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
3. การส่งเสริมนักเรียน (สำหรับนักเรียนทุกกลุ่ม)	ดำเนินการต่อไปนี้ 1. จัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) 2. จัดประชุมครูที่ปรึกษา 3. จัดกิจกรรมอื่นๆที่ครู พิจารณาว่าเหมาะสม	1.แนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) 2.แนวทางจัดประชุมผู้ปกครอง 3.แบบบันทึก/สรุปผลกิจกรรม
4. การป้องกันและแก้ไข ปัญหา (จำเป็นอย่างมากสำหรับ นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา)	ดำเนินการต่อไปนี้ 1.ให้การศึกษาเบื้องต้น 2. ประสานงานกับครูและ ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆเพื่อการจัด กิจกรรม สำหรับการป้องกันและ ช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนคือ 2.1 กิจกรรมในห้องเรียน 2.2 กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.3 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 2.4 กิจกรรมซ่อมเสริม 2.5 กิจกรรมสื่อสารกับ ผู้ปกครอง	1. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน 5 กิจกรรม 2. แบบบันทึกสรุปผลการคัด กรองและช่วยเหลือนักเรียนเป็น รายบุคคล 3. แบบบันทึกรายงานผลการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการ	เครื่องมือ
5. การส่งต่อ	ดำเนินการต่อไปนี้	1. แบบบันทึกการส่งต่อของโรงเรียน
5.1 ส่งต่อภายใน	1. บันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ	2. แบบรายงานแจ้งผลการช่วยเหลือนักเรียน
5.2 ส่งต่อภายนอก	นักเรียนต่อไปเช่นครูแนะแนว ครูปกครองครูประจำวิชาครูพยาบาลเป็นต้นซึ่งเป็นการส่งต่อภายใน	
	2. บันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกโดยครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการซึ่งเป็นการส่งต่อภายนอก	

จากการศึกษากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสรุปได้ว่ากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นความรับผิดชอบของครูที่ปรึกษาตลอดกระบวนการ โดยมีการประสานงานหรือรับการสนับสนุนจาก ผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญ เพื่อแก้ไขปัญหา ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข

องค์ประกอบในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในแต่ละด้านมีความสำคัญ มีวิธีการและเครื่องมือที่แตกต่างกันไปแต่มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันซึ่งเอื้อให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ

กรมสุขภาพจิต (2546 ก.7) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการดังที่กล่าวมาคือการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลการคัด

กรองนักเรียนการส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, 8-12) ได้สรุปรายละเอียดเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ว่าการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความสำคัญมากเนื่องด้วยความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนที่มีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกันหล่อหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบดังนั้นการรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษาที่มีความเข้าใจนักเรียนมากขึ้นสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้องซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่การใช้ความรู้สึกหรือการคาดเดาโดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียนซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดได้น้อยที่สุด

ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาควรมีอย่างน้อย 3 ด้านใหญ่ๆคือ

1.1 ด้านความสามารถหมายถึง

1.1.1 ด้านการเรียน

1.1.2 ด้านความสามารถอื่นๆ

1.2 ด้านสุขภาพหมายถึง

1.2.1 ด้านร่างกาย

1.2.2 ด้านจิตใจ – พฤติกรรม

1.3 ด้านครอบครัวหมายถึง

1.3.1 ด้านเศรษฐกิจ

1.3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน

1.4 ด้านสารเสพติด

1.5 ด้านความปลอดภัย

1.6 ด้านอื่นๆที่ครูพบเพิ่มเติม ซึ่งมีความสำคัญหรือเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน เช่น ด้านเพศ

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่ควรทราบ

ข้อมูลนักเรียน	รายละเอียดของข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ
1. ด้านความสามารถ	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละวิชา
1.1 ด้านการเรียน	2. ผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละภาคเรียน
1.2 ด้านความสามารถ อื่นๆ	3. พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียนที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเช่น ไม่ตั้งใจเรียนขาดเรียนเป็นต้น 4. บทบาทหน้าที่พิเศษในโรงเรียน 5. ความสามารถพิเศษเช่นด้านกีฬาดนตรีศิลปะ 6. การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน
2. ด้านสุขภาพ	1. ส่วนสูงน้ำหนัก
2.1 ด้านร่างกาย	2. โรคประจำตัวความบกพร่องทางร่างกายเช่นการได้ยินการมองเห็น
2.2 ด้านจิตใจ – พฤติกรรม	3. อารมณ์ซึมเศร้า/วิตกกังวล 4. ความประพฤติโดยพิจารณาการแสดงออกตามวุฒิภาวะ 5. พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง/สมาธิสั้น 6. บุคลิกภาพเก็บตัว/ขี้อาย
3. ด้านครอบครัว	1. รายได้ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง
3.1 ด้านเศรษฐกิจ	2. อาชีพของผู้ปกครอง
3.2 ด้านการคุ้มครอง นักเรียน	3. ค่าใช้จ่ายที่นักเรียนได้รับในการมาโรงเรียน 4. จำนวนพี่น้อง/บุคคลในครอบครัว 5. สถานภาพของบิดามารดา 6. บุคคลที่ดูแลรับผิดชอบนักเรียน 7. ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว 8. ลักษณะที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม 9. ความเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัว หรือ การใช้สารเสพติด การ ติดสุรา การพนัน เป็นต้น

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลนักเรียน	รายละเอียดของข้อมูลพื้นฐานที่ควรทราบ
4. ด้านสารเสพติด	1. พฤติกรรมที่แสดงออก พฤติกรรมในชั้นเรียน 2. การใช้ยา
5. ด้านความปลอดภัย	1. สุขภาพและบุคลิกภาพ 2. สถานภาพครอบครัวและสิ่งแวดล้อม 3. ข้อมูลการเดินทาง 4. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลสามารถใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งด้านความสามารถด้านสุขภาพและด้านครอบครัวคือ (กรมสุขภาพจิต, 2546 ก, 10-12)

1) ระเบียบสะสมเป็นเครื่องมือในรูปแบบของเอกสารเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูลและครูที่ปรึกษานำข้อมูลเหล่านั้นมาศึกษาพิจารณาทำความเข้าใจกับนักเรียนเบื้องต้นหากข้อมูลไม่เพียงพอหรือมีข้อสังเกตบางประการก็ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมด้วยวิธีการต่างๆเช่นการสอบถามจากนักเรียน โดยตรงการสอบถามจากครูอื่นๆ หรือเพื่อนๆ ของนักเรียน เป็นต้นรวมทั้งการใช้เครื่องมือทดสอบต่างๆหากครูที่ปรึกษาดำเนินการได้

2) แบบประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือสำหรับคัดกรองเด็กด้านพฤติกรรมการปรับตัวที่มีผลเกี่ยวเนื่องกับสภาพจิตใจซึ่งจะช่วยให้ครูที่ปรึกษามีแนวการพิจารณานักเรียนด้านสุขภาพจิตมากขึ้นแบบประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือที่กรมสุขภาพจิตเป็นผู้จัดทำขึ้นโดยพัฒนาจาก The Strengths and Difficulties Questionnaire หรือมีชื่อย่อว่า SDQ ของประเทศเยอรมนีซึ่งใช้กันแพร่หลายในประเทศแถบยุโรปเพราะมีความเที่ยงและความตรงจำนวนข้อไม่มากนักคณะผู้จัดทำของกรมสุขภาพจิตคือ (พรรณพิมล หล่อตระกูล, 2541) ได้ทำการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบประเมินและหาเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทยแบบประเมินพฤติกรรมเด็กมี 3 ชุดคือชุดที่ครูเป็นผู้ประเมินเด็กชุดที่พ่อแม่ผู้ปกครองเป็นผู้ประเมินเด็กและชุดที่เด็กประเมินตนเอง

3) วิธีการและเครื่องมืออื่นๆ ในกรณีที่ข้อมูลของนักเรียนจากระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่พอเพียง หรือเกิดกรณีจำเป็นต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมอีก ครูที่ปรึกษาก็อาจใช้

วิธีการเครื่องมืออื่นๆเพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมอื่นๆในห้องเรียน การสัมภาษณ์และการเยี่ยมชมบ้านนักเรียน เป็นต้น

2. การคัดกรองนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, 13-17) ได้สรุปประเด็นการคัดกรองนักเรียนไว้ว่าเป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่มคือ

2.1 กลุ่มปกติคือนักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้วอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2.2 กลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาคือนักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหามาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขปัญหามาตามแต่กรณี

การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้นและมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหามาเพราะมีข้อมูลของนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหามาของนักเรียนจะมีน้อยลง มีผลต่อการแก้ไขปัญหามาของนักเรียนได้อย่างตรงประเด็นซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

ผลการคัดกรองนักเรียนครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติโดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นที่มีความไวต่อการรับรู้ (Sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวว่าขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบกับปัญหาใดก็ตามและเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วยดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองนักเรียนเป็นความลับนอกจากนี้หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียนก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าการถูกละเลยของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่นๆซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้นให้อยู่ในดุลยพินิจของครูที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย

ตารางที่ 3 ประเด็นการพิจารณาเพื่อจัดทำเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน

ข้อมูลนักเรียน	ประเด็นการพิจารณา	แหล่งข้อมูล
1. ด้านความสามารถ	1. ผลการเรียนรู้ที่ได้และความ	1. ระเบียบสะสม
1.1 ด้านการเรียน	เปลี่ยนแปลงของผลการเรียน	2. วิธีการอื่นๆ เช่น การ
	2. ความเอาใจใส่ความพร้อมในการเรียน	สังเกตพฤติกรรม
	3. ความสามารถในการเรียน	นักเรียนการสอบถามและ
	4. ความสม่ำเสมอในการมาโรงเรียนเวลาที่	การสัมภาษณ์จากครูที่เกี่ยวข้อง
	ที่มาโรงเรียนการเข้าชั้นเรียน	
1.2 ด้าน	1. การแสดงออกถึงความสามารถพิเศษที่	1. ระเบียบสะสม
ความสามารถ	มี	วิธีการอื่นๆเช่น
อื่นๆ	2. ความถนัดความสนใจและผลงานใน	การสังเกตหรือ
	อดีตที่ผ่านมา	การสัมภาษณ์จากเพื่อน
	3. บทบาทหน้าที่พิเศษในโรงเรียน	ของนักเรียน
	4. การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของนักเรียน	
2. ด้านสุขภาพ	1. ความปกติความพิการหรือ	1. ระเบียบสะสม
2.1 ด้านร่างกาย	ความบกพร่องทางร่างกายเช่น	2. วิธีการอื่นๆ เช่นการ
	การมองเห็นการได้ยินเป็นต้น	สังเกตการ สอบถามจากครู
	2. โรคประจำตัว	พยาบาล

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลนักเรียน	ประเด็นการพิจารณา	แหล่งข้อมูล
2.2 ด้านจิตใจ- พฤติกรรม	<ol style="list-style-type: none"> สภาพอารมณ์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเช่น ความวิตกกังวลหรือซึมเศร้า ความประพฤติ พฤติกรรมต่างๆที่มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ความสามารถพิเศษและการปรับตัวของนักเรียนเช่นพฤติกรรมที่อยู่ไม่นิ่งสมาธิสั้น ความสัมพันธ์กับเพื่อนครูผู้ปกครองการใช้สารเสพติดการลักขโมยการทำร้ายตนเอง พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม 	<ol style="list-style-type: none"> ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรม วิธีการอื่นๆเช่นการสังเกตพฤติกรรมการได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียนจากแบบสอบถามเป็นต้น
3. ด้านครอบครัว 3.1 ด้านเศรษฐกิจ	<ol style="list-style-type: none"> ผู้หารายได้ให้ครอบครัว ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวภาระหนี้สิน ความเพียงพอของรายรับกับรายจ่าย จำนวนเงินที่นักเรียนได้รับและใช้จ่ายในแต่ละวัน 	<ol style="list-style-type: none"> ระเบียบสะสม วิธีการอื่นๆเช่นการได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียนหรือจากนักเรียนโดยตรงเป็นต้น
3.2 ด้านการ คุ้มครองนักเรียน	<ol style="list-style-type: none"> ความสามารถในการคุ้มครองดูแลนักเรียนได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมของผู้ปกครอง ความเหมาะสมของสภาพที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว การใช้สารเสพติดหรือเล่นการพนันของบุคคลในครอบครัว 	<ol style="list-style-type: none"> ระเบียบสะสม วิธีการอื่นๆ เช่นการได้ข้อมูลจากเพื่อนนักเรียนหรือจากนักเรียนโดยตรงเป็นต้น

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลนักเรียน	ประเด็นการพิจารณา	แหล่งข้อมูล
4. ด้านสารเสพติด	1. พฤติกรรมที่แสดงออก 2. พฤติกรรมในชั้นเรียน 3. การใช้จ่ายเงิน 4. การคบเพื่อน 5. สุขภาพและบุคลิกภาพ 6. สถานภาพทางครอบครัวและสิ่งแวดล้อม	1. การสังเกต 2. การสัมภาษณ์ 3. การคัดกรอง 4. ระเบียบสะสม
5. ด้านความปลอดภัย	1. พฤติกรรมการทำงานที่สร้างความปลอดภัยให้กับตนเองและผู้อื่น 2. จิตสำนึกด้านความปลอดภัย	1. ข้อมูลการเดินทาง 2. สภาพแวดล้อมในโรงเรียน
6. ด้านอื่นๆ เช่น ด้านเพศ	พฤติกรรมอื่นๆที่เปลี่ยนแปลงจากเดิมซึ่งอาจเป็นไปได้ในทางที่ดีขึ้นหรือมีความไม่เหมาะสมที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถ สุขภาพ และการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน	1. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 2. การสัมภาษณ์นักเรียน 3. จากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น เพื่อนนักเรียน เป็นต้น

3. การส่งเสริมนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, 18-21) ได้สรุปความหมายของการส่งเสริมนักเรียนไว้ดังนี้ การส่งเสริมนักเรียนหมายถึงการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้น มีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหา กลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวังต่อไป การส่งเสริมนักเรียนมีหลายวิธีที่โรงเรียนสามารถพิจารณาดำเนินการได้แต่มีกิจกรรมหลักสำคัญที่โรงเรียนต้องดำเนินการคือ

- 1) การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)
- 2) การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)

ตารางที่ 4 การจัดกิจกรรมโฮมรูม (Homeroom)

สาระความรู้	แนวดำเนินการ
<p>1. การจัดกิจกรรมโฮมรูม(Homeroom) เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ซึ่งสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมโฮมรูม อาจเป็นที่ห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนก็ได้ให้มีบรรยากาศเสมือนบ้านที่มีครูที่ปรึกษาและนักเรียนเป็นดังสมาชิกในครอบครัวเดียวกันและมีการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านต่างๆเช่นการรู้จักตนเองของนักเรียนการรู้จักผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมมีทักษะการตัดสินใจทักษะการปรับตัวและการวางแผนชีวิตเป็นต้นกิจกรรมเหล่านี้ครูและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้วยกัน</p> <p>2. การจัดกิจกรรมโฮมรูมจะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้นสามารถส่งเสริมความสามารถและป้องกันปัญหาของนักเรียนได้อีกด้วย</p>	<p>แนวการดำเนินการจัดกิจกรรมโฮมรูมมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดกิจกรรม โฮมรูม โดยยึดความต้องการของนักเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโฮมรูม 2. โรงเรียนกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมโฮมรูมหรือมีคู่มือในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งโดยมีจุดมุ่งหมายเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนครูที่ปรึกษาก็ดำเนินการตามนั้นแต่ให้มีความยืดหยุ่นในการกำหนดหัวข้อและวิธีการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสมและทันสมัย 3. วิธีการผสมผสานโดยยึดตามความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียนในการพัฒนานักเรียนในการจัดกิจกรรมโฮมรูม 4. วิธีการอื่นๆ ตามความเหมาะสม

ตารางที่ 5 การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom meeting)

สาระความรู้	แนวดำเนินการ
<p>1. พบปะกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันและร่วมมือกันดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบ้านโรงเรียนและผู้ปกครองด้วยกัน</p>	<p>ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งซึ่งการประชุมนี้มีใช้การรายงานสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบเพียงอย่างเดียวแต่เป็นการจัดกิจกรรมต่างๆที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้นดังนั้นสิ่งสำคัญที่ควร</p>
<p>2. การประชุมผู้ปกครองจะทำให้ นักเรียนได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากผู้ปกครองมากขึ้นทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพมีความสามารถมากยิ่งขึ้นหรือร่วมมือกับทางโรงเรียนในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหานักเรียน</p>	<p>ตระหนักในการจัดกิจกรรมประชุมครูก็คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การเตรียมการครูที่ปรึกษาควรเตรียมความพร้อมก่อนการประชุมในด้านต่างๆโดยเฉพาะข้อมูลของนักเรียนแต่ละคนและกิจกรรมที่จะดำเนินการโดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน
	<ol style="list-style-type: none"> 2. การสื่อสารครูที่ปรึกษาควรระมัดระวังคำพูดที่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือต่อต้านจากผู้ปกครองเช่นการตำหนินักเรียนหรือผู้ปกครองการแจ้งข้อบกพร่องของนักเรียนในที่ประชุมหรือจะเป็นการส่วนตัวก็ตามควรเป็นการพูดที่แสดงถึงความเข้าใจในตัวนักเรียนแสดงถึงความห่วงใยใส่ใจของครูที่มีต่อนักเรียนทุกคนและอาศัยกิจกรรมที่จะทำให้ผู้ปกครองตระหนักในความรับผิดชอบและต้องการปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องของนักเรียน 3. การจัดกิจกรรมในการประชุมที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมนั้นจำเป็นต้องใช้กิจกรรมต่างๆ โดยเริ่มด้วยการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองด้วยกันก่อนจึงจะมีกิจกรรมอื่นๆให้ผู้ปกครองได้แสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สาระความรู้	แนวดำเนินการ
	<p>4. การสรุปผลและบันทึกหลักฐานการประชุมผู้ปกครองในการประชุมแต่ละครั้งครูที่ปรึกษาควรมีการสรุปผลและจัดทำเอกสารเป็นหลักฐานเพื่อประโยชน์ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) เป็นหลักฐานในการจัดประชุมแต่ละครั้ง 2) เป็นข้อมูลสำหรับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป 3) เป็นข้อมูลสำหรับการจัดประชุมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในครั้งต่อไป

4. การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, 22-25) ได้สรุปแนวทางในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาไว้ดังนี้ ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันแต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหานั้นจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาโดยเอาใจใส่ในการแก้้ปัญหาของนักเรียนก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาของสังคมการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากมาขในการพัฒนาให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป

นอกจากนี้ทุกครั้งของการช่วยเหลือนักเรียนควรมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วยการป้องกันและการแก้ไข้ปัญหาให้กับนักเรียนนั้นมีหลายเทคนิควิธีการแต่สิ่งทีครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องดำเนินการมี 2 ประการคือ

- 1) การให้คำปรึกษาเบื้องต้น
- 2) การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

ตารางที่ 6 การให้คำปรึกษาเบื้องต้น

สาระความรู้	แนวดำเนินการ
<p>1. การให้คำปรึกษาเบื้องต้นเป็นการช่วยเหลือผ่อนคลายปัญหาให้ลดน้อยลงทั้งด้านความรู้สึกรู้สึกความคิดและการปฏิบัติตนของนักเรียนโดยมุ่งหวังให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามหรือพึงประสงค์</p> <p>2. ปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การปรึกษามีประสิทธิภาพในการช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรมีความรู้และทักษะพื้นฐานดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จิตวิทยาวัยรุ่น 2. ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ 3. กระบวนการและทักษะการปรึกษาเบื้องต้นที่สำคัญๆคือการสร้างสัมพันธภาพการใช้คำถามการรับฟังเนื้อหาและความรู้สึกการช่วยเหลือแก้ไขปัญหามุมมองแนวทางแก้ไขปัญหานักเรียนในแต่ละลักษณะปัญหา เช่นด้านการเรียนสุขภาพครอบครัวหรือการใช้สารเสพติดการพนันหนีเรียน เป็นต้น 	<p>ครูที่ปรึกษาควรมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึที่ดีต่อนักเรียนและเอาใจใส่ต่อนักเรียนครูที่ปรึกษาควรรู้ใช้กระบวนการปรึกษาดังแต่เริ่มต้นจนจบการปรึกษาดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างสัมพันธภาพ 2. พิจารณาและทำความเข้าใจปัญหา 3. กำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไขปัญหา 4. ยุติการปรึกษา <p>การเป็นผู้ให้การปรึกษาที่ดีมีคุณภาพนั้นควรจะปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปรึกษาหรือวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆซึ่งอาจรับการอบรมจากหน่วยงานภายนอกหรือโรงเรียนจัดอบรมให้ 2. หมั่นฝึกฝนทักษะการปรึกษาพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความสามารถอย่างสม่ำเสมอ 3. ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการหรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปรึกษาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ตารางที่ 7 การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

สาระความรู้	แนวดำเนินการ
การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนนอกจากจะให้การศึกษาเบื้องต้นแล้วการจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อการช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญเพราะจะทำให้การช่วยเหลือมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจของครูทุกคนรวมทั้งผู้ปกครอง	ครูที่ปรึกษาสามารถคิดพิจารณากิจกรรมเพื่อการแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนได้หลายแนวทางซึ่งในที่นี้สรุปไว้ 5 แนวทางที่จำเป็นคือ 1. การใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร 2. การใช้กิจกรรมในห้องเรียน 3. การใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน 4. การใช้กิจกรรมซ่อมเสริม 5. การใช้กิจกรรมการสื่อสารกับผู้ปกครอง

ข้อที่ทิ้งตระหนักในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนคือ

1. การรักษาความลับ

1.1 เรื่องราวข้อมูลของนักเรียนที่ให้การช่วยเหลือแก้ไข้ต้องไม่นำไปเปิดเผยยกเว้นเพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือนักเรียนกับบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยไม่ระบุชื่อสกุลจริงของนักเรียนและการเปิดเผยควรเป็นไปในลักษณะที่ไม่ให้เกียรตินักเรียน

1.2 บันทึกข้อมูลการช่วยเหลือนักเรียนควรเก็บไว้ในที่เหมาะสมและสะดวกในการเรียกใช้

1.3. การรายงานการช่วยเหลือนักเรียนควรรายงานในส่วนที่เปิดเผยได้โดยไม่ให้เกียรติและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนเป็นสำคัญ

2. การแก้ไข้ปัญหา

2.1 การช่วยเหลือแก้ไข้ปัญหาของนักเรียนต้องพิจารณาสาเหตุของปัญหาให้ครบถ้วนและหาวิธีการช่วยเหลือให้เหมาะสมกับสาเหตุนั้นๆเพราะปัญหาไม่ได้เกิดจากสาเหตุเพียงสาเหตุเดียวแต่อาจจะเกิดจากหลายสาเหตุที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

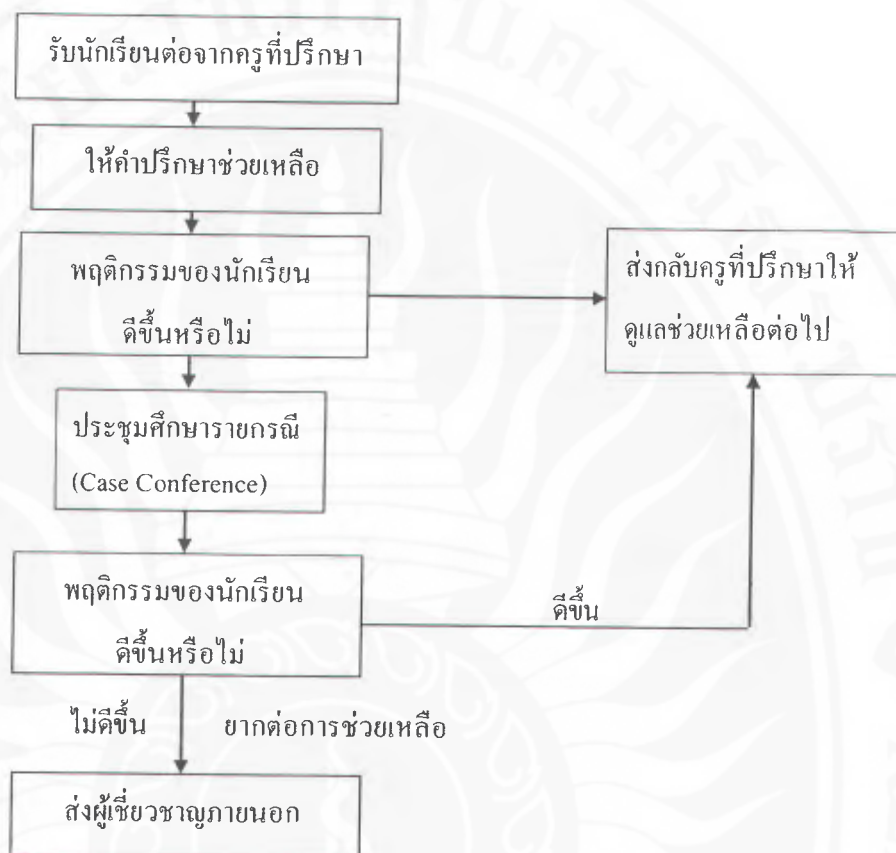
2.2 ปัญหาที่เหมือนกันของนักเรียนแต่ละคนไม่จำเป็นต้องเกิดจากสาเหตุที่เหมือนกันและวิธีการช่วยเหลือที่ประสบความสำเร็จกับนักเรียนคนหนึ่งก็อาจไม่เหมาะกับนักเรียนอีก

คนหนึ่งเนื่องจากความแตกต่างของบุคคลดังนั้นการช่วยเหลือนักเรียน โดยเฉพาะการให้การปรึกษาจึงไม่มีสูตรการช่วยเหลือสำเร็จตายตัวเพียงแต่มีแนวทางกระบวนการหรือทักษะการช่วยเหลือที่ครูแต่ละคนสามารถเรียนรู้ฝึกฝนเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละปัญหาในนักเรียนแต่ละคน (กรมสุขภาพจิต, 2546 ก, 24-25)

5. การส่งต่อ

กรมสุขภาพจิต (2546 ก, 26-28) ได้เสนอแนวทางในการส่งต่อดังนี้คือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน โดยครูที่ปรึกษาตามกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียนนั้นอาจมีบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไปเพื่อให้ปัญหาของนักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้นหากปล่อยให้เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษาหรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้นหรือลุกลามกลายเป็นใหญ่โตจนยากแก่การแก้ไขการส่งต่อแบ่งเป็น 2 แบบคือ

- 1) การส่งต่อภายในครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูที่สามารถให้การช่วยเหลือนักเรียนได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาเช่นส่งต่อครูแนะแนวครูพยาบาลครูประจำวิชาหรือฝ่ายปกครอง เป็นต้น
- 2) การส่งต่อภายนอกครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอกสำหรับการส่งต่อภายในหากส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองจะเป็นปัญหาที่ยากต่อการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษาเช่นปัญหาเกี่ยวกับจิตใจความรู้สึกปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรงหรือซับซ้อนเป็นต้นครูที่รับต่อต้องมีการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและประสานการทำงานกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพแต่หากเกิดกรณียากต่อการช่วยเหลืออีกก็ต้องส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกเช่นกัน ดังภาพที่ 3 ซึ่งแสดงกระบวนการดำเนินงานของครูแนะแนว/ฝ่ายปกครองดังนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการดำเนินงานของครูแนะแนวฝ่ายปกครอง
ที่มา: กรมสุขภาพจิต (2546 ก. 27)

การส่งต่อนักเรียนไปพบครูอื่นๆ เพื่อให้การช่วยเหลือต่อไปนั้นมีแนวทางการส่งต่อสำหรับครูที่ปรึกษาดังนี้ (กรมสุขภาพจิต. 2546 ก. 28)

1. นักเรียนมีพฤติกรรมคงเดิมหรือไม่ดีขึ้นหรือแย่ลงแม้ว่าครูที่ปรึกษาจะดำเนินการช่วยเหลือด้วยวิธีการใดๆ
2. นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือของครูที่ปรึกษาเช่นนัดให้มาพบแล้วไม่มาตามนัดอยู่เสมอให้ทำกิจกรรมเพื่อการช่วยเหลือก็ไม่ยินดีร่วมกิจกรรมใดๆ เป็นต้น

3. ปัญหาของนักเรียนที่เป็นเรื่องเฉพาะด้านเช่นเกี่ยวข้องกับความรู้สึกความซับซ้อนของสภาพจิตใจที่จำเป็นต้องให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดและได้รับการบำบัดทางจิตวิทยาควรพิจารณาส่งต่อให้ผู้มีความรู้เฉพาะทางเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

แนวดำเนินการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้อง

1. ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่จะช่วยเหลือนักเรียนต่อเพื่อให้ทราบล่วงหน้าก่อน
2. สรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือและวิธีการช่วยเหลือที่ผ่านมารวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือนั้นให้ผู้รับการช่วยเหลือนักเรียนทราบ โดยมีแบบบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

3. ครูที่ปรึกษาชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงความจำเป็นในการส่งต่อโดยใช้คำพูดที่สร้างสรรค์ระมัดระวังมิให้นักเรียนเกิดความรู้สึกผิดกังวลหรือโกรธเป็นต้นแต่ให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีจากการส่งต่อและยินดีไปพบครูที่จะช่วยเหลือตามแต่กรณีที่ครูที่ปรึกษาพิจารณาว่าเหมาะสม

4. ครูที่ปรึกษาคำนวณเวลาสถานที่นัดพบกับครูที่รับการช่วยเหลือนักเรียนและส่งต่อให้เรียบร้อย

5. ติดตามผลการช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

จากการศึกษาองค์ประกอบในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปได้ว่าการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในโรงเรียนนั้นครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นมีความสำคัญและเป็นบุคคลากรหลักในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน ซึ่งหากดำเนินการอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ย่อมทำให้นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและตรงตามสภาพปัญหา สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนจะเป็นไปด้วยความรัก ความเข้าใจและความอบอุ่น เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนมีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขตามเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้

แผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

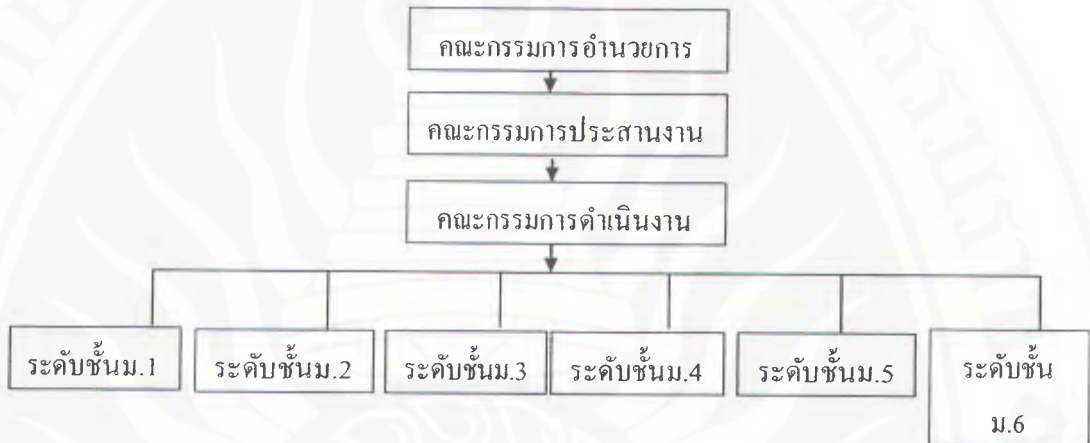
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนนั้นจะต้องมีแผนการดำเนินงานที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆและนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นซึ่งมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2546 ข, 10) ได้สรุปการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแต่ละแห่งในหนึ่งรอบปีระหว่างมีนาคม-มีนาคมปีถัดไปมีวิธีการดำเนินการคือ

ตารางที่ 8 แผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วิธีการดำเนินงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. เตรียมการและวางแผนดำเนินงาน	มีนาคม	-ผู้บริหาร
กิจกรรมที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการ	ถึง	-คณะกรรมการ
กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของโรงเรียนและจัดทำแผนปฏิบัติงาน	เมษายน	ประสานงาน
2) ปฏิบัติตามแผน	พฤษภาคม	-คณะกรรมการ
กิจกรรมที่ 3 สร้างความตระหนักให้ครู-อาจารย์ทุกคน	ถึง	ประสานงาน
กิจกรรมที่ 4 ดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	มีนาคม ปีถัดไป	-ครูทุกคนในโรงเรียน
3. กำกับติดตามประเมินผลและรายงาน	สิงหาคม	-คณะกรรมการ
กิจกรรมที่ 5 ประเมินเพื่อทบทวน	และ	ประเมินผลเพื่อ
กิจกรรมที่ 6 ประเมินผลเพื่อพัฒนาและสรุปรายงาน	มกราคม	ทบทวน
	สำหรับกิจกรรมที่ 5	-คณะกรรมการ
	กุมภาพันธ์	อำนวยความสะดวกและ
	สำหรับกิจกรรมที่ 6	ประสานงาน

โครงสร้างคณะกรรมการประสานการทำงานระหว่างคณะกรรมการและบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในแต่ละคณะจึงต้องมีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุกกิจกรรมดังนี้

ภาพที่ 3 แสดงโครงสร้างคณะกรรมการในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ที่มารกรมสุขภาพจิต (2546 ข. 11)

จากการศึกษาแผนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปได้ว่าการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเข้าสู่โรงเรียนนั้นต้องมีแผนการดำเนินงาน เริ่มจากการเตรียมการและวางแผนดำเนินงานที่ประกอบด้วยกรแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกำหนดกิจกรรมต่างๆรวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการและนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน และจำเป็นต้องมีการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการดำเนินการซึ่งมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

งานแนะแนว

ในการดำเนินการช่วยเหลือนักเรียน การแนะแนวในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือผู้เรียนให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตัวเองในด้านต่างๆมากขึ้น เข้าใจสิ่งแวดล้อมและสามารถตัดสินใจด้วยตนเอง ทั้งในเรื่อง การเรียน อาชีพ ส่วนตัว และสังคม เป็นส่วนที่ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์โดยตรง

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, 37-41) ขอบข่ายของงานแนะแนว เป็นการกำหนดภาระกิจการแนะแนวตามความต้องการของผู้เรียนที่สนองจุดหมายของหลักสูตร มีสาระสำคัญ 3 ด้านคือ

1. การแนะแนวการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือบุคคลให้ได้รับความสำเร็จทางการศึกษาตามความสามารถของตนเอง ในบางครั้งการที่บุคคลใดก็ตามไม่สามารถที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น อาจเป็นเพราะมีอุปสรรคหรือปัญหาต่างๆ เช่นเลือกเรียนวิชาที่ไม่เหมาะสม ขาดวิธีการเรียนที่ดี ขาดจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่จะทำให้มีความกระตือรือร้น ในการเรียน ด้วยเหตุนี้จึงควรมีการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ให้ลดน้อยลงหรือหมดไป และมุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนได้เต็มศักยภาพ รู้จักแสวงหาความรู้ วางแผนการเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวด้านการเรียนและมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน
2. การแนะแนวอาชีพ หมายถึง กระบวนการที่จะช่วยเหลือบุคคลให้สามารถมีอาชีพที่เหมาะสมและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการดังนั้นกระบวนการแนะแนวอาชีพนั่นจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและต้องใช้เวลา เพราะจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่การพิจารณาตัวบุคคลในด้านต่างๆ เช่นความสนใจ ความถนัด ความสามารถหรือสติปัญญา เศรษฐกิจและอื่นๆที่สำคัญ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาว่า ผู้เรียนควรจะเลือกอาชีพอะไร หลังจากตัดสินใจก็จะต้องให้ข้อมูลว่า ผู้เรียนจะต้องเตรียมตัวเพื่ออาชีพด้วยวิธีใด เช่น เข้ารับการอบรม เข้าเรียนในสถาบันต่างๆ หรือเข้าทำงานเลยโดยการฝึกฝน นอกจากนี้แล้วถ้าเป็นไปได้ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสเข้าทำงานจริงๆ และมีคู่มือในการเจริญก้าวหน้าตลอดจนประสบผลสำเร็จ กระบวนการแนะแนวอาชีพนั่นจะต้องมีการให้คำปรึกษาทางด้านอาชีพร่วมอยู่ด้วย ผู้เรียนรู้จักตนเองและโลกของงานอย่างหลากหลาย มีเจตคติและนิสัยที่ดีในการทำงาน มีโอกาสได้รับประสบการณ์และฝึกงานตามความถนัดและสนใจ
3. การแนะแนวส่วนตัวและสังคม หมายถึง กระบวนการให้การช่วยเหลือบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตของตนได้อย่างมีความสุขในสังคม สาเหตุเนื่องมาจากการที่บุคคลอาจประสบความยุ่งยากในการดำเนินชีวิต เช่น การเลือกคบเพื่อน การเลือกคู่ครอง ความเป็นปมด้อยต่างๆ ปัญหาครอบครัวและอื่นๆ ถ้าบุคคลมีความทุกข์จากปัญหามากเกินไป ย่อมทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ได้ ในทางตรงกันข้ามหากได้รับการแนะแนวและแก้ปัญหา จะมีโอกาสกระทำการสิ่งต่างๆ ในชีวิตอย่าง ประสบผลสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น มีอารมณ์มั่นคง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าใจสิ่งแวดล้อมและสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ขอบข่ายงานแนะแนวมี 3 ด้านหลักๆ ซึ่งไม่ได้กำหนดสาระไว้ตายตัว ผู้สอนสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม การจัดกิจกรรมแนะแนวจะต้องให้ข้อมูลทั้งด้าน การศึกษา การงานอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคมให้มีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกันเพื่อให้ผู้เรียน สามารถนำไปพิจารณาเลือกตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546,25) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมแนะแนวให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว ควรจัดให้ครอบคลุมขอบข่าย ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียน อย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนการศึกษาต่อได้อย่างมี ประสิทธิภาพ มีเทคนิค วิธีการและทักษะการเรียนรู้ มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนและสามารถวางแผนการเรียน การศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง
2. การจัดกิจกรรมแนะแนวด้านการงานและอาชีพ มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้านรู้ โลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดี และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในอาชีพ มีการเตรียมตัวสู่ อาชีพ ตลอดจนมีการพัฒนางานอาชีพตามที่ตนเองถนัดและสนใจ
3. การจัดกิจกรรมด้านชีวิตและสังคม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่า ในตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดี มีคุณภาพ มีทักษะในการดำเนิน ชีวิตและสามารถปรับตัวให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การแนะแนวมีเป้าหมายให้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองตาม ศักยภาพ สามารถป้องกันตนเองจากปัญหาต่างๆ รวมทั้งสามารถเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนและขอบข่ายงานแนะแนวนั้นมี 3 ด้านหลักๆ ซึ่งไม่ได้กำหนดสาระไว้ตายตัว ครูผู้สอนสามารถยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนในสถานศึกษาของตน โดยจัดให้สอดคล้องกับ ความต้องการของหลักสูตรและหลักการแนะแนว อย่างไรก็ตามการจัดกิจกรรมแนะแนวนั้นจะต้องให้ ข้อมูลทั้งด้านการศึกษา การงานและอาชีพ และด้านชีวิตและสังคมให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปพิจารณาเลือกตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง เช่น มีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ บุคลิกภาพของแต่ละคนที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ เป็นต้น

งานแนะแนวเป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย และทุกฝ่ายมีบทบาทความรับผิดชอบร่วมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, 10) ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะที่ผู้บริหารมีอำนาจในการสั่งการและตัดสินใจเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงาน ฉะนั้นผู้บริหารจึงมีความสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จของงาน ผู้บริหารที่ดีจึงควรมีบทบาทความรับผิดชอบ คือ เป็นผู้ริเริ่มหรือสนับสนุนส่งเสริมให้มีการจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการให้ครอบคลุมงานทั้งหมด จัดบุคลากรที่เหมาะสม กำหนดบทบาทความรับผิดชอบทุกฝ่ายอย่างชัดเจน จัดหาปัจจัย จัดสภาพแวดล้อม สถานที่ อุปกรณ์ งบประมาณที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และมีการติดตาม กำกับ ดูแล เพื่อให้การดำเนินงานแนะแนวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์กับเด็กทุกคน เป็นผู้แก้ปัญหาและให้คำปรึกษาแก่บุคลากรในสถานศึกษารวมทั้งผู้ปกครอง ทั้งนี้ผู้บริหารควรมีความรู้และทักษะในการให้คำปรึกษาอย่างเพียงพอ เป็นผู้อำนวยความสะดวกและกระตุ้น จูงใจให้ทุกฝ่ายร่วมมือกัน โดยมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและมีการสร้างแรงจูงใจ ให้แรงเสริม สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ทุกคนอย่างทั่วถึงเป็นแกนกลางในการประสานงานกับทุกฝ่ายและเป็นเสมือนไวทยากร (Conductor) ของวงดนตรี

2. บทบาทหน้าที่ของครูแนะแนว เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อการจัดระบบงานแนะแนวในสถานศึกษารองจากผู้บริหาร โดยมีบทบาทสำคัญดังนี้ เป็นผู้วางแผนและจัดทำโครงการแนะแนวเพื่อเสนอผู้บริหารตามนโยบายของสถานศึกษา โดยมีการสำรวจสภาพแวดล้อมและข้อมูลจากเด็กหรือผู้เรียนทุกคนในสถานศึกษา เพื่อให้การวางแผนและโครงการตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการของเด็กและชุมชน เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงาน การประสานงานและการติดตาม ประเมินผลในการจัดบริการแนะแนวให้ครอบคลุม 5 บริการ 3 ประเภท ตามแผนงานและโครงการที่กำหนด เป็นผู้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรและกิจกรรมส่งเสริมหรือบำบัดพิเศษเฉพาะราย เฉพาะกลุ่ม เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ครู ผู้ปกครองและนักเรียนที่มีปัญหาซับซ้อนเกินความสามารถของครูที่ปรึกษา หรือส่งต่อเด็กไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหากปัญหานั้นเกินความสามารถของตน เป็นผู้ทำแผนงานและดำเนินการในการพัฒนาครูหรือบุคลากรแนะแนวในสถานศึกษา

3. บทบาทหน้าที่ของครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา เนื่องจากเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดเด็กมากที่สุด และมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อเด็กกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย ฉะนั้นครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาจึงมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ การดูแลเด็กทั่วไป การศึกษาหาข้อมูลเพื่อการรู้จักและคัดกรองเด็ก การจัด

กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนหรือโฮมรูม การให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และการติดต่อประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง การประเมิน คุณภาพ พัฒนาการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็ก

4. บทบาทหน้าที่ของครูทั่วไป เนื่องจากครูทุกคนมีหน้าที่สอนและดูแลเด็กอยู่แล้วฉะนั้น บทบาทหน้าที่ของครูทุกคนจึงมีดังต่อไปนี้ ช่วยกันดูแลให้ความอบอุ่นแก่เด็กเพื่อป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็ก หรือไม่สร้างความกดดันให้เด็กเกิดปัญหา ช่วยเหลือแก้ปัญหาและให้คำปรึกษาแก่เด็ก เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ตามกำลังความสามารถโดยไม่เกรงหรือปิดกั้นการรับผิดชอบไปที่ครูแนะแนวหรือครูที่ปรึกษาเท่านั้น สอนหรืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้โดยใช้หลักการและวิธีการแนะแนวที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ช่วยจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียน

5. บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้รับผิดชอบต่อบุตรหลานของตนเต็มที่ ฉะนั้นผู้ปกครองควรดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ให้ความอบอุ่น และใช้ชีวิตเรียบง่ายที่ถูกต้อง คือ ไม่ปล่อยปละละเลย เข้มงวดหรือทะนุถนอมจนเกินไปจนเด็กมีนิสัยไม่ดี ขาดความรับผิดชอบเป็นแบบอย่างที่ดีและสร้างสภาพแวดล้อม สร้างประสบการณ์ให้เด็กได้สัมผัสกับตัวอย่างที่ดีร่วมมือกับสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก โดยไม่ปิดกั้นการรับผิดชอบไปให้สถานศึกษาฝ่ายเดียวรวมทั้งเสียสละช่วยเหลือเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามกำลังความสามารถ

6. บทบาทหน้าที่ของผู้นำชุมชน เนื่องจากชุมชนเป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อค่านิยม และพฤติกรรมของเด็ก และชุมชนที่จะเจริญได้ต้องประกอบด้วยประชากรที่มีคุณภาพ ฉะนั้นผู้นำชุมชนจึงควรมีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้ จัดสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก คือ ไม่มีตัวอย่างแห่งความเลวร้ายที่จะเป็นพิษภัยแก่เด็ก มีสถานที่และบรรยากาศที่ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในทางที่ดี ช่วยสอดส่องดูแลเด็กมิให้มั่วสุม ทำพฤติกรรมที่ไม่ดี ช่วยพัฒนาสถานศึกษาและเป็นแหล่งเรียนรู้ในทุกด้านแก่สถานศึกษา

จากการศึกษาสรุปได้ว่า งานแนะแนวของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับทุกฝ่ายมีความเข้าใจในบทบาทของตนเอง สามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม ร่วมวางแผนร่วมจัดพัฒนางานแนะแนวและพัฒนาเด็กให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กให้เติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ความพึงพอใจของบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพราะการดำเนินงานใดๆก็ตามถ้าผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความพึงพอใจในการดำเนินงานก็จะนำไปสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ความพึงพอใจตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2554, 823) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ ความพึงพอใจความรู้สึกที่มีความลึกของบุคคล

พึงใจ ศรีเดช (2553) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง องค์ประกอบด้านความรู้สึกของทัศนคติซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไปก็ได้

ชาญชัย พิงขุนทด (2552) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง เจตคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่องานหรือกิจกรรมที่เขาทำ ซึ่งเป็นเหตุผลให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน

ศรินรัตน์ ปัญญาวงศ์ (2552) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงของบุคคลที่มีต่อการทำงาน โดยจะเป็นความรู้สึกในทางที่ดี ทำให้บุคคลมีความพึงพอใจและเต็มใจที่จะปฏิบัติอย่างเต็มที่ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ

สกุลนา ทองพฤกษ์ (2552) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงเป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ ความสุขต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ ความพึงพอใจเป็นความชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสามารถลดความตึงเครียดและตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ ทำให้เกิดความพอใจต่อสิ่งนั้นๆ

อรุณชัย บุญเชื้อ (2552) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึงระดับความรู้สึกของลูกจ้างที่เกิดเมื่อได้รับผลตามมุ่งหมายจากการเปรียบเทียบระหว่างผลประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ผลิตภัณฑ์ หรือบริการกับความคาดหวังของลูกจ้าง ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ

Morse (1953) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถลดความตึงเครียดของบุคคลให้น้อยลงได้ ความตึงเครียดมีมากจะทำให้เกิดความไม่พอใจซึ่งความตึงเครียดนี้เป็นผลมาจากควมต้องการของมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีความต้องการมากก็จะเกิดปฏิกิริยาเรียกร้อง ถ้าเมื่อใดความต้องการได้รับการตอบสนองก็จะทำให้เกิดความพอใจ

Wolman (1973) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง มีความรู้สึก (Feeling) ที่มีความสุขเมื่อ
 คนเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (Wants) หรือแรงจูงใจ (Motivation)

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่าความพึงพอใจ เป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็น
 นามธรรม ไม่สามารถมองเห็นได้เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
 ทั้งทางบวกและทางลบ

วิธีการศึกษาความพึงพอใจ

ความพึงพอใจช่วยให้บุคคลเข้าใจสภาพแวดล้อมและปรับตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
 ได้ ช่วยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม ช่วยพัฒนาแนวคิด ความรู้ ความเข้าใจ
 เกี่ยวกับผู้คนและสิ่งต่างๆ นอกจากนั้นยังช่วยให้ตนเองพ้นจากความคับข้องใจอีกด้วย

ศักดิ์สุนทรเสณี (2531) ได้สรุปการศึกษาความพึงพอใจหรือเจตคติไว้ 3 วิธี คือ

1. การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ศึกษาความพึงพอใจหรือเจตคติ โดยใช้
 ประสาทหูและตาเป็นสำคัญ การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใด
 สิ่งหนึ่ง แล้วนำข้อมูลที่สังเกตนั้น ไปอนุมานว่าบุคคลนั้นมีเจตคติต่อสิ่งนั้นเป็นอย่างไร

2. การให้รายงานตัว (Self - Report) เป็นวิธีการศึกษาความพึงพอใจหรือเจตคติของบุคคล
 โดยให้บุคคลนั้นเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นออกมา เช่น รู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เห็นว่าดีหรือไม่ดี ซึ่ง
 ผู้รายงานตนเองจะเล่าหรือบรรยายความรู้สึกนึกคิดของเขาออกมาตามประสบการณ์และความสามารถ
 ที่เขามีอยู่ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคลจากการฟังสิ่งที่เขาบอกเล่า เป็นวิธีของ
 เทอร์สโตนลิเคิร์ทท์แมน และออสกู๊ด ที่ได้พยายามสร้างสเกลการวัดเจตคติขึ้น ละแนบที่ได้จาก
 การวัดเจตคติแบบสเกลนี้จัดแบ่งออกเป็นช่วงๆ โดยแต่ละช่วงจะมีขนาดเท่ากันสามารถที่จะนำมา
 เปรียบเทียบความมากน้อยของเจตคติได้ วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมใช้วัดเจตคติกันมาก โดยเฉพาะงานวิจัย
 ทางด้านสังคมศาสตร์

3. เทคนิคการฉายออก (Projective Techniques) เป็นวิธีการศึกษาความพึงพอใจหรือเจตคติ
 โดยการสร้างจินตนาการจากภาพ โดยใช้ภาพเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงความคิดเห็นออกมาจะ
 ได้สังเกตและวัดได้ว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกอย่างไร ซึ่งบุคคลย่อมแสดงออกตามประสบการณ์ที่เขาเคย
 ได้รับมาแต่ละคนจะมีการแสดงออกที่ไม่เหมือนกัน

จากการศึกษาวิธีการศึกษาความพึงพอใจสรุปได้ว่า วิธีการศึกษาความพึงพอใจมี 3 วิธี
 คือ การสังเกต การให้รายงานตัว และเทคนิคการฉายออก ซึ่งแต่ละวิธีมีวิธีการศึกษาที่แตกต่างกัน แต่
 สุดท้ายทั้งสามวิธีก็สามารถบอกถึงความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ได้

เครื่องมือวัดความพึงพอใจ

เครื่องมือวัดความพึงพอใจหรือเจตคติจะประกอบด้วยข้อคำถามต่างๆที่ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการทราบและเป็นข้อความที่สามารถกระตุ้นให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความรู้สึกลงและแสดงความคิดเห็นในทางบวกคือ เห็นด้วย ในทางลบคือ ไม่เห็นด้วย

Stromberg (1984) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจมีวิธีที่นิยมใช้กันคือ

1. การสัมภาษณ์ วิธีนี้ผู้ศึกษาจะมีแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถาม ซึ่งได้รับการทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อดีของวิธีนี้คือผู้สัมภาษณ์อธิบายคำถามให้ผู้ตอบเข้าใจได้ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่อ่าน เขียนหนังสือไม่ได้ และมีข้อเสียคือการสัมภาษณ์ต้องใช้เวลาและอาจมีข้อผิดพลาดในการสื่อความหมาย
2. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่มีผู้นิยมใช้มากที่สุด มีลักษณะเป็นคำถามที่ได้รับการทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบหรือเติมคำ ข้อดีของวิธีนี้คือ ได้คำตอบที่มีความหมายแน่นอน มีความสะดวกรวดเร็วในการสำรวจ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ ข้อเสียคือผู้ตอบต้องอ่านออกเขียนได้และมีความสามารถในการคิดเป็น ความพึงพอใจเป็นสภาวะที่มีความต่อเนื่องไม่สามารถบอกจุดเริ่มต้นหรือจุดสิ้นสุดของความพึงพอใจได้ แบบสอบถามจึงนิยมสร้างเป็นแบบมาตรฐาน

จากการศึกษาเครื่องมือวัดความพึงพอใจสรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจจะวัดในเรื่องใดนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ที่จะศึกษาคงนั้นเราจึงควรพิจารณาว่าการวัดความพึงพอใจเรื่องใดควรใช้เครื่องมือชนิดไหนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 12 เพื่อทราบถึงทัศนคติและความรู้สึกของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จักรี โพธิ์สำนัก (2550) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 191 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 44 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .23-.82 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียนและด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ
2. ปัญหาในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ที่จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พัชรภรณ์ เดชสุภา (2551) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 1 กลุ่มตัวอย่างคือ ครูประจำชั้น จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขต อำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปาน กลาง และรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้าน

การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งค่อนักเรียน ด้านการส่งเสริม นักเรียน และด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงาน จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ที่จำแนกตามระดับช่วงชั้น ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ และจำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

แพรวพรรณ สุนันตะ (2552) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงชาย เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงชายเขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 165 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปฏิบัติงานด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 คน รวม ทั้งสิ้น 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้การ วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงชาย เขต 2 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีปัญหา อยู่ในระดับน้อย
2. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใน โรงเรียนขยาย โอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงชาย เขต 2 ภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับน้อย
3. แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือโรงเรียนควรมีการวางแผนการ ดำเนินงานที่ชัดเจน มีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดและมีการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่องแล้วนำผลที่พบ มาปรับปรุง แก้ไขและวางแผนพัฒนาต่อไป

วีรพงษ์ เจริญไชย (2552) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาศกนคร เขต 2 และเพื่อหาแนวทางพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 21 คน ครูผู้สอน 289 คน โดยสุ่มแบบหลายชั้นคอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลใช้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมพบว่าสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมพบว่าปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
3. สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีเพศและภาระงานสอน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านกับสภาพการช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน
4. สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ของผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
5. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีเพศและภาระงานสอน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
6. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ของผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
7. แนวทางพัฒนาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อนักเรียน

ไชยยุทธ คำแหง (2553) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและสร้างรูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือ เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อหาทำการวิจัย มี 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปรับปรุง การส่งต่อการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ช่วงคือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือ เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือ จำนวน 756 คนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple Random Sampling) ทำการสุ่มตัวอย่างจากการเทียบตารางของ Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 227 คน โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับมีค่าความเที่ยงตรง 0.84 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ช่วงที่ 2 นำปัญหาที่อยู่ในระดับสูงสุด 3 อันดับแรกนำไปสร้างแบบสอบถามเพื่อขอข้อเสนอแนะแนวทาง วิธีการแก้ไขปัญหามาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ในการจัดกลุ่มสนทนาลงมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือ เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วนำมาเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอรับความเห็นชอบ

ผลการวิจัยพบว่า

1. เมื่อพิจารณาโดยรวมมีปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียนเป็นปัญหาอันดับสูงสุดซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาได้แก่ปัญหาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ด้านการส่งเสริมนักเรียนเป็นปัญหาระดับน้อย

2. รูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือ เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังนี้ 1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. ด้านการคัดกรองนักเรียน 3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา 5. ด้านการส่งต่อ 6. รายงานผลการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สมคิด ชิงชัย (2553) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามโครงการพัฒนาเชิงระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าน้อยทุกด้าน โดยด้านที่มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญห และด้านการส่งเสริมนักเรียน การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครู

ที่ปรึกษา เกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ด้านการคัดกรอง แยกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนอีก 3 ด้าน คือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริม นักเรียน และการป้องกันการแก้ไขปัญหา แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับด้าน การส่งต่อไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การ เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ ปรึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน เกี่ยวกับสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อ พิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ ปรึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

บรรทม รวมจิตต์ (2553) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 4 การศึกษาครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 4 และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 ประชากรจำนวนทั้งสิ้น 893 คน ประกอบด้วยคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 43 คนและนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 850 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คำนวณหา ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสภาพการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 4 โดยภาพรวมมี การดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สภาพ การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสภาพการบริหารจัดการและสภาพการดำเนินงาน ตามลำดับ
2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนความพึงพอใจ ของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือการคัดกรองนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การส่งเสริมนักเรียนและการส่งต่อตามลำดับ

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1 โดยคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.1.1 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นจะทำให้ครูต้องมีภาระงานต้องมีการจัดทำเอกสารการเยี่ยมบ้านของนักเรียนต้องใช้เวลามากโรงเรียนไม่มีงบประมาณเยี่ยมบ้านของนักเรียน ไม่พบผู้ปกครอง ครูมีเวลาน้อยเนื่องจากต้องมีการกิจหลายด้านในโรงเรียน การรายงานข้อมูลของนักเรียนผู้ปกครองและครูบางครั้งไม่ตรงกับความเป็นจริง

3.1.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคคือควรมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำเอกสารและการไปเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างพอเพียงกรณีที่บ้านของนักเรียนอยู่ไกลโรงเรียนควรจัดรถบริการไปเยี่ยมบ้านให้กับครูโดยการจัดไปเป็นทีม

3.1.3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมควรมีการประชุมชี้แจงและสร้างความตระหนักให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายคือครู ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการประสานงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ลดขั้นตอนของการรายงาน จัดชั่วโมงของครูให้เหมาะสม

3.2 โดยนักเรียนโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม

3.2.1 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือนักเรียนไม่เชื่อฟังครู ไม่เคารพครูและไม่ให้ความร่วมมือนักเรียนมีจำนวนมากทำให้ครูที่ปรึกษาดูแลไม่ทั่วถึงบ้านนักเรียนอยู่ไกลทำให้ครูที่ปรึกษาไปเยี่ยมไม่ทั่วถึง

3.2.2 ข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือให้ครูที่ปรึกษาและโรงเรียนได้ดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงครูที่ปรึกษาควรออกไปเยี่ยมบ้านเพื่อจะได้รู้จักนักเรียนเป็นอย่างดีครูและโรงเรียนควรเข้มงวดกับกฎระเบียบของโรงเรียน เพราะไม่เช่นนั้นก็จะทำให้นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของกฎระเบียบต่างๆ

ชรินทร์ คำหล้า (2553) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้เทคนิคการเทียบระดับ (Benchmarking) : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงหมอก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเชียงราย เขต 4 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

นักเรียนและการพัฒนาโดยใช้เทคนิคการเทียบระดับ (Benchmarking) โดยมุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการส่งต่อประชากร คือ ครูโรงเรียนบ้านเวียงหมอก จำนวน 22 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าระดับคุณภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและแบบสอบถามปลายเปิดปัญหาและข้อเสนอแนะการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้เทคนิคการเทียบระดับ (Benchmarking) ดำเนินการพัฒนาออกแบบระบบใหม่และคู่มือระบบใหม่โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการของคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนศึกษาเปรียบเทียบกับโรงเรียนชุมชนต้นตลาด

ผลการศึกษาพบว่า

โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี โดยการคัดกรองนักเรียนการรู้จักนักเรียนรายบุคคล การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมนักเรียนการส่งต่อ ก็อยู่ในระดับดีด้วย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1. ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

การพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนผู้วิจัยและคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ประชุมเชิงปฏิบัติการใช้เทคนิคการเทียบระดับ (Benchmarking) โดยดำเนินการวิเคราะห์ระบบ กำหนดความคาดหวัง เลือกโรงเรียนต้นแบบศึกษาเปรียบเทียบแล้วออกแบบระบบใหม่ (Flow Chart) และสร้างคู่มือระบบใหม่ซึ่งมีสาระสำคัญคือ

ขั้นตอนที่ 1 สร้างความตระหนัก มีวิธีการคือ ประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด สร้างทีมดำเนินงาน กำหนดกลยุทธ์แผนปฏิบัติงานงาน คู่มือระบบและมาตรฐานการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การรู้จักนักเรียนรายบุคคล มีวิธีการ คือ ประชุม วางแผนจัดทำระเบียบสะสม ประเมินพฤติกรรม ประเมินความฉลาดทางอารมณ์วางแผนการเยี่ยมบ้าน ออกเยี่ยมบ้าน บันทึกข้อมูล รายงานผลการเยี่ยมบ้านสัมภาษณ์ เพิ่มสะสมงาน นิเทศ ติดตาม รายงานผล

ขั้นตอนที่ 3 การคัดกรองนักเรียน มีวิธีการคือ ประชุมชี้แจง ศึกษากำหนดเกณฑ์การคัดกรอง วิเคราะห์ จำแนก คัดกรองนักเรียน จากระเบียบสะสมแบบประเมินพฤติกรรม แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ และบันทึกการเยี่ยมบ้านเก็บผลการคัดกรองเป็นความลับรายงานผลการคัดกรอง

ขั้นตอนที่ 4 การส่งเสริมนักเรียน มีวิธีการ คือ ประชุม วางแผนสำรวจความต้องการนักเรียนเพื่อกำหนดเรื่องโฮมรูม ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนจัดกิจกรรมโฮมรูม จัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนประเมินผลการจัดกิจกรรมสรุปและรายงานผล

ขั้นตอนที่ 5 การป้องกันและแก้ไข มีวิธีการคือ ประชุม วางแผนบันทึกการมาสายและขาดเรียน ชี้แจงวิธีการจัดกิจกรรมรวบรวมข้อมูลกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหา กำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขให้คำปรึกษาเบื้องต้น จัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไข รายงานผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 6 การส่งต่อนักเรียน มีวิธีการ คือ ประชุมวางระบบการส่งต่อภายในและภายนอกประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวบรวมข้อมูลนักเรียนและส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญภายใน รายงานผลการช่วยเหลือให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองทราบรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่แก้ไขภายในไม่สำเร็จแล้วส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอกแต่งตั้งคณะกรรมการ รับ ส่งนักเรียนติดตามผลการให้ความช่วยเหลือภายนอกแล้วรับกลับโรงเรียนสรุปและรายงานผลการส่งต่อ

ขั้นตอนที่ 7 การสรุปรายงานผล มีวิธีการ คือครูที่ปรึกษาสรุปรายงานผลการตามประเด็น ดังนี้ จุดประสงค์ เป้าหมายปัจจัยในการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ รูปภาพเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่น

ธนพรรณ อภากรอนุรักษ์ (2555) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำปางเขต 3 การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความสำเร็จในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารและครู จำนวน 170 คน เลือกมาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณด้านการบริหารและการจัดการ และด้านการมีส่วนร่วม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 40 ข้อและแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่

เกี่ยวกับความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 7 ด้าน จำนวน 40 ข้อสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนร้อยละ 63.53 และเป็นผู้บริหาร ร้อยละ 36.47 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก มากที่สุดรองลงมาปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่
2. ความสำเร็จในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการสรุปผลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากรองลงมาคือด้านการพิจารณา มาตรฐานและตัวชี้วัด โดยผู้เกี่ยวข้องด้านการนิเทศ กำกับติดตาม อยู่ในระดับมากและด้านการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าด้านวัสดุอุปกรณ์มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุดรองลงมาคือด้านบุคลากร อยู่ในระดับมากที่สุดและด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านอุปกรณ์ปัจจัยด้านการบริหารและการจัดการและปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมส่งผลทางบวกต่อความสำเร็จการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่าน้ำหนักของการพยากรณ์ เท่ากับ .939 (R) โดยสามารถพยากรณ์สภาพความสำเร็จระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร้อยละ 88.1 โดยปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ส่งผลสูงกว่าทุกปัจจัย

ชาญ เมืองโคตร (2550) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อยเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อยเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนพักนอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งพักนอนที่โรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อย เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 จำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น นำข้อมูลที่ได้มาหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุระหว่าง 12-13 ปีเรียนในโรงเรียนบ้านกอกหลวง
2. นักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนในระดับมากดังนี้คือการ
จัดให้นักเรียนทุกคนมีบัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องสุขภาพอนามัยการจัด
น้ำดื่มที่สะอาดไว้บริการนักเรียนการดูแลรักษาเมื่อนักเรียนเจ็บป่วยในโรงเรียนการมีเวชภัณฑ์ยาและ
อุปกรณ์ที่จำเป็นในการบริการสุขภาพอนามัยการจัดน้ำใช้ที่สะอาดไว้บริการนักเรียนความเพียงพอของ
น้ำดื่มตลอดปีการดูแลความสะอาดของบริเวณหอพักความเพียงพอของน้ำใช้ตลอดปีความร่วมมือของ
ชุมชนในโครงการอาหารกลางวันการจัดครูรับผิดชอบในการบริการสุขภาพอนามัยการตรวจสอบสุขภาพ
จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวันการมีส่วนร่วม
ของนักเรียนในการจัดบริการอาหารกลางวันคุณค่าของอาหารกลางวันในแง่โภชนาการการบริการ
อาหารกลางวันให้กับนักเรียนอาหารเสริมที่จัดให้กับนักเรียนการดำเนินโครงการเกษตรเพื่ออาหาร
กลางวันการจัดบริการแนะแนวด้านการเรียนการสอนการสำรวจความต้องการของนักเรียนด้านอาชีพการจัดครู
แนะแนวที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาการสำรวจความต้องการของนักเรียนด้านสังคมการ
สำรวจความต้องการของนักเรียนด้านอาชีพการจัดบริการแนะแนวด้านสังคมการจัดห้องแนะแนวให้มี
บรรยากาศเอื้อต่อการให้คำปรึกษาการรายงานผลการดำเนินงานต่อเจ้าของทุนการศึกษาการประกาศ
เงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้ขอรับทุนให้นักเรียนได้รับทราบอย่างทั่วถึงการจัดหาแหล่งเงิน
ทุนการศึกษาให้กับนักเรียนการสำรวจความต้องการของนักเรียนในการรับทุนการศึกษารตรวจสอบ
การใช้เงินให้ตรงตามวัตถุประสงค์การเข้าร่วมกิจกรรมศาสนาที่นักเรียนนับถือการฝึกฝนอบรม
กิริยามารยาตามค่านิยมของไทยการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมของศาสนาการฝึกฝน
ในการเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในขนบธรรมเนียม
ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอนการส่งเสริมให้
นักเรียนกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองการได้รับความช่วยเหลือเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนการ
จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการปรับตัวให้เข้ากับสังคมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับสุขภาพการเข้า
ร่วมกิจกรรมกีฬาประเภทต่างๆ ความความสนใจของนักเรียนการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพสำหรับ
นักเรียนการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนการส่งเสริมความสามารถด้านกีฬาเฉพาะบุคคลแก่นัก
เรียนการจัดกิจกรรมกีฬาที่ดำเนินการต่อเนื่องตลอดปีการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับทักษะการเล่น
กีฬาของผู้เชี่ยวชาญกีฬาประเภทต่างๆ การเป็นนักกีฬาของโรงเรียนและการส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย
แก่นักเรียน

3. นักเรียนมีข้อเสนอแนะการตรวจสุขภาพนักเรียนควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโดยตรงควรเพิ่มปริมาณอาหารกลางวันให้มากขึ้นควรจัดรูปแบบการบริการแนะแนวที่หลากหลายควรให้นักเรียนทุกคนได้รับทุนการศึกษารวมทั้งนักเรียนที่ไม่เคยรับทุนการศึกษาโดยการเพิ่มทุนการศึกษาให้มากขึ้นควรจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมให้มากขึ้นควรจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลิกภาพในโรงเรียนควรฝึกให้นักเรียนมีความสามารถด้านกีฬาและควรจัดการแข่งขันกีฬาสีภายในโรงเรียนทุกปี

วารางามเสงี่ยม (2552) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาเปรียบเทียบแนวทางการแก้ไขปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูที่ปรึกษารวมทั้งสิ้น 145 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

2. ปัญหาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าแนวทางแก้ไขปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นต้องการพัฒนาความรู้หรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ร้อยละ 87.65 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลร้อยละ 7.55 การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนร้อยละ 5.63 การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนร้อยละ 4.32 และการส่งต่อร้อยละ 2.95

กิตติศักดิ์ บัจจวงษ์ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัย

ด้านงาน ปัจจัยด้านการบริหารงานของผู้บังคับบัญชา และปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ปรึกษาระดับช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 265 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บริหาร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรับผิดชอบในการทำงาน อัตมโนทัศน์ ลักษณะมุ่งอนาคต และนโยบายและการบริหารงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3. ปัจจัยที่ร่วมกันพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้ปกครอง การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน ความรับผิดชอบในงาน อัตมโนทัศน์ และสัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน ซึ่งร่วมกับพยากรณ์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ร้อยละ 49.20 โดยมีสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ $Z = .479$ (สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้ปกครอง) + .199 (การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล) + .109 (สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน) + .140 (ความรับผิดชอบในงาน) + .118 (อัตมโนทัศน์) + .120 (สัมพันธภาพระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงาน)

ปารีวรรณ โคตรชมพู (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนชำม่อพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนชำม่อพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 18 ตามหลักการในกลุ่มมีอครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6) พ.ศ.2546 โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมและการวิเคราะห์เอกสารจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาโดยรวมของโรงเรียนคือ ขาดระบบบริหารจัดการด้านระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ขาดการประชุมวางแผนการดำเนินงาน ไม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจน มีลักษณะการทำงานแบบพึ่งพาอาศัยช่วยกันทำงาน มีเอกสารหลักฐานในการดำเนินงานแต่ไม่สมบูรณ์ แบบ และไม่นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพไม่มีรูปแบบการป้องกัน ปัญหาที่หลากหลาย เครือข่ายทางการศึกษาที่จะส่งเสริมนักเรียนมีน้อย โรงเรียนขาดการติดตาม ประเมินผล และการรายงานผลเพื่อการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

2. แนวทางการพัฒนา โดยรวมของโรงเรียน คือ โรงเรียนควรมีการวางแผนงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน มีการประชุมชี้แจงให้ครู ผู้ปกครองและนักเรียนมีความ เข้าใจที่ตรงกัน นำข้อมูลที่ได้มาใช้พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กำกับ ติดตามประเมินผลพร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

โชคชัย อาษาสนา (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม จังหวัดชลบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม จังหวัดชลบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จากกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารและครูที่ปรึกษา จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบ มีโครงสร้าง และแบบบันทึกการ สังเกตเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยวิเคราะห์และตีความข้อมูลจากการปฏิบัติงานภาคสนามอย่างละเอียดและเป็นระบบ มีการ ตรวจสอบข้อมูล คือการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยการวิเคราะห์แบบสามเส้า คือ เป็น ข้อมูลที่สอดคล้องตรงกันเมื่อใช้การเก็บข้อมูล 3 วิธีคือการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม จังหวัดชลบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในขั้น ตระหนักถึงปัญหา ขาดการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ ไม่มีการแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละด้านที่ชัดเจน

2. แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม จังหวัด ชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โรงเรียนควรมีการบริหารจัดการระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดีเป็นระบบ มีการแต่งตั้งคำสั่งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ฝ่ายบริหารควรให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรดำเนินการควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน มีการประสานงานให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนร่วมกัน

อำนาจ ชยางคานนท์ (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลของการ ปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของบุคลากรกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยแบ่งเป็นด้านผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ปีการศึกษา 2554 จำนวน 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรตามความคิดเห็นของครู ผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยด้านผู้บริหารครูผู้ปกครองและชุมชนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

4. ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชนด้านผู้บริหารและด้านครู ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 91.20

จุฑาทกิจ นวลมังสอ (2556) ได้ศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูแนะแนว 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 16 คน ครูประจำชั้นจำนวน 113 คน และครูแนะแนวจำนวน 16 คน รวมทั้งหมด 145 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนและการวิเคราะห์ความแปรปรวน เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้วิธีการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูประจำชั้น และครูแนะแนว โดยรวมแตกต่างกัน
3. แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ครูควรเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนประสานกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมวางแผนกับโรงเรียนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้ทำกิจกรรมต่างๆเพิ่มมากขึ้น

สุจิตรา ช่วงโชติ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระยองปัญญานุกูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระยองปัญญานุกูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษตามหลักการในคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 18 คน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมและการวิเคราะห์เอกสารจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ปกครอง

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาโดยรวมของโรงเรียนคือ ขาดระบบบริหารจัดการด้านระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน การประชุมวางแผนการดำเนินงานไม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานที่ชัดเจน มีลักษณะการทำงานแบบพึ่งพาอาศัยกัน ช่วยกันทำงาน มีเอกสารหลักฐานในการดำเนินงานแต่ยังไม่สมบูรณ์และไม่นำข้อมูลที่ได้รับมาพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. แนวทางการพัฒนาโดยรวมของโรงเรียนคือ โรงเรียนควรมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ประชุมชี้แจงให้ครูผู้ปกครอง มีความเข้าใจที่ตรงกัน นำข้อมูลที่ได้รับมาพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กำกับและติดตามผลพร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

วิชัย อินทนาม (2556) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .42 - .81 และค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประเภทโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผ่องใส วัฒน (2556) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2) 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู จำแนกตามสถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียน และอำเภอที่ตั้งของโรงเรียน ต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 252 ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 42 คน ครูผู้สอน จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

3. สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ ตามความคิดเห็นผู้บริหาร และครู พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

Massare (2004) ได้ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยเครื่องแต่งกายของนักเรียน ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ในการสวมเครื่องแบบโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสารสำคัญเกี่ยวกับนักเรียนในด้านวินัย และตามนโยบายเครื่องแบบโรงเรียนจากการสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert สัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 133 คน ครู และผู้ปกครอง จำนวน 1,336 คนกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง พบว่าโดยภาพรวม โรงเรียนที่ทำการศึกษาที่มีนโยบายเกี่ยวกับระเบียบว่าด้วยเครื่องแต่งกายหลังจากได้นำนโยบายเครื่องแบบโรงเรียนไปใช้ ทำให้ปัญหาด้านการทำร้ายร่างกาย การทะเลาะวิวาท ไม่เคารพเพื่อน และการสั่งพักการเรียนลดลง และการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งและสนับสนุนให้นักเรียนใช้เครื่องแบบโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและครูสนับสนุน และรับรองคุณภาพสำหรับเครื่องแบบโรงเรียน จากกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า พฤติกรรมที่ปรับปรุงดีขึ้นเท่าที่เป็นไปได้ การศึกษาโรงเรียนทั้ง 3 โรงเรียนรัฐนิวเจอร์ซีย์ เป็นรูปแบบการศึกษาที่สามารถใช้แทนได้จากกลุ่มโรงเรียนกลุ่มหนึ่งเพื่อกำหนดผลกระทบของนโยบายเครื่องแบบโรงเรียนที่มีผลต่อนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนนั้น

Reinke (2006) ได้ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมต่อต้านสังคมต่อเยาวชนระบบของโรงเรียนมีการช่วยเหลือและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนก่อนที่จะเกิดอุปสรรคเกี่ยวกับปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมาย ครั้งก่อนการเกิดปัญหาและผลที่เกิดภายหลังจากการเกิดปัญหา พฤติกรรมต่อต้านสังคมของนักเรียน ถ้าการช่วยเหลือถูกช่วยได้ถูกทางก็จะเป็นการช่วยลดระดับของพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และลดความเสี่ยงต่างๆ การตรวจสอบเพื่อให้การช่วยเหลือในชั้นเรียน (CCU) เป็นการพัฒนาโดยใช้รูปแบบการให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นการเตรียมการช่วยเหลือโดยปฏิบัติเหมือนกันทุกโรงเรียนการใช้ (CCU) มีเกณฑ์ในการให้คำปรึกษาเตรียมพร้อมให้ครูเพื่อให้ได้ผลลัพธ์และช่วยโดยใช้แผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รวมทั้งจัดให้มีการสัมภาษณ์และแสดงทัศนคติของผลลัพธ์ที่เกิดทุกวันนี้ การใช้ (CCU) เป็นการใช้ปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักสาธารณสุข โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ป้องกันและเปลี่ยนแปลงระบบในห้องเรียนภายใต้ระบบของโรงเรียนเพื่อช่วยให้อุบัติการณ์ของพฤติกรรมในด้านบวกของนักเรียน จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการหาผลกระทบของการใช้เทคนิค (CCU) ของครูและพฤติกรรมของนักเรียนซึ่งจุดเน้นของการศึกษาที่สำคัญคือการเปลี่ยนแปลงของการจัดการในชั้นเรียนเพื่อโยงไปสู่ผลของพฤติกรรมที่ดีขึ้น ผลลัพธ์ที่ได้แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือที่ใช้คือ (CCU) บวกกับผลลัพธ์ด้านทัศนคติ ทำให้แผนการจัดการของครูในชั้นเรียนมีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้คำชมเชยโดยเจาะจงพฤติกรรมที่ควรได้รับคำชมเชยและลดการตำหนิและว่ากล่าว การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการช่วยเหลือของครูทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น-โดยเฉพาะลดพฤติกรรมด้านการทำลายมีการเปลี่ยนแปลงในเวลาเพียงหนึ่งเดือนหลังจากพัฒนา ทำให้พฤติกรรมของ

ครูและนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นและผลการศึกษายังเป็นประโยชน์ต่อครูผู้บริหาร โรงเรียน และนักจิตศาสตร์ใน โรงเรียนอีกด้วย

Copeland (2006) ได้ศึกษาความสามารถในการรับรู้ หรือเข้าใจของนักเรียนผู้ปกครอง ครู ที่ปรึกษาและผู้บริหารว่าใครมีส่วนเกี่ยวข้องในการเปลี่ยนจากโรงเรียนประถมไปโรงเรียนมัธยม วิธีการในการศึกษาใช้การสำรวจจากนักเรียน ผู้ปกครอง สัมภาษณ์ครูที่ปรึกษา และผู้บริหาร นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และนำผลที่ได้มาพิจารณาโรงเรียน และการรับรู้สังคมของนักเรียนผู้ปกครอง และเกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านการเปลี่ยน โรงเรียนจากโรงเรียนประถมเป็นโรงเรียนมัธยมและถ้าระเบียบการเปลี่ยนแปลง ในปัจจุบันช่วยให้การเปลี่ยนโรงเรียนของนักเรียนและการเปลี่ยนของสังคมในโรงเรียนประถมและ โรงเรียนมัธยมพบว่า นักเรียนรับรู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงได้ยากเนื่องจากต้องพบกับความท้าทายใหม่ๆ เช่น การเรียนรู้ที่ยากขึ้น ตารางเรียนที่แตกต่างกันการมีเพื่อนใหม่ และต้องค้นหาว่าตัวเองต้องทำอะไรบ้างต้องเรียนอะไรบ้างอย่างไรก็ตาม นักเรียนจะเข้าใจความสัมพันธ์ในการเปลี่ยนแปลงนี้ค่อนข้างน้อยนักเรียนอยู่ในระดับเกรด 9 ผลการศึกษายังพบอีกว่าผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนโรงเรียนของนักเรียน และขอบเขตของสังคมในชีวิตของพวกเขา ระหว่างที่พวกเขาเปลี่ยนไปเรียนในโรงเรียนมัธยม จากการรายงานของนักเรียนและครูในโรงเรียนประถมและโรงเรียนมัธยมจะมีการทำสิ่งต่างๆ มากมายเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในโรงเรียน สังคม และความรู้สึกต่างๆ ของนักเรียนให้ดีขึ้นและสนับสนุนให้นักเรียนเรียนต่อให้มากขึ้นในอนาคตและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนในโรงเรียนประถมเป็นโรงเรียนมัธยม

Hardwicke (2006) ได้วิเคราะห์ผลของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีต่อกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 2,533 คนในรัฐเวอร์จิเนียตะวันตกเฉียงใต้ ระหว่างปี ค.ศ. 2001 ถึงปี ค.ศ. 2004 โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาผลของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีต่อความสามารถโดยรวมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ได้มาจากแหล่งต่างๆ เช่น ฝ่ายบริหาร ผู้ให้คำปรึกษา ผู้ปกครอง ศาล ระบบรักษาเยียวา ภาควิชา บันทึกส่วนบุคคล กลุ่มเพื่อน ผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ปวยนอก ครูที่มาเยี่ยม และแหล่งอื่นๆ ผู้ประสานงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับชื่อสถานศึกษา จำนวนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวนนักเรียน ระดับชั้น อายุ เพศ เชื้อชาติ การศึกษาพิเศษหรือความสามารถพิเศษ วันทีบันทึก เกรดเฉลี่ย ระเบียบวินัย การขาดเรียน การออกนอกบริเวณ โรงเรียน ผลการตรวจปีสภาวะ คำแนะนำที่ส่งไปยังผู้ปกครอง สถานะของระบบรักษาเยียวา วันที่หยุดใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เหตุผลที่หยุด การตรวจสอบการคิดแอลกอฮอล์และสารเสพติด ตลอดจนการวัดความสามารถ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดังกล่าวมีทั้งภายในและ

ภายนอกโรงเรียน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประกอบด้วย การเฝ้าระวัง การสัมภาษณ์นักเรียน การสัมภาษณ์ผู้ปกครอง การดูแลติดตามโดยภาควิชา การประเมินตนเองเป็นเวลาสองวัน การดูแลกลุ่มที่ติดแอลกอฮอล์และสารเสพติด การให้ความรู้เกี่ยวกับยาสูบ การดูแลกลุ่มที่ดื่มเคร้า การดูแลนักเรียนที่รังแกผู้อื่น การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล การจัดการความโกรธ การศึกษาพิเศษ และการจัดให้มีนักจิตวิทยาในสถานศึกษา ส่วนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนอกสถานศึกษาได้แก่ การประเมินสุขภาพจิต การตรวจปัสสาวะ การให้คำปรึกษา การประเมินการใช้แอลกอฮอล์และสารเสพติด การดูแลพฤติกรรม การดูแลโดยครอบครัว ศูนย์สุขภาพทางอารมณ์ เป็นต้น

จากผลการศึกษาพบว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับความสามารถทางวิชาการ การเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมของนักเรียน และความเกี่ยวโยงกันของเพศสภาพ แม้ว่าผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานแต่ผลการเรียนและการเข้าเรียนของนักเรียนลดลง ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักเรียนถูกนำเข้ามาสู่ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เขามองว่าสังคมคิดว่าเขาเป็นนักเรียนที่ไม่ดี เขาจึงประพฤติตนไปในทางที่ไม่ดีเหมือนกับที่สังคมมอง อย่างไรก็ตาม หลังจากนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ มีนักเรียนจำนวนน้อยมากที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบของโรงเรียน โดยการดื่มแอลกอฮอล์และใช้สารเสพติด ผู้ปกครองจำนวนมากยอมรับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นอกจากนี้ ผลการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์กันระหว่างเพศสภาพ ความสามารถทางวิชาการ และพฤติกรรม รวมทั้งการเข้าเรียนและความจำเป็นที่ต้องมีมาตรการทางวินัย

Bell (2011) ได้วิจัยการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนในวัยรุ่นอันเกิดจากอิทธิพลของลักษณะนิสัยของนักเรียนและความรู้สึกต่อโรงเรียน เพื่อศึกษาว่าลักษณะของนักเรียน ระดับโรงเรียน เพศ สถานะทางเศรษฐศาสตร์สังคม ความสามารถของนักเรียนในโรงเรียน เชื้อชาติ ความรู้สึกต่อโรงเรียน ส่งผลอย่างไรต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 15,299 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 16,390 คน ด้วยวิธีการทำแบบสำรวจซึ่งดำเนินการโดยโรงเรียนในเขตเมืองขนาดใหญ่ในภาคกลางตอนเหนือของสหรัฐอเมริกา ระหว่างปีการศึกษา 2007 – 2008 ข้อมูลเพิ่มเติมได้มาจากแบบสำรวจโรงเรียนปลอดภัยและปลอดภัยาเสพติด โดยผู้ตอบแบบสำรวจนี้เป็นบุคลากร ผู้ปกครอง และนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิจัยพบว่า เพศ เชื้อชาติ และอายุเป็นสิ่งที่ทำนายการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงได้อย่างมีนัยสำคัญ เช่น ผู้ชายมีการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนสูงกว่าผู้หญิง คนผิวขาวมีการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่าชนกลุ่มน้อยซึ่งต่างเชื้อชาติกัน นักเรียนที่อายุนกว่ามีการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่านักเรียนที่อายุน้อยกว่า นอกจากนี้ผลการศึกษายังแสดงให้เห็นว่าระดับของโรงเรียนและความรู้สึกต่อโรงเรียนเป็นสิ่ง

ที่ทำนายการเกิดพฤติกรรมเสี่ยงได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยอื่นๆ ที่ได้ศึกษามาก่อนหน้านี้

Zaegel (2012) ได้ศึกษาการเสริมและสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวกทั่วโรงเรียนด้วยโปรแกรมเช็คอินเช็คเอาท์ (School-Wide Positive Behavior Intervention and Support Check In/ Check Out Behavior Education Program—SWPBIS CICO) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพของ SWPBIS CICO เนื่องจากการขาดระเบียบวินัยของนักเรียนซึ่งส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางวิชาการ เป็นความกังวลหนึ่งของผู้ปกครอง ครู และฝ่ายบริหารของโรงเรียน หลายโรงเรียนได้นำรูปแบบการเสริมพฤติกรรมทางบวกมากมายมาใช้เพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น สำหรับโรงเรียนที่นำรูปแบบการเสริมและสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวกทั่วโรงเรียนมาใช้จำเป็นต้องมีระบบสำรองที่สองและสามซึ่งรองรับนักเรียนที่ไม่ตอบสนองในทางบวกต่อกรอบการดำเนินงานทั่วไปของ SWPBIS ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการทำกรณีศึกษาเพื่อทำความเข้าใจประเด็นที่เกิดขึ้นเมื่อนำ SWPBIS CICO ไปใช้ ศึกษาสิ่งที่สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการ และศึกษาผลประโยชน์ของ SWPBIS CICO ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากแบบบันทึกพฤติกรรมหรือวินัยของนักเรียนและข้อมูลทางวิชาการ เช่น จำนวนเกรด F และเกรดเฉลี่ยในใบรายงานผลการเรียน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมไม่ได้ผลในการพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนและไม่ได้ผลในการเพิ่มเกรดเฉลี่ยในปีแรกที่ศึกษา จากผลวิจัยอื่นๆ พบว่าการเสริมและสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวกทั่วโรงเรียนด้วยโปรแกรมเช็คอินเช็คเอาท์ถูกนำไปใช้ในโรงเรียนต่างๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งได้ผลเป็นอย่างดี แต่ผลการวิจัยนี้กลับตรงกันข้าม อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเชื่อว่าหากได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ครูมีความมั่นใจ และนักเรียนยอมรับและเห็นด้วย การนำโปรแกรมนี้ไปดำเนินการสามารถเห็นผลได้ดียิ่งขึ้น

Adam (2012) ได้ศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของการเสริมพฤติกรรมเชิงบวกรายบุคคลของนักเรียนที่เข้าเรียนก่อนกำหนดซึ่งมีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอายุระหว่าง 4 – 5 ขวบ จำนวน 3 คน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนถูกวิเคราะห์กิจกรรมและพฤติกรรมเป้าหมาย มีการพัฒนาเครื่องมือซึ่งมีหลายองค์ประกอบเพื่อใช้อธิบายลักษณะของพฤติกรรมเสี่ยง ผู้ฝึกและครูนำแนวคิดการเสริมพฤติกรรมเชิงบวกมาใช้ระหว่างดำเนินกิจกรรมเป้าหมายในบริบทห้องเรียน ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนทั้งหมดลดลงอย่างมีนัยสำคัญหลังจากนำแนวคิดการเสริมพฤติกรรมเชิงบวกมาใช้ นอกจากนี้ ครูทุกคนยังรายงานว่าเสริมพฤติกรรมเชิงบวกมีประสิทธิภาพและจะใช้กลยุทธ์ดังกล่าวในอนาคต

Collins (2013) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันโดยเพื่อนในการส่งเสริมพฤติกรรมที่สนับสนุนสังคมของนักเรียนที่ถูกทะเลทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 5 จำนวน 12 คน จากโรงเรียนรัฐบาล 2 แห่ง ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งประกอบไปด้วยนักเรียนที่ถูกทะเลทางสังคมจำนวน 8 คน และเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดี จำนวน 4 คน ผู้วิจัยได้นำโปรแกรมเช็คอินเช็คเอาท์ (Check In / Check Out) มาใช้แต่ปรับเปลี่ยนให้เพื่อนเป็นผู้ให้คำปรึกษาโดยเน้นให้เกิดพฤติกรรมที่สนับสนุนสังคมและตั้งเป้าไปที่นักเรียนซึ่งถูกทะเลทางสังคม นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 รูปแบบ โดยรูปแบบที่ 1 เพื่อนที่เรียนดีของห้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนที่ถูกทะเลทางสังคม ส่วนรูปแบบที่ 2 นักเรียนที่ถูกทะเลทางสังคมให้คำแนะนำซึ่งกันและกันเพื่อช่วยกันปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผลของการศึกษาทั้ง 2 รูปแบบแสดงให้เห็นว่าการให้เพื่อนเป็นผู้ให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียนที่ถูกทะเลทางสังคม

Anello (2013) ได้ศึกษาความพร้อมของการเชื่อมโยงระหว่างการเสริมและสนับสนุนพฤติกรรมเชิงบวก (PBIS) กับการให้บริการด้านสุขภาพจิตในโรงเรียน (SMH) จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คน ทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นครู ผู้บริหาร สมาชิกในครอบครัว ตลอดจนบุคลากรวิชาชีพอื่นที่ทำงานในบริบทของ PBIS และ SMH หรือให้บริการด้านสุขภาพจิตแก่นักเรียนและชุมชน การศึกษานี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาแบบสำรวจที่ใช้วัดระดับความพร้อมในการบูรณาการ PBIS และ SMH โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ชั้น คือ (1) การศึกษานำร่อง (2) การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนารอบแนวคิดทั่วไปของการเชื่อมโยงแนวคิด PBIS และ SMH (3) การสร้างและตรวจสอบแบบสำรวจความพร้อมการเชื่อมโยงแนวคิด PBIS และ SMH และ (4) การเปลี่ยนแบบสำรวจความพร้อมการเชื่อมโยงแนวคิด PBIS และ SMH ให้เป็นแบบออนไลน์เพื่อแจกจ่ายให้กับกลุ่มตัวอย่างทางอีเมล ตลอดจนเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่าการเชื่อมโยงระหว่าง PBIS และ SMH เป็นขั้นตอนที่จำเป็นในการส่งเสริมพัฒนาการด้านพฤติกรรมของเด็ก การให้บริการ SMH สามารถนำไปบูรณาการกับกรอบการดำเนินงานของ PBIS ได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้พ่อแม่ ครู ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพจิต สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้เป็นรายบุคคล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนสรุปได้ว่าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกายจิตใจสติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาจึงต้อง

อาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียนผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้องซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการมีการดำเนินงานตามระบบอย่างเป็นขั้นตอน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมีการเอาใจใส่นักเรียนในด้านต่างๆอย่างทั่วถึง เช่น ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและการดำเนินการเพื่อให้การดำเนินงานเกิดความพึงพอใจต่อนักเรียนมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต โดยการใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าตามข้อที่ 1
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและด้านเทคนิคเนื้อหาและระเบียบวิธีวิจัย โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

5. นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้โดยครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability Analysis – Scale Alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ช่วยในการคำนวณผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่น = .97
6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการทดสอบว่ามีความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
7. นำข้อมูลจากแบบสอบถามเรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูล
ระยะที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
 1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการศึกษาด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อนำมาเป็นการกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
 2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยการใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าตามข้อที่ 1
 3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและด้านเทคนิคเนื้อหาและระเบียบวิธีวิจัย โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
 5. นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้โดยนักเรียน จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability Analysis – Scale Alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปช่วยในการคำนวณผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่น = .94
 6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการทดสอบว่ามีความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
 7. นำข้อมูลจากแบบสอบถามเรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาประเด็นปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในแต่ละด้าน
2. นำประเด็นปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในแต่ละด้านเสนอต่อครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อขอคำแนะนำและวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้การสนทนากลุ่ม
3. นำข้อเสนอนี้และวิธีการแก้ปัญหาจากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 15 คน มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 909 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2545, 42-43) และทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มตัวอย่างจากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 270 คน

ตารางที่ 9 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา)

ที่	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	เบญจมาภราวุฒิสนครศรีธรรมราช	160	48
2.	กัลยาณีศรีธรรมราช	153	46
3.	ทุ่งสง	154	46
4.	ปากพนัง	112	32
5.	พัทลุง	155	47
6.	สตรีพัทลุง	175	51
	รวม	909	270

ระยะที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 18,747 คน ประจำปีการศึกษา 2557

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan อ้างถึงในบุญชุม ศรีสะอาด, 2545, 42-43) และทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน

ตารางที่ 10 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (นักเรียน)

ที่	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่างแยกตามระดับชั้น (คน)						รวม
			ม.1	ม.2	ม.3	ม.4	ม.5	ม.6	
1.	เบญจมาชุกติศนกรศรีธรรมราช	3,031	7	11	10	10	11	11	60
2.	กัลยาณีศรีธรรมราช	3,415	12	12	13	11	11	9	68
3.	ทุ่งสง	2,997	12	13	12	8	8	7	60
4.	ปากพ่อง	2,595	12	12	11	6	6	6	53
5.	พัทลุง	3,561	12	12	12	13	12	11	72
6.	สตรีพัทลุง	3,148	10	11	10	10	12	11	64
	รวม	18,747	65	71	68	58	60	55	377

ระยะที่ 3 การหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group) จากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ชุดที่ 3 การสนทนากลุ่ม (Focus group) เรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ลักษณะของเครื่องมือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยนักเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ชุดที่ 3 นำประเด็นปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในแต่ละด้านเสนอต่อครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อขอคำแนะนำและวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้การสนทนากลุ่ม แล้วนำข้อเสนอแนะและวิธีการแก้ปัญหาจากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ชุดที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา และการส่งต่อเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ความรู้ด้านต่างๆ มาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและด้านเทคนิคเนื้อหาและระเบียบวิธีวิจัย จำนวน 3 ท่าน

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

5. นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ที่ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา จำนวน 30 คน ที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability Analysis – Scale Alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ช่วยในการคำนวณผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการทดสอบว่ามีความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ชุดที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อนำมาประกอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ความรู้ด้านต่างๆ มาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างและด้านเทคนิคเนื้อหาและระเบียบวิธีวิจัย จำนวน 3 ท่าน

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

5. นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ที่ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดย นักเรียน จำนวน 30 คน ที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability Analysis – Scale Alpha) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ช่วยในการคำนวณผลการทดสอบ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการทดสอบว่ามีความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ชุดที่ 3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาประเด็นปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในแต่ละด้าน

2. นำประเด็นปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในแต่ละด้านเสนอต่อครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อขอคำแนะนำและวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้การสนทนากลุ่ม

3. นำข้อเสนอแนะและวิธีการแก้ปัญหาจากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 15 คน มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยได้จัดทำเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อขอความร่วมมือไปยัง ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์จากครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่ง จำนวน 270 ชุด รับคืน 270 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากสำนักงาน โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อขอความร่วมมือไปยังนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์จากนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่ง จำนวน 377 ชุด รับคืน 377 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 3 จัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือจากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการจัดสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

2. ผู้วิจัยนำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจากครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นและเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 12

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติพื้นฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่และร้อยละ แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกรายด้านและรายชื่อ

เกณฑ์ที่ใช้แปลผลปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 12 ใช้เกณฑ์ในการแปลผลแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, 103)

ระดับคะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงาน	อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงาน	อยู่ในระดับมาก
ระดับคะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงาน	อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงาน	อยู่ในระดับน้อย
ระดับคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง มีปัญหาการดำเนินงาน	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใช้วิธีวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแล้วนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระยะที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 12

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติพื้นฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกรายด้านและรายข้อ

เกณฑ์ที่ใช้แปลผลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ใช้เกณฑ์ในการแปลผลแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, 103)

ระดับคะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ	อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ	อยู่ในระดับมาก
ระดับคะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ	อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ	อยู่ในระดับน้อย
ระดับคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแล้วนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระยะที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้สูตร (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2554, 242)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์
	R	แทน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดที่ตรงกัน
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) โดยใช้สูตร (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2554, 248)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน จำนวนข้อคำถาม
	s_i^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, 104)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ

P	แทน	ค่าร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนน (\bar{X}) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n	แทน	จำนวนทั้งหมด

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, 129)

$$S.D. = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อ

S.D.	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
n	แทน	จำนวนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ระยะที่ 1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเรื่องปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 270 คน ใช้แบบสอบถาม 270 ชุด ได้รับกลับคืนจำนวน 270 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ระยะที่ 2. การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 377 คน ใช้แบบสอบถาม 377 ชุด ได้รับกลับคืนจำนวน 377 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการ
จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ระยะที่ 3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางการ
พัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกเป็นครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ประสพการณ์ในการทำงานและกลุ่มสาระที่ปฏิบัติการสอนใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และค่าร้อยละ (Percentage) มีผลดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่(คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
ครูแนะแนว	20	7.40
ครูที่ปรึกษา	250	92.60
รวม	270	100.00
2. ประสบการณ์การทำงาน		
1 – 10 ปี	41	15.20
11– 20 ปี	101	37.40
21– 30 ปี	80	29.60
30 ปีขึ้นไป	48	17.80
รวม	270	100.00
3. การปฏิบัติการสอน		
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	26	9.60
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	32	11.90
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	31	11.50
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	37	13.70

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่(คน)	ร้อยละ
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	33	12.20
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	33	12.20
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	32	11.90
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา	27	10.00
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	19	7.00
รวม	270	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 270 คน เป็นครูและแนวคิดเป็นร้อยละ 7.40 เป็นครูที่ปรึกษาคิดเป็นร้อยละ 92.60 ประสบการณ์การทำงาน 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.20 ประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.40 ประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.60 ประสบการณ์การทำงาน 30 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.80 ปฏิบัติการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.60 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.90 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 11.50 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 13.70 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 12.20 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 12.20 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 11.90 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10.00 และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 7.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามให้สอดคล้องกับเนื้อหา 5 ด้าน คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา และ ด้านการส่งต่อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 12 - 17

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.34	0.61	น้อย
2.	การคัดกรองนักเรียน	2.36	0.61	น้อย
3.	การส่งเสริมนักเรียน	2.30	0.62	น้อย
4.	การป้องกันและการแก้ไขปัญหา	2.38	0.59	น้อย
5.	การส่งต่อ	2.37	0.54	น้อย
	รวม	2.35	0.52	น้อย

จากตารางที่ 12 พบว่าปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานเรียงตามลำดับ คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X}=2.38$) รองลงมาคือด้านการส่งต่อ ($\bar{X}=2.37$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=2.36$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=2.34$) และด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=2.30$) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ข้อ	การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.48	0.89	น้อย
2.	การมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียน	2.36	0.86	น้อย
3.	การสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.25	0.88	น้อย
4.	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.29	0.80	น้อย
5.	การจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนทุกคน	2.23	0.89	น้อย
6.	การสังเกต และบันทึกข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.39	0.84	น้อย
7.	การจัดสรรงบประมาณในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	2.28	0.91	น้อย
8.	การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อรับทราบข้อมูลต่างๆของนักเรียน	2.31	0.86	น้อย
9.	การศึกษาและเข้าใจในความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนในชั้นเรียน	2.33	0.89	น้อย
10.	การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นความลับ	2.43	0.84	น้อย
11.	การสรุปข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.29	0.79	น้อย
12.	การนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาพัฒนาปรับปรุง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	2.45	0.77	น้อย
	รวม	2.34	0.61	น้อย

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.34) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือแผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล (\bar{X} = 2.48) รองลงมาคือการนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การ จัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (\bar{X} = 2.45) และการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน อย่างเป็นระบบและเป็นความลับ (\bar{X} = 2.43) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การจัดทำ ระเบียบสะสมของนักเรียนทุกคน (\bar{X} = 2.23)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต12 ด้านการคัด กรองนักเรียน

ข้อ	การคัดกรองนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน	2.43	0.80	น้อย
2.	ความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียน รายบุคคล	2.33	0.83	น้อย
3.	การแจ้งหลักเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้อง ทราบ เพื่อให้มีแนวปฏิบัติเดียวกัน	2.34	0.82	น้อย
4.	ปัญหาในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานแก่ครูในการคัดกรองข้อมูล นักเรียน	2.28	0.84	น้อย
5.	การกำหนดให้มีการติดตาม ประเมินผลการคัดกรองนักเรียน	2.40	0.85	น้อย
6.	การนำข้อมูลการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลไปใช้ในการคัด กรองนักเรียน	2.35	0.75	น้อย
7.	การคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน โดย จำแนกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา	2.25	0.84	น้อย
8.	การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาไว้เป็น ความลับ	2.38	0.90	น้อย
9.	การติดตามประเมินผลการคัดกรองนักเรียน	2.40	0.90	น้อย

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ข้อ	การคัดกรองนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10.	การสรุปและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล และรายห้อง	2.32	0.81	น้อย
11.	การบันทึกการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาและติดตามผล นักเรียน ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา	2.38	0.80	น้อย
12.	การนำผลจากการคัดกรองนักเรียนมาปรับปรุงแนวทางการจัด คู่มือปฏิบัติงานแก่ครูในการคัดกรองนักเรียนให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	2.39	0.76	น้อย
รวม		2.36	0.61	น้อย

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.36) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน (\bar{X} =2.43) รองลงมาคือการกำหนดให้มีการติดตาม ประเมินผลการคัดกรองนักเรียน (\bar{X} = 2.40) และการติดตาม ประเมินผลการคัดกรองนักเรียน (\bar{X} = 2.40) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การ คัดกรองของโรงเรียน โดยจำแนกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา (\bar{X} = 2.25)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการ
ส่งเสริมนักเรียน

ข้อ	การส่งเสริมนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน	2.32	0.82	น้อย
2.	การมอบหมายเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการ ส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจน	2.37	0.80	น้อย
3.	การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม	2.31	0.84	น้อย
4.	การกำหนดปฏิทินการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน	2.27	0.84	น้อย
5.	การจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์	2.36	0.83	น้อย
6.	การจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนก่อนดำเนินการประชุม ผู้ปกครองนักเรียน	2.27	0.81	น้อย
7.	การสำรวจความต้องการของนักเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริม นักเรียน	2.25	0.86	น้อย
8.	การจัดกิจกรรมโฮมรูมที่หลากหลายและเหมาะสม	2.35	0.80	น้อย
9.	การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	2.29	0.85	น้อย
10.	การบันทึกและรายงานผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมและการจัด ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	2.17	0.82	น้อย
11.	การติดตาม ประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง	2.31	0.85	น้อย
12.	การนำผลจากการติดตาม ประเมินผลกิจกรรมส่งเสริม นักเรียนมาปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น	2.33	0.82	น้อย
	รวม	2.30	0.62	น้อย

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมอบหมายเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจน ($\bar{X} = 2.37$) รองลงมาคือการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 2.36$) และการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่หลากหลายและเหมาะสม ($\bar{X} = 2.35$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดท้าย คือ การบันทึกและรายงานผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมและการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.17$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา

ข้อ	การป้องกันและการแก้ไขปัญหา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียน	2.38	0.84	น้อย
2.	การแต่งตั้งคณะกรรมการและให้ความรู้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน	2.31	0.80	น้อย
3.	การวางมาตรการช่วยเหลือนักเรียน	2.35	0.81	น้อย
4.	การใช้หลักจิตวิทยาวัยรุ่นในการให้คำปรึกษานักเรียน	2.36	0.86	น้อย
5.	การประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	2.34	0.84	น้อย
6.	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา	2.28	0.83	น้อย
7.	การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน	2.38	0.82	น้อย
8.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน	2.38	0.85	น้อย
9.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสอดส่อง ดูแลพฤติกรรมนักเรียน	2.33	0.83	น้อย

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	การป้องกันและการแก้ไขปัญหา	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10.	การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้ช่วยเหลือไว้เป็นความลับ	2.43	0.85	น้อย
11.	การติดตาม ประเมินผล การป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง	2.41	0.83	น้อย
12.	การนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหามาใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น	2.52	0.77	ปานกลาง
	รวม	2.38	0.59	น้อย

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.38) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหามาใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น (\bar{X} = 2.52) รองลงมาคือการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้ช่วยเหลือไว้เป็นความลับ (\bar{X} = 2.43) และการติดตาม ประเมินผล การป้องกันและการแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง (\bar{X} = 2.41) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา (\bar{X} = 2.28)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งต่อ

ข้อ	การส่งต่อ	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ	2.45	0.77	น้อย
2.	การแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อภายใน	2.49	0.83	น้อย
3.	การประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน	2.41	0.76	น้อย
4.	การจัดทำข้อมูลที่เป็นในการส่งต่อนักเรียน	2.41	0.78	น้อย
5.	การประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	2.48	0.93	น้อย
6.	การชี้แจงนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ให้เข้าใจเหตุผลของการส่งต่อนักเรียน	2.35	0.77	น้อย
7.	การประสานงานและบันทึกการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เกี่ยวข้อง	2.38	0.79	น้อย
8.	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนยานพาหนะในการส่งต่อนักเรียน	2.17	0.82	น้อย
9.	การจัดทำบันทึกการส่งต่อนักเรียนทุกครั้งอย่างเป็นปัจจุบัน	2.29	0.80	น้อย
10.	การติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน	2.37	0.76	น้อย
11.	การประชุมสรุปผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน	2.34	0.75	น้อย
12.	การนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาปรับปรุงพัฒนาแนวทางในการส่งต่อนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	2.32	0.79	น้อย
	รวม	2.37	0.54	น้อย

จากตารางที่ 17 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการต่อ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.37) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อภายใน (\bar{X} = 2.49) รองลงมาคือการประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} = 2.48) และแผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ (\bar{X} = 2.45) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดท้าย คือ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนยานพาหนะในการส่งต่อนักเรียน (\bar{X} = 2.17)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีผลดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงาน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1.	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนควรมีการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ตั้งแต่ทีมนำ ทีมทำ และทีมประสาน 2. โรงเรียนควรสร้างความตระหนักถึงผลประโยชน์ที่ผู้ปกครองและนักเรียนจะได้รับจากการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง 3. โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้ ทำความเข้าใจ แก่ครูที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. โรงเรียนควรจัดทำปฏิทินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ชัดเจน 5. โรงเรียนควรจัดทำแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนเพื่อวางแผนการเก็บข้อมูลในการเยี่ยมบ้านนักเรียน

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงาน	แนวทางการแก้ไข้ปัญหา
		<p>6. โรงเรียนควรประชุมครูเพื่อวางแผนการจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ชี้แจงทำความเข้าใจวิธีสังเกตพฤติกรรมนักเรียน จัดทำระเบียบสะสมและชี้แจงวิธีการบันทึกข้อมูล สร้างแบบสัมภาษณ์นักเรียนแบบมีโครงสร้าง ชี้แจงวิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์</p> <p>7. ครูควรมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน</p>
2.	ด้านการคัดกรองนักเรียน	<p>1. โรงเรียนควรมีการทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านการคัดกรองนักเรียนให้ชัดเจน</p> <p>2. โรงเรียนควรจัดประชุมชี้แจงให้ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนให้ทราบแนวทางการปฏิบัติด้านการคัดกรองนักเรียน</p> <p>3. ผู้บริหารชี้แจงทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีส่วนสำคัญในการให้ข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริง เพื่อให้สามารถแยกกลุ่มนักเรียนได้ถูกต้องชัดเจน</p> <p>4. เมื่อครูผู้รับผิดชอบดำเนินการคัดกรองนักเรียนแล้วควรมีการดำเนินการ ติดตามและประเมินผลพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานให้หัวหน้าและผู้บริหารทราบ</p> <p>5. โรงเรียนควรจัดทำแบบคัดกรองให้ครอบคลุมด้านสุขภาพ พัฒนาการด้านร่างกาย โรคประจำตัว การเจ็บป่วย ความบกพร่องของร่างกาย</p> <p>6. โรงเรียนควรจัดทำแบบคัดกรองนักเรียน โดยแยกเอกสารคัดกรองออกเป็น 4 กลุ่ม เพื่อวางแผนในการช่วยเหลือและพัฒนานักเรียน</p>

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ชื่อ	ปัญหาการดำเนินงาน	แนวทางการแก้ไข้ปัญหา
		7. ครูผู้รับผิดชอบจัดทำแบบบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลในด้านการเรียน พฤติกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อนและด้านสุขภาพจิต 8. ครูผู้รับผิดชอบควรมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน		1. โรงเรียนควรจัดประชุมวางแผนกำหนดนโยบายในการส่งเสริมนักเรียนให้ชัดเจน 2. ครูและผู้เกี่ยวข้องควรนำผลการคัดกรองนักเรียนมาใช้ในการส่งเสริมนักเรียนให้เหมาะสม 3. ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนควรให้ความสำคัญกับการกรอกข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง 4. โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณให้กับกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนและจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้ตรงตามความต้องการของนักเรียน โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม 5. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้นักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาเป็นพิเศษ 6. ครูผู้รับผิดชอบควรมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
4. ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา		1. โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนการดำเนินงานและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนให้ชัดเจน 2. โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินงานมากขึ้น

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงาน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
		<ol style="list-style-type: none"> 3. โรงเรียนควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้มากขึ้น 4. โรงเรียนควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5. โรงเรียนควรจัดทำจดหมายข่าวเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง 6. ครูผู้รับผิดชอบจัดทำแบบบันทึกการให้คำปรึกษานักเรียนเป็นรายบุคคล 7. ครูผู้รับผิดชอบควรมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
5.	ด้านการส่งต่อ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนควรมีการจัดทำเอกสารการส่งต่อและเอกสารติดตามผลการส่งต่อที่ชัดเจน 2. การส่งต่อนักเรียนโรงเรียนควรแจ้งและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเพื่อให้เข้าใจเหตุผลการส่งต่อ 3. โรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง 4. โรงเรียนควรเชิญนักจิตวิทยาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้กับครูในการจำแนกนักเรียนเพื่อการส่งต่อ 5. โรงเรียนควรจัดทำแบบบันทึกการส่งต่อและประสานงานไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง 6. ครูผู้รับผิดชอบควรบันทึกข้อมูลนักเรียนให้ถูกต้องชัดเจนตามความเป็นจริงก่อนการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง

ระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกเป็น เพศชาย เพศหญิง และ
ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ ใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และค่าร้อยละ (Percentage)
มีผลดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (นักเรียน)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	164	43.50
หญิง	213	56.50
รวม	377	100.00
2. ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	65	17.24
มัธยมศึกษาปีที่ 2	71	18.83
มัธยมศึกษาปีที่ 3	68	18.04
มัธยมศึกษาปีที่ 4	58	15.38
มัธยมศึกษาปีที่ 5	60	15.91
มัธยมศึกษาปีที่ 6	55	14.59
รวม	377	100.00

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 377 คน เป็นนักเรียนชาย คิดเป็นร้อยละ
43.50 เป็นนักเรียนหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.50 กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 17.24
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 18.83 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 18.04 ชั้นมัธยมศึกษาปี
ที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 15.38 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 15.91 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็น
ร้อยละ 14.59

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามให้สอดคล้องกับเนื้อหา 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 20 - 23

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการศึกษา	3.98	0.53	มาก
2.	ด้านอาชีพ	4.01	0.57	มาก
3.	ด้านส่วนตัวและสังคม	4.06	0.54	มาก
	รวม	4.02	0.50	มาก

จากตารางที่ 20 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงสุด คือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X}= 4.06$) รองลงมาคือด้านอาชีพ ($\bar{X}= 4.01$) และด้านที่มีความพึงพอใจต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนลำดับสุดท้าย คือด้านการศึกษา ($\bar{X}= 3.98$)

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษา เขต 12 ด้านการศึกษา

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การสำรวจความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมอิสระ ก่อนเปิดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนสามารถเลือกกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจ	4.03	0.73	มาก
2.	การเปิดวิชาเลือกเสรีตรงกับความสนใจของนักเรียน	3.95	0.83	มาก
3.	การทดสอบความถนัดทางการเรียนของนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนตามความถนัดของตน	3.94	0.86	มาก
4.	การแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถ ความถนัดหรือความ สนใจของนักเรียน	3.90	0.84	มาก
5.	การจัดการปฐมนิเทศให้แก่ นักเรียน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การเลือกวิชาเรียน การ วัดผลประเมินผลการเรียน	4.03	0.77	มาก
6.	การประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตร	3.96	0.80	มาก
7.	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนแก่นักเรียน เป็นระยะตามความเหมาะสม	3.98	0.77	มาก
8.	การจัดบริการให้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชา แต่ละ กลุ่มการเรียน,กิจกรรมอิสระแก่นักเรียน	3.99	0.76	มาก
9.	การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อเป็นการเสริม ประสบการณ์และเสริมเนื้อหาวิชาในบทเรียน	3.93	0.84	มาก
10.	การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับแนวทางใน การศึกษาต่อ	3.98	0.81	มาก
11.	การจัดหาและรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาที่เป็น ปัจจุบันบริการแก่นักเรียน	3.92	0.85	มาก

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
12.	การได้รับบริการให้คำปรึกษาในการเลือกวิชาเรียน	3.92	0.87	มาก
13.	การได้รับบริการให้คำปรึกษาในการวางแผนการศึกษาต่อ	4.02	0.81	มาก
14.	การจัดกิจกรรมชุมนุมตามความสนใจของนักเรียนเพื่อเป็นการเสริมความรู้ที่ได้เรียนมา	4.03	0.82	มาก
15.	การจัดให้มีการให้ทุนการศึกษาประเภทต่างๆแก่นักเรียน	4.14	0.79	มาก
รวม		3.98	0.53	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดให้มีการให้ทุนการศึกษาประเภทต่างๆแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือการสำรวจความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมอิสระก่อนเปิดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจ การจัดการปฐมนิเทศให้แก่นักเรียน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การเลือกวิชาเรียน การวัดผลประเมินผลการเรียน การจัดกิจกรรมชุมนุมตามความสนใจของนักเรียนเพื่อเป็นการเสริมความรู้ที่ได้เรียนมา ($\bar{X} = 4.03$) และการได้รับบริการให้คำปรึกษาในการวางแผนการศึกษาต่อ ($\bar{X} = 4.02$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดท้ายคือ การแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถ ความถนัดหรือความสนใจของนักเรียน ($\bar{X} = 3.90$)

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต12 ด้านอาชีพ

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การทดสอบเพื่อวัดความถนัดทางด้านอาชีพของนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความถนัดของตน	4.03	0.80	มาก
2.	การเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆมาให้ความรู้และข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน	3.99	0.85	มาก
3.	การบริการเอกสารเกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนรายละเอียดในการประกอบอาชีพต่างๆ	4.00	0.77	มาก
4.	ได้รับคำแนะนำรายละเอียดในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ เช่น ลักษณะงาน ความก้าวหน้า ความต้องการของตลาดแรงงาน	3.94	0.85	มาก
5.	การทัศนศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสสัมผัสอาชีพในท้องถิ่นและอาชีพอิสระอื่นๆ	4.02	0.83	มาก
6.	การจัดหาหนังสือเกี่ยวกับอาชีพต่างๆไว้ในห้องสมุดโรงเรียน	4.02	0.84	มาก
7.	สถานศึกษาดูติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกอาชีพ	3.97	0.86	มาก
8.	การให้ความรู้แก่นักเรียน ให้อำนาจหลักการข้อดีของการประกอบอาชีพส่วนตัวหรืออาชีพอิสระ	3.95	0.80	มาก
9.	การปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตทุกอาชีพ	4.16	0.79	มาก
10.	การให้ข้อมูลแก่นักเรียนเกี่ยวกับหลักในการเลือกอาชีพ เช่น ยึดความถนัด ความสามารถของตน	4.14	0.79	มาก
11.	การจัดสอนวิชาชีพในท้องถิ่นให้เรียนในโรงเรียน	3.90	0.81	มาก
12.	การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ	4.01	0.84	มาก
13.	การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการฝึกงาน	3.98	0.85	มาก

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
14.	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกประกอบอาชีพ เช่น เปิดร้านขายผลิตภัณฑ์จากการฝึกปฏิบัติในการเรียน	3.95	0.86	มาก
15.	การจัดหางานให้นักเรียนทำเพื่อเป็นการหารายได้ระหว่างเรียน	3.93	0.87	มาก
รวม		4.01	0.57	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 12 ด้านอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.01) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตทุกอาชีพ (\bar{X} = 4.16) รองลงมาคือ การให้ข้อมูลแก่นักเรียนเกี่ยวกับหลักในการเลือกอาชีพ เช่น ยึดความถนัด ความสามารถของตน (\bar{X} = 4.14) และการทดสอบเพื่อวัดความถนัดทางด้านอาชีพของนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความถนัดของตน (\bar{X} = 4.03) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ การจัดสอนวิชาชีพในท้องถิ่นให้เรียนในโรงเรียน (\bar{X} = 3.90)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านส่วนตัวและสังคม

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	การจัดให้นักเรียนได้สำรวจตัวเอง เช่นการเขียนประวัติตนเอง หรือเขียนบันทึกประจำวัน	4.10	0.76	มาก
2.	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อเรียนรู้และยอมรับข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง	4.03	0.77	มาก
3.	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อเรียนรู้และยอมรับผู้อื่น	4.09	0.80	มาก
4.	การเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว	3.86	0.85	มาก
5.	การจัดกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงบุคลิกภาพ	4.01	0.81	มาก
6.	การจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อให้นักเรียน เรียนรู้การปรับตัว การเสริมสร้างบุคลิกภาพ	3.99	0.81	มาก
7.	การให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องเพศศึกษา การคบเพื่อนต่างเพศ	4.10	0.85	มาก
8.	การจัดนิทรรศการให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องโทษของสารเสพติด	4.13	0.80	มาก
9.	การจัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน เช่น อดทน ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด ให้แก่นักเรียน	4.14	0.80	มาก
10.	การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องสุขภาพจิต	3.88	0.84	มาก
11.	การบริการเอกสารและคู่มือต่างๆเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อร้ายแรงในปัจจุบัน เช่น โรคเอดส์ โรคไวรัสตับอักเสบบี และการป้องกัน	3.96	0.75	มาก
12.	การให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการใช้ยาในชีวิตประจำวัน	4.10	0.82	มาก
13.	การให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว	4.11	0.77	มาก

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
14.	การให้คำปรึกษาในเรื่องการปรับตัวแก่นักเรียน	4.13	0.78	มาก
15.	การจัดกิจกรรมปลูกฝังให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม	4.16	0.83	มาก
	รวม	4.06	0.54	มาก

จากตารางที่ 23 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านส่วนตัวและสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.06) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดกิจกรรมปลูกฝังให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม (\bar{X} = 4.16) รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน เช่น อดทน ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด ให้แก่นักเรียน (\bar{X} = 4.14) และการจัดนิทรรศการให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องโทษของสารเสพติด การให้คำปรึกษาในเรื่องการปรับตัวแก่นักเรียน (\bar{X} = 4.13) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ การเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว (\bar{X} = 3.86)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) มีผลดังแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียน

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงาน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1.	ด้านการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนควรมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนทุกคนในโรงเรียนเพื่อเปิดวิชาเรียนเพิ่มเติมหรือกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนให้ตรงตามความสามารถ ความสนใจหรือต้องการของผู้เรียน 2. ฝ่ายวิชาการมีการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลให้ผู้เรียนทราบโดยทั่วกันเป็นเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเตรียมตัวได้อย่างถูกต้อง 3. โรงเรียนควรมีห้องสำหรับให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในเรื่องการเรียน การศึกษาต่อ มีการเตรียมเอกสารเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น 4. โรงเรียนควรมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่นักเรียนในการวางแผนการศึกษาต่อ 5. โรงเรียนควรมอบทุนการศึกษาประเภทต่างๆให้กับนักเรียนควรมีการกระจายในทุกกลุ่มนักเรียนอย่างทั่วถึง
2.	ด้านอาชีพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนควรมีการให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการประกอบอาชีพ โดยจัดเป็นคาบเรียนพิเศษขึ้นมา มีครูผู้สอนให้ความรู้และจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับการประกอบอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงาน	แนวทางการแก้ไขปัญหา
		2. โรงเรียนควรมีการเชิญวิทยากรจากสถานประกอบการต่างๆ หรือผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาให้ความรู้กับนักเรียนเพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกในการตัดสินใจของนักเรียน 3. โรงเรียนควรจัดให้มีการทดสอบความถนัดด้านอาชีพให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเลือกอาชีพที่เหมาะสมและตรงตามความถนัดของตน
3.	ด้านส่วนตัวและสังคม	1. โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองและการเข้าสังคม 2. ครูควรให้นักเรียนมีการเข้ากลุ่มเพื่อเรียนรู้ตนเองและยอมรับข้อดีข้อเสียของตนเองและเพื่อน 3. โรงเรียนควรเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เรื่องการคบเพื่อนเพศเดียวกันและการคบเพื่อนต่างเพศ การหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โทษของสารเสพติด

ระยะที่ 3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผู้วิจัยได้ศึกษาความคิดเห็นของ ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว ถึงการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดมาจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้สนทนากลุ่มประกอบด้วย ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการจัดระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน มีประเด็นที่จะสนทนากลุ่ม (Focus Group) คือ แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไข และด้านการส่งต่อ ควรมีแนวทางแก้ไขและพัฒนาอย่างไร

ผู้วิจัยได้นำประเด็นคำถามไปใช้สนทนากลุ่มเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2558 เวลา 09.00 – 11.00 น. ณ ห้องประชุมเล็กโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช (ห้องศรีปราชญ์) อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1. โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการทำงานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการหรือขั้นตอนในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และควรมีการทำงานเป็นทีมเพื่อช่วยกันดูแลนักเรียน มีการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2. ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวควรออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและเป็นการเก็บข้อมูลรายละเอียดของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานชีวิตและความเป็นมาของชีวิตที่ต่างกันทำให้นักเรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ นอกจากนี้การเก็บข้อมูลจากแหล่งอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ญาติ เพื่อนๆ ครูประจำวิชา ก็มีความจำเป็น ครูที่ปรึกษา/ครูแนะแนวจะได้มีข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูมีความเข้าใจนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้ครูสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันแก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามสภาพปัญหาจริงที่เกิดกับตัวนักเรียน ดังนั้นครูจะต้องหาวิธีการในการรู้จักนักเรียนของตนให้มากที่สุด เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วควรจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นความลับ

3. โรงเรียนต้องมีเครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน เช่น ระเบียบสะสมเป็นในรูปแบบของเอกสารเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูล แบบประเมินพฤติกรรมเด็กเป็นเครื่องมือสำหรับคัดกรองเด็กด้านพฤติกรรมการปรับตัวที่มีผลเกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจ (SDQ) และวิธีการหรือเครื่องมืออื่นๆที่โรงเรียนเป็นผู้ออกแบบหรือสร้างขึ้นเอง ในกรณีที่ข้อมูลของนักเรียนจาก

ระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่พอเพียง หรือเกิดกรณีจำเป็นต้องมีข้อมูลเพิ่มเติมอีก ครูที่ปรึกษาอาจใช้วิธีการเครื่องมืออื่นๆเพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมอื่นๆในห้องเรียน การสัมภาษณ์และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นต้น

4. ผู้ปกครองนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผนกับโรงเรียนเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจะทำให้การให้ข้อมูลนักเรียนมีความถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น การดำเนินการในการส่งเสริมนักเรียน หรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาจะได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากขึ้น

5. โรงเรียนควรมีการนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านการคัดกรองนักเรียน

1. โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการทำงานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการหรือขั้นตอนในด้าน การคัดกรองนักเรียน ควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียนและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง

2. โรงเรียนควรให้ครูประจำชั้นช่วยในการคัดกรอง เนื่องจากครูแนะแนวหรือครูท่านอื่นๆ อาจไม่รู้ภูมิหลังของนักเรียนเท่ากับครูประจำชั้น

3. โรงเรียนควรมีการพัฒนาให้ครูหรือบุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน รู้วิธีการวิเคราะห์และประเมินผลการคัดกรอง การจัดกลุ่มนักเรียน เพื่อให้การคัดกรองมีความถูกต้องและรวดเร็ว

4. โรงเรียนควรใช้เกณฑ์ในการคัดกรองของโรงเรียนในการคัดกรองนักเรียน เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน และมีการจัดเก็บข้อมูลการแบ่งกลุ่มนักเรียนไว้เป็นความลับ

5. โรงเรียนควรมีการกำหนดให้มีการติดตาม และประเมินผลการคัดกรองนักเรียน แล้วนำผลการคัดกรองมาสรุปอย่างเป็นระบบและมีการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่อง

ด้านการส่งเสริมนักเรียน

1. โรงเรียนควรมีการทำคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงานที่ชัดเจนให้กับครู เจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน
2. โรงเรียนควรมีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน มีการสำรวจความต้องการของนักเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม
3. โรงเรียนควรมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนที่หลากหลายตามความสนใจหรือความถนัดของผู้เรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
4. โรงเรียนควรกำหนดให้มีการติดตาม ประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
5. ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งการประชุมนี้เป็นการรายงานสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบและเป็นการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น

ด้านการป้องกันและแก้ไข

1. โรงเรียนควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อการแก้ไขปัญหาและวางแผนการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างถูกวิธีและป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำกับนักเรียนคนอื่นอีก
2. ครูที่ปรึกษาควรมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียนและเอาใจใส่ต่อนักเรียน
3. ครูที่ปรึกษาหรือครูทุกคนที่เกี่ยวข้องและเพื่อนๆ ของนักเรียน ควรช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใกล้ชิด
4. ครูที่ปรึกษาควรมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและเป็นความลับ
5. ครูที่ปรึกษาควรมีการติดตาม ประเมินผล การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง และนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหา มาใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น

ด้านการส่งต่อ

1. โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อที่ชัดเจน
2. โรงเรียนควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน และมีการแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อภายใน
3. โรงเรียนควรมีการจัดทำข้อมูลที่เป็นประจำในการส่งต่อนักเรียน มีการประสานงานกับครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง
4. โรงเรียนควรมีการจัดทำบันทึกการส่งต่อนักเรียนทุกครั้งอย่างเป็นปัจจุบันเพื่อการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน
5. โรงเรียนควรมีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนและมีการนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาปรับปรุงพัฒนาแนวทางในการส่งต่อนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรทำงานเป็นทีมเพื่อช่วยกันดูแลนักเรียน มีการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มอบหมายให้ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานชีวิตและความเป็นมาของชีวิตที่ต่างกันทำให้นักเรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูมีความเข้าใจนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้ครูสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันแก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง มีเครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนเช่น ระเบียนสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก และวิธีการหรือเครื่องมืออื่นๆที่โรงเรียนเป็นผู้ออกแบบหรือสร้างขึ้นเอง และผู้ปกครองนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผนกับโรงเรียนเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วควรจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นความลับ มีการ

ติดตาม ประเมินผลและนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูใน โรงเรียนและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ให้ครูประจำชั้นช่วยในการคัดกรอง เนื่องจากครูประจำชั้นจะรู้ภูมิหลังของนักเรียนมากที่สุด มีการพัฒนาให้ครูหรือบุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน ในการคัดกรองนักเรียน ควรใช้เกณฑ์ในการคัดกรองของโรงเรียน เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน และมีการจัดเก็บข้อมูลการแบ่งกลุ่มนักเรียนไว้เป็นความลับ กำหนดให้มีการติดตาม และประเมินผลการคัดกรองนักเรียน แล้วนำผลการคัดกรองมาสรุปอย่างเป็นระบบและมีการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรมีการทำคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงานมาชัดเจนให้กับครู เจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน กำหนดปฏิทินการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน การสำรวจความต้องการของนักเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม จัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนที่หลากหลายตามความสนใจหรือความถนัดของผู้เรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ติดตาม ประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมอบหมายครูที่ปรึกษาจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งเพื่อเป็นการรายงานสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบและทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น

4. ด้านการป้องกันและแก้ไข โรงเรียนควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อการแก้ไขปัญหาและวางแผนการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างถูกวิธีและป้องกันไม่ให้ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับนักเรียนคนอื่น ครูประจำชั้นหรือครูทุกคนที่เกี่ยวข้องและเพื่อนๆของนักเรียน ควรช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใกล้ชิดและมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึกที่คือนักเรียนและเอาใจใส่ต่อนักเรียน มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและเป็นความลับ และมีการติดตาม ประเมินผล การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง และนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหาไปใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น

5. ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อที่ชัดเจน ควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน และมีการแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อภายใน มีการจัดทำข้อมูลที่สำคัญในการส่งต่อนักเรียน มีการประสานงานกับครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำบันทึกการส่งต่อนักเรียนทุกครั้งอย่างเป็นปัจจุบันเพื่อการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน และมีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนและมีการนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาปรับปรุงพัฒนาแนวทางในการส่งต่อนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ในบทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย มีรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 909 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2545. 42-43) และทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มตัวอย่างจากครูแนะแนว และครู

ที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 270 คน

ระยะที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 18,747 คน ประจำปีการศึกษา 2557

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี และมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W.Morgan อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด, 2545, 42-43) และทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน

ระยะที่ 3 การหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ชุดที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ชุดที่ 3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group) จากครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยได้จัดทำเป็น 3 ช่วง ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อขอความร่วมมือไปยัง ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่เป็นประชากรในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์จากครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่ง จำนวน 270 ชุด รับคืน 270 ชุด คิดเป็นร้อยละเปอร์เซ็นต์

ระยะที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหาร โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เพื่อขอความร่วมมือไปยังนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่เป็นประชากรในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์จากนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่ง จำนวน 377 ชุด รับคืน 377 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

ระยะที่ 3 จัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือจากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอความร่วมมือในการจัดสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

2. ผู้วิจัยนำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจากครูแนะแนวและครูที่ปรึกษา เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นและเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

3. ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว เรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยผู้สนทนากลุ่มประกอบด้วย ครูที่ปรึกษา และครูแนะแนว ที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2558 เวลา 09.00 – 11.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช (ห้องศรีปราษฎ์) อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติพื้นฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่และร้อยละ แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกรายด้านและรายชื่อ แล้วนำเสนอในตารางประกอบคำอธิบาย

แบบสอบถามตอนที่ 3 ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแล้วนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระยะที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมาพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาและสถิติพื้นฐาน โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่และร้อยละ แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำแนกรายด้านและรายชื่อแล้วนำเสนอในตารางประกอบคำอธิบาย

แบบสอบถามตอนที่ 3 ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแล้วนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระยะที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัยดังนี้
ระยะที่ 1

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานเรียงตามลำดับ คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ($\bar{X}=2.38$) รองลงมาคือด้านการส่งต่อ ($\bar{X}=2.37$) ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=2.36$) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=2.34$) และด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{X}=2.30$) ตามลำดับ เมื่อแยกเป็นรายด้านสรุปผลดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.34$) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือแผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=2.48$) รองลงมาคือการนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X}=2.45$) และการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ และเป็นความลับ ($\bar{X}=2.43$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนทุกคน ($\bar{X}=2.23$)

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.36$) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือแผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=2.43$) รองลงมาคือการกำหนดให้มีการติดตาม ประเมินผลการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X}=2.40$) และการติดตาม

ประเมินผลการคัดกรองนักเรียน (\bar{X} = 2.40) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนโดยจำแนกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา (\bar{X} = 2.25)

1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.30) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมอบหมายเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจน (\bar{X} = 2.37) รองลงมาคือการจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (\bar{X} = 2.36) และการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่หลากหลายและเหมาะสม (\bar{X} = 2.35) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การบันทึกและรายงานผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมและการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (\bar{X} = 2.17)

1.4 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.38) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหาใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น (\bar{X} = 2.52) รองลงมาคือการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้ช่วยเหลือไว้เป็นความลับ (\bar{X} = 2.43) และการติดตาม ประเมินผล การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง (\bar{X} = 2.41) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา (\bar{X} = 2.28)

1.5 ด้านการส่งต่อ

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (\bar{X} = 2.37) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อภายใน (\bar{X} = 2.49) รองลงมาคือการประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} = 2.48) และแผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ (\bar{X} = 2.45) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนยานพาหนะในการส่งต่อนักเรียน (\bar{X} = 2.17)

1.6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม โดยใช้คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 กลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนผู้วิจัยอภิปรายผลในภาพรวม ดังนี้

1.6.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น โรงเรียนควรมีการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ตั้งแต่ทีมนำ ทีมทำ และทีมประสาน สร้างความตระหนักถึงผลประโยชน์ที่ผู้ปกครอง และนักเรียนจะได้รับจากการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง จัดอบรมให้ความรู้ ทำความเข้าใจ แก่ครูที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำปฏิทินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ชัดเจน จัดทำแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนเพื่อวางแผนการเก็บข้อมูลในการเยี่ยมบ้านนักเรียน ประชุมครูเพื่อวางแผนการจัดทำแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ชี้แจงทำความเข้าใจวิธีสังเกตพฤติกรรมนักเรียน จัดทำระเบียบสะสมและชี้แจงวิธีการบันทึกข้อมูล สร้างแบบสัมภาษณ์นักเรียนแบบมีโครงสร้าง ชี้แจงวิธีการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ควรมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

1.6.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน เช่น โรงเรียนควรมีการทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านการคัดกรองนักเรียนให้ชัดเจน จัดประชุมชี้แจงให้ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนให้ทราบแนวทางการปฏิบัติด้านการคัดกรองนักเรียน ชี้แจงทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนที่มีส่วนสำคัญในการให้ข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริง เพื่อให้สามารถแยกกลุ่มนักเรียนได้ถูกต้องชัดเจนเมื่อดำเนินการคัดกรองนักเรียนแล้วควรมีการดำเนินการ ติดตามและประเมินผลพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานให้หัวหน้าและผู้บริหารทราบ จัดทำแบบคัดกรองให้ครอบคลุมด้านสุขภาพ พัฒนาการด้านร่างกาย โรคประจำตัว การเจ็บป่วย ความบกพร่องของร่างกาย จัดทำแบบคัดกรองนักเรียน โดยแยกเอกสารคัดกรองออกเป็น 4 กลุ่ม เพื่อวางแผนในการช่วยเหลือและพัฒนา นักเรียน จัดทำแบบบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลในด้านการเรียน พฤติกรรม สัมพันธภาพกับเพื่อนและด้านสุขภาพจิต ควรมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

1.6.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน เช่น โรงเรียนควรจัดประชุมวางแผนกำหนดนโยบายในการส่งเสริม นักเรียนให้ชัดเจน ครูและผู้เกี่ยวข้องควรนำผลการคัดกรองนักเรียนมาใช้ในการส่งเสริมนักเรียนให้ เหมาะสม ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนควรให้ความสำคัญกับการกรอกข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณให้กับกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนและจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้ตรงตามความต้องการของนักเรียน โดยให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ควรจัดกิจกรรม ส่งเสริมนักเรียนให้นักเรียนที่จัดอยู่นอกกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาเป็นพิเศษ ควรมีการบันทึกข้อมูล นักเรียนด้านด้านการส่งเสริมนักเรียนให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

1.6.4 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนการดำเนินงานและจัดทำ คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้ชัดเจน จัดอบรมให้ความรู้ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการ ดำเนินงานมากขึ้น ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหามากขึ้น ควรประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำจดหมายข่าวเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง จัดทำแบบบันทึกการให้คำปรึกษานักเรียน เป็นรายบุคคล ควรมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือถูกต้องและเป็น ปัจจุบัน

1.6.5 ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้านการส่งต่อ เช่น โรงเรียนควรมีการจัดทำเอกสารการส่งต่อและเอกสารติดตามผลการส่งต่อ ที่ชัดเจน การส่งต่อนักเรียนควรแจ้งและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเพื่อให้เข้าใจเหตุผลการส่งต่อ โรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ควรเชิญ นักจิตวิทยาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้กับครูในการจำแนกนักเรียนเพื่อการส่งต่อ จัดทำแบบ บันทึกการส่งต่อและประสานงานไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง บันทึกข้อมูลนักเรียนให้ถูกต้องชัดเจนตามความ เป็นจริงก่อนการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถแก้ปัญหาให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง

ระยะที่ 2

2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงสุด คือ ด้านส่วนตัวและสังคม ($\bar{X}= 4.06$) รองลงมาคือด้านอาชีพ ($\bar{X}= 4.01$) และด้านที่มีความพึงพอใจต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนลำดับสุดท้าย คือด้านการศึกษา ($\bar{X}= 3.98$) เมื่อแยกเป็นรายด้านสรุปผลดังนี้

2.1 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.98$) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดให้มีการให้ทุนการศึกษาประเภทต่างๆแก่นักเรียน ($\bar{X}= 4.14$) รองลงมาคือการสำรวจความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมอิสระก่อนเปิดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนสามารถเลือกกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจ การจัดการปฐมนิเทศให้แก่ นักเรียน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การเลือกวิชาเรียน การวัดผลประเมินผลการเรียน การจัดกิจกรรมชุมนุมตามความสนใจของนักเรียนเพื่อเป็นการเสริมความรู้ที่ได้เรียนมา ($\bar{X}= 4.03$) และการให้บริการให้คำปรึกษาในการวางแผนการศึกษาต่อ ($\bar{X}= 4.02$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถ ความถนัดหรือความสนใจของนักเรียน ($\bar{X}= 3.90$)

2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.01$) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตทุกอาชีพ ($\bar{X}= 4.16$) รองลงมาคือการให้ข้อมูลแก่นักเรียนเกี่ยวกับหลักในการเลือกอาชีพ เช่น ยึดความถนัด ความสามารถของตน ($\bar{X}= 4.14$) และการทดสอบเพื่อวัดความถนัดทางด้านอาชีพของนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความถนัดของตน ($\bar{X}= 4.03$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ การจัดสอนวิชาชีพในท้องถิ่นให้เรียนในโรงเรียน ($\bar{X}= 3.90$)

2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านส่วนตัวและสังคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.06) เมื่อพิจารณาข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน 3 อันดับแรกพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดกิจกรรมปลูกฝังให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม (\bar{X} = 4.16) รองลงมาคือการจัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน เช่น อดทน ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด ให้แก่นักเรียน (\bar{X} = 4.14) และการจัดนิทรรศการให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องโทษของสารเสพติด การให้คำปรึกษาในเรื่องการปรับตัวแก่นักเรียน (\bar{X} = 4.13) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ การเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว (\bar{X} = 3.86)

2.4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม โดยใช้คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียน ผู้วิจัยอภิปรายผลในภาพรวม ดังนี้

2.4.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนด้านการศึกษา เช่น โรงเรียนควรมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนทุกคนในโรงเรียนเพื่อเปิดวิชาเรียนเพิ่มเติมหรือกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของนักเรียนให้ตรงตามความสามารถ ความสนใจหรือต้องการของผู้เรียน มีการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลให้ผู้เรียนทราบโดยทั่วกันเป็นเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเตรียมตัวได้อย่างถูกต้อง มีห้องสำหรับให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในเรื่องการเรียน การศึกษาต่อ มีการเตรียมเอกสารเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่นักเรียนในการวางแผนการศึกษาต่อ การมอบทุนการศึกษาประเภทต่างๆ ให้กับนักเรียนควรมีการกระจายในทุกกลุ่มนักเรียนอย่างทั่วถึง

2.4.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนด้านอาชีพ เช่น โรงเรียนควรมีการให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการประกอบอาชีพ โดยจัดเป็นคาบเรียนพิเศษขึ้นมามีครูผู้สอนให้ความรู้และจัดเตรียมเอกสารเกี่ยวกับการ

ประกอบอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม มีการเชิญวิทยากรจากสถานประกอบการต่างๆ หรือผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาให้ความรู้กับนักเรียนเพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกในการตัดสินใจของนักเรียน จัดให้มีการทดสอบความถนัดด้านอาชีพให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเลือกอาชีพที่เหมาะสมและตรงตามความถนัดของตน

2.4.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักเรียนด้านส่วนตัวและสังคม เช่น โรงเรียนควรมีการจัดกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองและการเข้าสังคม ให้นักเรียนมีการเข้ากลุ่มเพื่อเรียนรู้ตนเองและยอมรับข้อดีข้อเสียของตนเองและเพื่อน เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้เรื่องการคบเพื่อนเพศเดียวกันและการคบเพื่อนต่างเพศ การหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โทษของสารเสพติด

ระยะที่ 3

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 12 วิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรทำงานเป็นทีมเพื่อช่วยกันดูแลนักเรียน มีการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มอบหมายให้ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานชีวิตและความเป็นมาของชีวิตที่ต่างกันทำให้นักเรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูมีความเข้าใจนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้ครูสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันแก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง มีเครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วนเช่น ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก และวิธีการหรือเครื่องมืออื่นๆที่โรงเรียนเป็นผู้ออกแบบหรือสร้างขึ้นเอง และผู้ปกครองนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผนกับ โรงเรียนเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วควร จัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นความลับ มีการ

ติดตาม ประเมินผลและนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์ การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูใน โรงเรียนและสอดคล้องกับสภาพ ความเป็นจริง ให้ครูประจำชั้นช่วยในการคัดกรอง เนื่องจากครูประจำชั้นจะรู้ภูมิหลังของนักเรียนมาก ที่สุด มีการพัฒนาให้ครูหรือบุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในการคัดกรอง นักเรียน ในการคัดกรองนักเรียนควรใช้เกณฑ์ในการคัดกรองของโรงเรียน เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง โรงเรียน และมีการจัดเก็บข้อมูลการแบ่งกลุ่มนักเรียนไว้เป็นความลับ กำหนดให้มีการติดตาม และ ประเมินผลการคัดกรองนักเรียน แล้วนำผลการคัดกรองมาสรุปอย่างเป็นระบบและมีการดูแลติดตาม อย่างต่อเนื่อง

3.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรมีการทำคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงานที่ ชัดเจนให้กับครู เจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน กำหนดปฏิทินการ ดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจนเพื่อง่ายและสะดวกในการดำเนินงาน การสำรวจความต้องการของ นักเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม จัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ที่หลากหลายตามความสนใจหรือความถนัดของผู้เรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ อย่างเต็มความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ติดตาม ประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริม นักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมอบหมายครูที่ปรึกษาจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้งเพื่อเป็นการรายงานสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบและทำให้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไข โรงเรียนควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อการแก้ไขปัญหา และวางแผนการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ให้นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างถูกวิธีและ ป้องกันไม่ให้ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับนักเรียนคนอื่น ครูประจำชั้นหรือครูทุกคนที่เกี่ยวข้องและ เพื่อนๆของนักเรียน ควรช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใกล้ชิดและมีความพร้อม ในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึกที่ต่อนักเรียนและเอาใจใส่ต่อนักเรียน มีการ จัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและเป็นความลับ และมีการติดตาม

ประเมินผล การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง และนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหาใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น

3.5 ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อที่ชัดเจน ควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง โรงเรียน และมีการแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อภายใน มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นในการส่งต่อนักเรียน มีการประสานงานกับครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำบันทึกการส่งต่อนักเรียนทุกครั้งอย่างเป็นปัจจุบันเพื่อการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน และมีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนและมีการนำผลจากการติดตามประเมินผล มาปรับปรุงพัฒนาแนวทางในการส่งต่อนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัย ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ ด้านการส่งต่อ และด้านที่มีปัญหาการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมนักเรียน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวทุกคนมีความตระหนักใน ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งการดำเนินงาน โรงเรียนจะต้องมีการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็น

รายบุคคล มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียน มีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ครูต้องมีการรับรู้ข้อมูลนักเรียน โดยการไปเยี่ยมบ้านนักเรียนเป็นรายบุคคล จะช่วยให้ครูได้ทราบชีวิตความเป็นอยู่ และสภาพแวดล้อมทางบ้านของนักเรียน โดยการพบปะผู้ปกครอง แลกเปลี่ยนความรู้ ข้อคิดเห็น ซึ่งกันและกัน ทำให้ครูสามารถได้ข้อมูลของนักเรียนอย่างถูกต้องและชัดเจน เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วต้องมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบให้เป็นปัจจุบัน และเป็นความลับ สอดคล้องกับ

แพรวพรรณ สุนนิตะ (2552) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ภาพรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับ

วีรพงษ์ เจริญ ไชย (2552) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวทุกคนมีความตระหนักในความสำคัญ ของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านการคัดกรองนักเรียน ครูจำเป็นต้องรู้จักและเข้าใจนักเรียนอย่างแท้จริง เพราะการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการและชัดเจน ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สามารถตรวจสอบได้ จะทำให้ครูสามารถจัดกลุ่มนักเรียนตามสภาพจริงของนักเรียนเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหามาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนที่แท้จริง ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหานักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อการแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างตรงประเด็นซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน สอดคล้องกับ

สมคิด ชิงชัย (2553) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามโครงการพัฒนาเชิงระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าน้อยทุกด้าน โดยด้านที่มีปัญหาเรียงลำดับจากมาก

ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และด้านการส่งเสริมนักเรียน และสอดคล้องกับ

วิชัช อินทนาม (2556) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวทุกคนมีความตระหนักในความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในด้านการส่งเสริมนักเรียน การส่งเสริมนักเรียนเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูที่ปรึกษาไม่ว่าจะเป็นนักเรียนกลุ่มปกติหรือกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาให้มีคุณภาพมากขึ้นมีความภาคภูมิใจในตนเองในด้านต่างๆซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง สอดคล้องกับ

ไชยยุทธ คำแหง (2553) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าปัญหาการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัญหาด้านการคัดกรองนักเรียนเป็นปัญหาอันดับสูงสุดซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ปัญหาด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหาซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ด้านการส่งเสริมนักเรียนเป็นปัญหาระดับน้อย สอดคล้องกับ

ผ่องใส ะชุม (2556) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยรวมอยู่ใน

ระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวทุกคนมีความตระหนักใน ความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนครูที่ปรึกษาควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกันแต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มี ปัญหา นั้นจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือทั้งการป้องกัน และแก้ไขปัญหาโดยเอาใจใส่ในการแก้ปัญหาของนักเรียนก่อนที่จะกลายเป็นปัญหาของสังคมการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนจึงเป็นภาระงานที่ยิ่งใหญ่และมีคุณค่าอย่างมากมาในการพัฒนา ให้นักเรียนเติบโตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม สอดคล้องกับ

สมคิด ชิงชัย (2553) ได้วิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ตามโครงการพัฒนาเชิงระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าน้อยทุกด้าน โดยด้านที่มีปัญหาเรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรอง ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหา และด้านการส่งเสริมนักเรียน และ สอดคล้องกับ

แพรวพรรณ สุนันตะ (2552) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่าปัญหาการ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับน้อย

1.5 ด้านการส่งต่อ

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 12 ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวทุกคนมีความตระหนักใน ความสำคัญของระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในด้านการส่งต่อ ในบางกรณีที่มีปัญหาที่มีความยากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้ว นักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรดำเนินการส่งต่อไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่อไปเพื่อให้ปัญหาของ นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องและรวดเร็วขึ้นหากปล่อยให้ เป็นบทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา หรือครูคนใดคนหนึ่งเท่านั้นความยุ่งยากของปัญหาอาจมีมากขึ้น สอดคล้องกับ

วีรพงษ์ เจริญไชย (2552) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับ

วิชัย อินทนาม (2556) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด คือ ด้านส่วนตัว และสังคมรองลงมาคือด้านอาชีพ และด้านที่มีความพึงพอใจต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อย ที่สุด คือด้านการศึกษา ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษา

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านการศึกษาโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวทุกคนมีความตระหนักใน ความสำคัญการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการศึกษา ในบางครั้งการที่บุคคลใดก็ตามไม่สามารถที่จะ ประสบความสำเร็จได้นั้น อาจเป็นเพราะมี อุปสรรคหรือปัญหาต่างๆ เช่นเลือกเรียนวิชาที่ไม่เหมาะสม ขาดวิธีการเรียนที่ดี ขาดจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่จะทำให้มีความกระตือรือร้น ในการเรียน ด้วยเหตุนี้ จึงควรมีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ให้ลดน้อยลงหรือหมดไป ให้ ผู้เรียนพัฒนาการเรียนได้เต็มศักยภาพ รู้จักแสวงหาความรู้ วางแผนการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวด้านการเรียนและมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2.2 ด้านอาชีพ

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวทุกคนมีความตระหนักในความสำคัญ การดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านอาชีพ กระบวนการที่จะช่วยเหลือบุคคลให้สามารถมีอาชีพที่ เหมาะสมและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพตามความต้องการดังนั้นจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่การ พิจารณาตัวบุคคลในด้านต่างๆ เช่นความสนใจ ความถนัด ความสามารถหรือสติปัญญา เศรษฐกิจและ

อื่นๆที่สำคัญ แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาพิจารณาว่า ผู้เรียนควรจะเลือกอาชีพอะไร หลังจากตัดสินใจ จะต้องให้ข้อมูลว่าผู้เรียนจะต้องเตรียมตัวเพื่ออาชีพด้วยวิธีใด

2.3 ด้านส่วนตัวและสังคม

ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ด้านส่วนตัวและสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษาและครูแนะแนวทุกคนมีความตระหนักในความสำคัญการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านส่วนตัวและสังคม การที่บุคคลอาจประสบความยุ่งยากในการดำเนินชีวิต เช่น การเลือกคบเพื่อน การเลือกคู่ครอง ความเป็นปมด้อยต่างๆ ปัญหาครอบครัว และอื่นๆ ถ้าบุคคลมีความทุกข์จากปัญหามากเกินไป ย่อมทำให้ไม่สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพได้ ในทางตรงกันข้ามหากได้รับการดูแลช่วยเหลือและแก้ปัญหา จะมีโอกาสกระทำการต่างๆ ในชีวิตอย่างประสบผลสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อสังคม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนจะต้องให้ข้อมูลทั้งด้านการศึกษา การงานอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคมให้มีความสัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกันเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปพิจารณาเลือกตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง จึงจะทำให้เกิดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 สอดคล้องกับ

ชาญ เมืองโคตร (2550) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อยเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนในระดับมากดังนี้คือการจัดให้นักเรียนทุกคนมีบัตรบันทึกสุขภาพประจำตัวการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องสุขภาพอนามัยการจัดน้ำดื่มที่สะอาดไว้บริการนักเรียนการดูแลรักษาเมื่อนักเรียนเจ็บป่วยในโรงเรียนกรณีเวชภัณฑ์ยาและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการบริการสุขภาพอนามัยการจัดน้ำใช้ที่สะอาดไว้บริการนักเรียนความเพียงพอของน้ำดื่มตลอดปี การดูแลความสะอาดของบริเวณหอพักความเพียงพอของน้ำใช้ตลอดปีความร่วมมือของชุมชนในโครงการอาหารกลางวันการจัดครูรับผิดชอบในการบริการสุขภาพอนามัยการตรวจสุขภาพจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออาหารกลางวันการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการจัดบริการอาหารกลางวันคุณค่าของอาหารกลางวันในแง่โภชนาการการบริการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนอาหารเสริมที่จัดให้กับนักเรียนการดำเนินโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันการจัดบริการแนะแนวด้านการเรียนการสอนการสำรวจความต้องการของนักเรียนด้านอาชีพการจัดครูแนะแนว

ที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาการสำรวจความต้องการของนักเรียนด้านสังคมการสำรวจความต้องการของนักเรียนด้านอาชีพการจัดบริการแนะแนวด้านสังคมการจัดห้องแนะแนวให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการให้คำปรึกษาการรายงานผลการดำเนินงานต่อเจ้าของทุนการศึกษาการประกาศเงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้ขอรับทุนให้นักเรียนได้รับทราบอย่างทั่วถึงการจัดหาแหล่งเงินทุนการศึกษาให้กับนักเรียนการสำรวจความต้องการของนักเรียนในการรับทุนการศึกษาคตรวจสอบการใช้เงินให้ตรงตามวัตถุประสงค์การเข้าร่วมกิจกรรมศาสนาที่นักเรียนนับถือการฝึกฝนอบรมกิจกรรมายตามค่านิยมของไทยการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมของศาสนาการฝึกฝนในการเป็นผู้นำในการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอนการส่งเสริมให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองการได้รับความช่วยเหลือเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการปรับตัวให้เข้ากับสังคมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเกี่ยวกับสุขภาพการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาประเภทต่างๆตามความสนใจของนักเรียนการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพสำหรับนักเรียนการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนการส่งเสริมความสามารถด้านกีฬาเฉพาะบุคคลแก่นักเรียนการจัดกิจกรรมกีฬาที่ดำเนินการต่อเนื่องตลอดปีการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับทักษะการเล่นกีฬาของผู้เชี่ยวชาญกีฬาประเภทต่างๆ การเป็นนักกีฬาของโรงเรียนและการส่งเสริมสมรรถภาพทางกายแก่นักเรียน และสอดคล้องกับ

กิตติศักดิ์ บัจจวงษ์ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่าระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรทำงานเป็นทีมเพื่อช่วยกันดูแลนักเรียน มีการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มอบหมายให้ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียน เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานชีวิตและความเป็นมาของชีวิตที่ต่างกันทำให้นักเรียนแต่ละคนมีพฤติกรรมหลากหลาย

รูปแบบทั้งด้านบวกและด้านลบ การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูมีความเข้าใจนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้ครูสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันแก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง มีเครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการและครบถ้วนเช่น ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก และวิธีการหรือเครื่องมืออื่นๆที่โรงเรียนเป็นผู้ออกแบบหรือสร้างขึ้นเอง และผู้ปกครองนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผนกับ โรงเรียนเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วควรจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นความลับ มีการติดตาม ประเมินผลและนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ

ชรินทร์ คำหล้า (2553) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้เทคนิคการเทียบระดับ (Benchmarking) : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงหมอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่าการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนผู้วิจัยและคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ประชุมเชิงปฏิบัติการใช้เทคนิคการเทียบระดับ (Benchmarking) โดยดำเนินการวิเคราะห์ระบบ กำหนดความคาดหวัง เลือกโรงเรียนต้นแบบศึกษาเปรียบเทียบแล้วออกแบบระบบใหม่ (Flow Chart) และสร้างคู่มือระบบใหม่ซึ่งมีสาระสำคัญคือ 1) สร้างความตระหนัก มีวิธีการคือ ประชุมชี้แจงครูเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด สร้างทีมดำเนินงาน กำหนดกลยุทธ์แผนปฏิบัติงาน คู่มือระบบและมาตรฐานการดำเนินงาน 2) การรู้จักนักเรียนรายบุคคล มีวิธีการ คือ ประชุม วางแผนจัดทำระเบียบสะสม ประเมินพฤติกรรม ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ วางแผนการเยี่ยมบ้าน ออกเยี่ยมบ้าน บันทึกข้อมูล รายงานผลการเยี่ยมบ้าน สัมภาษณ์ ผู้ปกครองนักเรียน นิเทศ ติดตาม รายงานผล 3) การคัดกรองนักเรียน มีวิธีการคือ ประชุม ชี้แจง ศึกษา กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง วิเคราะห์ จำแนก คัดกรองนักเรียน จากระเบียบสะสมแบบประเมินพฤติกรรม แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ และบันทึกการเยี่ยมบ้านเก็บผลการคัดกรองเป็นความลับรายงานผลการคัดกรอง 4) การส่งเสริมนักเรียน มีวิธีการ คือ ประชุม วางแผนสำรวจความต้องการนักเรียนเพื่อกำหนดเรื่องโฮมรูม ประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนจัดกิจกรรมโฮมรูม จัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนประเมินผลการจัดกิจกรรมสรุปและรายงานผล 5) การป้องกันและแก้ไข มีวิธีการคือ ประชุม วางแผนบันทึกการมาสายและขาดเรียน ชี้แจงวิธีการจัดกิจกรรม รวบรวมข้อมูลกลุ่มเสี่ยงกลุ่มมีปัญหา กำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขให้คำปรึกษาเบื้องต้น จัด

กิจกรรมป้องกันและแก้ไข รายงานผลการดำเนินงาน 6) การส่งคือนักเรียน มีวิธีการ คือ ประชุมวางระบบการส่งคือนภายในและภายนอกประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวบรวมข้อมูลนักเรียนและส่งคือนให้ผู้เชี่ยวชาญในรายงานผลการช่วยเหลือให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองทราบรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่แก้ไขภายในไม่สำเร็จแล้วส่งคือนผู้เชี่ยวชาญนอกแต่งตั้งคณะกรรมการ รับ ส่งนักเรียนติดตามผลการให้ความช่วยเหลือภายนอกแล้วรับกลับ โรงเรียนสรุปและรายงานผลการส่งคือน 7) การสรุปรายงานผล มีวิธีการ คือครูที่ปรึกษาสรุปรายงานผลการตามประเด็น ดังนี้ จุดประสงค์ เป้าหมายปัจจัยในการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ รูปภาพเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่น และสอดคล้องกับ

จุฬารกิจ นวลงม้งสอ (2556) ได้วิจัยเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ครูควรเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนประสานกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมวางแผนกับโรงเรียนในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนให้ทำกิจกรรมต่างๆเพิ่มมากขึ้น

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียนและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ให้ครูประจำชั้นช่วยในการคัดกรอง เนื่องจากครูประจำชั้นจะรู้ภูมิหลังของนักเรียนมากที่สุด มีการพัฒนาให้ครูหรือบุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน ในการคัดกรองนักเรียนควรใช้เกณฑ์ในการคัดกรองของโรงเรียน เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน และมีการจัดเก็บข้อมูลการแบ่งกลุ่มนักเรียนไว้เป็นความลับ กำหนดให้มีการติดตาม และประเมินผลการคัดกรองนักเรียน แล้วนำผลการคัดกรองมาสรุปอย่างเป็นระบบและมีการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ

แพรวพรรณ สุนันตะ (2552) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่าแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ โรงเรียนควรมีการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดและมีการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่องแล้วนำผลที่พบมาปรับปรุง แก้ไขและวางแผนพัฒนาต่อไป และ

บรรทม รวมนิจต์ (2553) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 4 พบว่า ข้อเสนอแนะสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคคือควรมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำเอกสาร และการไปเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างพอเพียงกรณีที่บ้านของนักเรียนอยู่ไกล โรงเรียนควรจัดรถบริการไปเยี่ยมบ้านให้กับครู โดยการจัดไปเป็นทีม โดยนักเรียนโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคมคือให้ครูที่ปรึกษาและโรงเรียนได้ดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงครูที่ปรึกษาควรออกไปเยี่ยมบ้านเพื่อจะได้อธิบายนักเรียน เป็นอย่างดีครูและโรงเรียนควรเข้มงวดกับกฎระเบียบของโรงเรียนเพราะไม่เช่นนั้นก็จะทำให้นักเรียน ไม่เห็นความสำคัญของกฎระเบียบต่างๆ

3.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรมีการทำคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงานที่ชัดเจนให้กับครู เจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน กำหนดปฏิทินการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจนเพื่อง่ายและสะดวกในการดำเนินงาน การสำรวจความต้องการของนักเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม จัด โครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนที่หลากหลายตามความสนใจหรือความถนัดของผู้เรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ติดตาม ประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และมอบหมายครูที่ปรึกษาจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งเพื่อเป็นการรายงานสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบและทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น สอดคล้องกับ

วรา งามเสงี่ยม (2552) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นต้องการพัฒนาความรู้ หรือสัมมนาเชิงปฏิบัติการร้อยละ 87.65 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลร้อยละ 7.55 การส่งเสริมพัฒนา ผู้เรียนร้อยละ 5.63 การป้องกันและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนร้อยละ 4.32 และการส่งต่อร้อยละ 2.95 และ สอดคล้องกับ

ปวีร์วรรณ โคตรชมพู (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนอำเภอพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่าแนวทางการพัฒนาโดยรวมของโรงเรียน คือโรงเรียนควรมีการวางแผนงานร่วมกันอย่างเป็น

ระบบ มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน มีการประชุมชี้แจงให้ครู ผู้ปกครองและนักเรียนมีความเข้าใจที่ตรงกัน นำข้อมูลที่ได้มาใช้พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กำกับติดตามประเมินผลพร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไข โรงเรียนควรมีการประชุมร่วมกันเพื่อการแก้ไขปัญหาและวางแผนการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้นักเรียนที่มีปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างถูกวิธีและป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับนักเรียนคนอื่น ครูประจำชั้นหรือครูทุกคนที่เกี่ยวข้องและเพื่อน ๆ ของนักเรียน ควรช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใกล้ชิดและมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนด้วยความรู้สึกที่ค่อนักเรียนและเอาใจใส่ต่อนักเรียน มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและเป็นความลับ และมีการติดตามประเมินผล การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง และนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหามาใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ

โชคชัย อาษาสนา (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โรงเรียนควรมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดีเป็นระบบ มีการแต่งตั้งคำสั่งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ฝ่ายบริหารควรให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรดำเนินการควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน มีการประสานงานให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกัน และ

สุจิตรา ช่วงโชติ (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนระยองปัญญานุกูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า แนวทางการพัฒนาโดยรวมของโรงเรียนคือ โรงเรียนควรมีการวางแผนการดำเนินงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ประชุมชี้แจงให้ครูผู้ปกครอง มีความเข้าใจที่ตรงกัน นำข้อมูลที่ได้รับมาพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด กำกับและติดตามผลพร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

3.5 ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือมีโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อที่ชัดเจน ควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน และมีการแต่งตั้งครูที่มีความสามารถ

ในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อภายใน มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นในการส่งต่อนักเรียน มีการประสานงานกับครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำบันทึกการส่งต่อนักเรียนทุกครั้งอย่างเป็นปัจจุบันเพื่อการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน และมีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนและมีการนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาปรับปรุงพัฒนาแนวทางในการส่งต่อนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ

โชคชัย อาษาสนา (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โรงเรียนควรมีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดีเป็นระบบ มีการแต่งตั้งคำสั่งผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ฝ่ายบริหารควรให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูควรดำเนินการควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน มีการประสานงานให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินการ ในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกัน และ

บรรทม รวมจิตต์ (2553) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 4 พบว่า ข้อเสนอแนะสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคคือควรมีงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำเอกสาร และการไปเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างพอเพียงกรณีที่บ้านของนักเรียนอยู่ไกล โรงเรียนควรจัดรถบริการไปเยี่ยมบ้านให้กับครู โดยการจัดไปเป็นทีม โดยนักเรียนโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคมคือให้ครูที่ปรึกษาและโรงเรียนได้ดูแลนักเรียนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงครูที่ปรึกษาควรออกไปเยี่ยมบ้านเพื่อจะได้รู้จักนักเรียนเป็นอย่างดีครูและโรงเรียนควรเข้มงวดกับกฎระเบียบของโรงเรียนเพราะไม่เช่นนั้นก็จะทำให้นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของกฎระเบียบต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาการดำเนินงานทุกด้านอยู่ในระดับน้อย และเพื่อเป็นการพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้น โดยควรดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรมีการวางแผนงาน/โครงการในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นความลับเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ดูแลนักเรียนและตัวนักเรียนเอง และควรมีการนำผลจากการติดตาม ประเมินผลมาพัฒนา ปรับปรุงการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนและการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีการวางแผนงาน/โครงการในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน ควรมีการแต่งตั้งหรือกำหนดให้มีครูที่ปรึกษา ครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องในการติดตาม ประเมินผลการคัดกรองนักเรียน และมีการติดตามประเมินผลการคัดกรองนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นตอนตามสภาพความเป็นจริงของตัวนักเรียนเพื่อง่ายต่อการจัดกลุ่มนักเรียนและการส่งเสริมนักเรียนต่อไป

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนควรมีการมอบหมายเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินการส่งเสริมนักเรียน ควรมีการจัดทำโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนในกลุ่มต่างๆ

4. ด้านการส่งเสริมนักเรียน โรงเรียนต้องเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้ช่วยเหลือไว้เป็นความลับ ไม่เปิดเผยให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องได้ทราบ ควรมีการนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหาใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น และเมื่อทำการป้องกันและการแก้ไขปัญหาไปแล้วควรมีการติดตาม ประเมินผล การป้องกันและการแก้ปัญหานักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง

5. ด้านการส่งต่อ โรงเรียนควรมีการวางแผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ มีการแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อภายใน และมีการประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จากผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเพื่อเป็นการพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้น โดยควรดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการศึกษา โรงเรียนควรจัดให้มีการบริการให้คำปรึกษาในการเลือกวิชาเรียนของนักเรียนแต่ละคน จัดการทดสอบความถนัดทางการเรียนของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนตามความ

ถนัดของตน เปิดวิชาเลือกเสรีตรงกับความสนใจของนักเรียน มีการจัดหาและรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาที่เป็นปัจจุบันบริการแก่นักเรียน และเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อเป็นการเสริมประสบการณ์และเสริมเนื้อหาวิชาในบทเรียน

2. ด้านอาชีพ โรงเรียนควรรี้นำคำแนะนำรายละเอียดในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ เช่น ลักษณะงาน ความก้าวหน้า ความต้องการของตลาดแรงงาน มีการจัดสอนวิชาชีพในท้องถิ่นให้เรียนในโรงเรียน ให้ความรู้แก่นักเรียนให้รู้จักหลักการข้อดีของการประกอบอาชีพส่วนตัวหรืออาชีพอิสระ และมีการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยตรงและเป็นการฝึกอาชีพให้กับนักเรียนไปในตัว

3. ด้านส่วนตัวและสังคม โรงเรียนควรรีให้ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว เยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องสุขภาพจิตแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีในการบริหารสุขภาพจิตของตัวเองเพื่อปรับตัวเองให้สามารถเข้ากับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้นักเรียน เรียนรู้การปรับตัว การเสริมสร้างบุคลิกภาพ และควรจัดให้มีการบริการเอกสารและคู่มือต่างๆ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อร้ายแรงในปัจจุบัน เช่น โรคเอดส์ โรคไวรัสตับอักเสบ ฯลฯ และการป้องกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 หรือมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยผู้วิจัยเข้าไป สังเกต สัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำผลวิจัยมาประกอบการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

2. ควรมีการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครอง หรือปัจจัยอื่นๆ เช่น บทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมของผู้ปกครองนักเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทที่เหมาะสมต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไร เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ ปัจจวงษ์. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบการช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. (2544). แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปและส่งเสริมการศึกษาเอกชน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สำนักงาน. (2545). การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จักรี โพร้สำนัก. (2550). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฑาทิฉ นวลมั่งสอ (2556) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- โชคชัย อาษาสนา (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนทุ่งเหียงพิทยาคม จังหวัดชลบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาญชัย พิงขุนทด. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษากับความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 – 7. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- ชาญ เมืองโคตร. (2550). ความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอแม่ลาน้อย เขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ไชยยุทธ คำแหง. (2553). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านนาเหนือ เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ชรินทร์ คำหล้า. (2553). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้เทคนิคเทียบระดับ: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเวียงหมอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ธนพรรณ อากาศอนุรักษ์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปางเขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- บรรทม รวมจิต. (2553). การศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ปาริวรรณ โครตรชมพู่. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนช่างฝีมือวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ผ่องใส ะชุม. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พึงใจ ศรีเดช. (2553). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของการประปาส่วนภูมิภาค สาขาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- พัชรารัตน์ เดชสุภา. (2551). ปัญหาการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2554). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร: เอเชีย ออฟ เคอร์มิสท์
- แพรวพรรณ สุนันตะ. (2552). การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ลัดดา ตั้งสุภาชัย. (2553). 1 ทศวรรษการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม..
- วิชาการ.กรม.(2545). คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว.กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิชัย อินทนาม. (2556). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอตาพระยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วราจามเสงี่ยม (2552). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีรพงษ์ เจริญไชย. (2552). สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศักดิ์ สุนทรเสณี.(2531). เจตคติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). คู่มือบริหารจัดการแนะแนว.กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2547). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554.กรุงเทพมหานคร.
- _____. (2547). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา.กรุงเทพมหานคร.
- ศิริรัตน์ ปัญญาวงศ์. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 – 7. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- สกุลนา ทองพฤกษ์. (2552). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานตามแผนพัฒนาตำบล
ของเทศบาลตำบลศรี้ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุภาพจิต,กรม.(2546.ก). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 – ช่วงชั้นที่ 4
(ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6). กรุงเทพมหานคร : องค์การส่งเสริมการค้าผ่านศึก.
- _____ (2546.ข). คู่มือวิทยากรระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 – ช่วงชั้นที่ 4
(ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6). กรุงเทพมหานคร : องค์การส่งเสริมการค้าผ่านศึก.
- ศุจิตรา ช่วงโชติ (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
ระยองปัญญานุกูล สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมกิต ชิงชัย (2553) สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามโครงการพัฒนา
เชิงระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์.
- อำนาจ ช่างคานนท์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้รับผิดชอบ
ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากันตบุรี. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราช
ภัฏรำไพพรรณี.
- อรุณชัย บุญเชื้อ. (2552). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร สาขาวังเหนือ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- Adams J. M. (2012). *Assessing the Effectiveness of Individualized Behavior Support
Intervention for Children with Challenging Behavior in Early Care and
Education Setting.* (Doctoral dissertation). Retrieved from
<http://www.freefullpdf.com> (13 November 2014).
- Anello, V. (2013). *Readiness for Positive Behavior Interventions and Supports (PBIS) and
School Mental Health (SMH) Interconnection: Development of a Stakeholder
Survey.* (Doctoral dissertation). Retrieved from
<http://scholarcommons.sc.edu/etd/2288> (5 November 2014).

- Collins T. A. (2013) **Reciprocal Peer Mentoring: Increasing the Prosocial Behavior of Socially Neglected Students.** (Doctoral dissertation). Retrieved from <http://www.freefullpdf.com> (5 November 2014).
- Copeland, C. H. (2006) **“The Perceptions of Middle and High School Transitions as Viewed by Students Parents Teachers Counselors and Administrations in Sumter School District Two,”** Dissertation Abstracts International.
- Damron-B. J. (2011) **The Development of Deviant Behavior in Adolescents: The Influence of Student Characteristics and School Climate.** (Doctoral dissertation). Retrieved from <http://www.freefullpdf.com> (13 November 2014).
- Hardwicke S. B. (2006) **An Analysis of Student Assistance Program Outcomes.** (Doctoral dissertation). Retrieved from <http://www.freefullpdf.com> (10 November 2014).
- Massare,J. A. (2004). **Staff and Parent Perceptions Regarding the Effects of a Mandatory School Uniform Policy on Elementary and Middle School Students in a New Jersey School District.** Dissertation Abstracts International.
- Reinke, W. M. (2006) **“The Classroom Check - up: A Brief Intervention to Reduce Current and Future Student Problem Behaviors Through Classroom Teaching Practices,”** Dissertation Abstracts International.
- Zaegel B. M. (2012) **An Evaluation of the School-wide Positive Behavior Intervention and Support Check In/Check Out Behavior Program.** (Doctoral dissertation). Retrieved from <http://www.freefullpdf.com> (10 November 2014).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นายมณูญ บุญช่วงศ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12
2. ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
3. ผศ.ดร.สุวิมล เค่นสุนทร อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ พิเศษ ว 296/2557

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

13 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณมนุญ บุญชูวงศ์ (รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพร อัสวโสวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำแบบสอบถามไปปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทร์พร)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 296/2557

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

13 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง (อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพร อัสวโสวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำแบบสอบถามไปปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. 0-7537-7438
โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว 296/2557

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าजू อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

13 พฤศจิกายน 2557

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล เด่นสุนทร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพร อัสวไสวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้างและการใช้ภาษาในประเด็นคำถาม พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำแบบสอบถามไปปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะขอนำเครื่องมืองานวิจัย ไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันและเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

หัวหน้างานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

สำนักงานบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. 0-7537-7438
โทรสาร. 0-7537-7438

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์
ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

ที่ ศธ พitech 034/2558

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

27 มกราคม 2558

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพร อัครโสวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถาม การวิจัยทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอน และนักเรียนในโรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำไปหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายวิทยา ชุมหล่อ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-743

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือในการวิจัย

ที่ ศธ 0557.08/ว 001

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

6 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชูทิศนครศรีธรรมราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุติพร อัสวโสรธรม เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามกับครูผู้สอน และนักเรียนในโรงเรียนเบญจมราชูทิศนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายวิทยา ชุมหล่อ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พรรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. 0-7537-7438
โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ 0557.08/ว 001

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

6 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุติพร อัครโสวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถาม กับครูผู้สอน และนักเรียนในโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายวิทยา ชุมหล่อ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. 0-7537-7438
โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ 0557.08/ว 001

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

6 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุติพร อัครโสวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามกับครูผู้สอน และนักเรียนในโรงเรียนทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายวิทยา ชุมหล่อ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
โทรศัพท์. 0-7537-7438
โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ 0557.08/ ว 001

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

6 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปากพนัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุติพร อัครโสภาวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามกับครูผู้สอน และนักเรียนในโรงเรียนปากพนัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายวิทยา ชุมหล่อ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พรรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. 0-7537 7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ 0557.08/ว 001

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าजू อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

6 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพัทลุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุติพร อัสวไลวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในกรณีนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามกับครูผู้สอน และนักเรียนในโรงเรียนพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายวิทยา ชุมหล่อ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.พรรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาการฯ แทน
คณะดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7436

ที่ ศธ 0557.08/ ว 001

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

6 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีพัทลุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุติพร อัครไสววรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถาม กับครูผู้สอน และนักเรียนในโรงเรียนสตรีพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายวิทยา ชุมหล่อ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาการแทน
คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

ที่ ศร 0557.07/ ว 076

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจรั้ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

1 มีนาคม 2558

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.เบญจพร ชนะกุล เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุพร อัครโสวรรณ เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยการจัดสนทนากลุ่มแบบ Focus Group กับ..... ในวันที่ มีนาคม 2558 เวลา 09.00 – 11.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช (ห้องศรีปราษฎ์) ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นายวิทยา ชุมหล่อ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม จากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

รองอธิการบดี รักษาราชการแทน

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537 7438

ภาคผนวก ฉ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับครู

เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 และนำข้อมูลมาพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำเสนอเป็นภาพรวม จึงไม่ส่งผลกระทบต่อกรปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอสงวนคำตอบไว้เป็นความลับ

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยศึกษา 5 ด้าน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหา และการส่งต่อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน

นายวิทยา ชุมหล่อ

นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง () หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพ
 - () ครูแนะแนว
 - () ครูที่ปรึกษา
2. ประสบการณ์การทำงาน
 - () 1 - 10 ปี
 - () 11 - 20 ปี
 - () 21 - 30 ปี
 - () 30 ปีขึ้นไป
3. การปฏิบัติการสอน
 - () กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
 - () กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 - () กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - () กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - () กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
 - () กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - () กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา
 - () กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปศึกษา
 - () กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ตอนที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหมายเลขที่ให้ไว้ทางขวามือให้ตรงกับระดับ

ปัญหาการดำเนินการ โดยมีระดับความคิดเห็นทั้งหมด 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงาน	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงาน	มาก
3	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงาน	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงาน	น้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาการดำเนินงาน	น้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล						
1.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
2.	การมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียน					
3.	การสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคล					
4.	การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล					
5.	การจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนทุกคน					
6.	การสังเกต และบันทึกข้อมูลด้านพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล					
7.	การจัดสรรงบประมาณในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน					
8.	การติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อรับทราบข้อมูลต่างๆ ของนักเรียน					
9.	การศึกษาและเข้าใจในความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนในชั้นเรียน					
10.	การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นความลับ					
11.	การสรุปข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล					
12.	การนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
การคัดกรองนักเรียน						
13.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน					
14.	ความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล					
15.	การแจ้งหลักเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้มีแนวปฏิบัติเดียวกัน					

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
16.	ปัญหาในการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานแก่ครูในการคัดกรองข้อมูลนักเรียน					
17.	การกำหนดให้มีการติดตาม ประเมินผลการคัดกรองนักเรียน					
18.	การนำข้อมูลการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลไปใช้ในการคัดกรองนักเรียน					
19.	การคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน โดยจำแนกเป็นกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา					
20.	การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาไว้เป็นความลับ					
21.	การติดตามประเมินผลการคัดกรองนักเรียน					
22.	การสรุปและรายงานผลการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายห้อง					
23.	การบันทึกการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาและติดตามผล นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหา					
24.	การนำผลจากการคัดกรองนักเรียนมาปรับปรุงแนวทาง การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานแก่ครู ในการคัดกรองนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น					
การส่งเสริมนักเรียน						
25.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน					
26.	การมอบหมายเจ้าหน้าที่และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจน					
27.	การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมโฮมรูม					
28.	การกำหนดปฏิทินการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียน					
29.	การจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์					

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
30.	การจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนก่อนดำเนินการประชุมผู้ปกครองนักเรียน					
31.	การสำรวจความต้องการของนักเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน					
32.	การจัดกิจกรรมโฮมรูมที่หลากหลายและเหมาะสม					
33.	การจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน					
34.	การบันทึกและรายงานผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมและการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน					
35.	การติดตาม ประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง					
36.	การนำผลจากการติดตาม ประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนมาปรับปรุงแผนการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น					
การป้องกันและการแก้ไขปัญหา						
37.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา					
38.	การแต่งตั้งคณะกรรมการและให้ความรู้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียน					
39.	การวางมาตรการช่วยเหลือนักเรียน					
40.	การใช้หลักจิตวิทยาวัยรุ่นในการให้คำปรึกษานักเรียน					
41.	การประสานงานกับครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อจัดกิจกรรมป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา					
42.	การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา					
43.	การจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน					
44.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน					

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
45.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสอดส่อง ดูแลพฤติกรรมนักเรียน					
46.	การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้ช่วยเหลือไว้เป็นความลับ					
47.	การติดตาม ประเมินผล การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้นักเรียน กลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง					
48.	การนำผลจากการป้องกันและการแก้ไขปัญหามาใช้ในการปรับ กิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น					
การส่งต่อ						
49.	แผนงาน/โครงการ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการส่งต่อ					
50.	การแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อ การส่งต่อภายใน					
51.	การประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งต่อให้ เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้ง โรงเรียน					
52.	การจัดทำข้อมูลที่จำเป็นในการส่งต่อนักเรียน					
53.	การประสานงานและบันทึกการส่งต่อไปยังครูที่เกี่ยวข้องในการ ช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
54.	การชี้แจงนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ให้เข้าใจเหตุผลของการส่ง ต่อนักเรียน					
55.	การประสานงานและบันทึกการส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญ					
56.	การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนยานพาหนะในการส่งต่อ นักเรียน					
57.	การจัดทำบันทึกการส่งต่อนักเรียนทุกครั้งอย่างเป็นปัจจุบัน					
58.	การติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินการส่งต่อ นักเรียน					
59.	การประชุมสรุปผลการดำเนินการส่งต่อนักเรียน					

ข้อ	ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
60.	การนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาปรับปรุงพัฒนาแนวทางในการส่งต่อนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอนี้เพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา

5. ด้านการส่งต่อ

แบบสอบถามสำหรับนักเรียน

เรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต12

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต12 และนำข้อมูลมาพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำเสนอเป็นภาพรวม จึงไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอสงวนคำตอบไว้เป็นความลับ

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือนการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยวิธีและเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินการดังกล่าวและมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการสนับสนุนส่งเสริมจากโรงเรียน โดยศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

นายวิทยา ชุมหล่อ

นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของนักเรียนมากที่สุด

1. เพศ
 - () เพศชาย
 - () เพศหญิง
2. ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 1
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 2
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 3
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 4
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 5
 - () มัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องหมายเลขที่ให้ไว้ทางขวามือให้ตรงกับระดับความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีระดับความคิดเห็นทั้งหมด 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุด

ที่	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านการศึกษา						
1.	การสำรวจความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมอิสระก่อนเปิดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจ					
2.	การเปิดวิชาเลือกเสรีตรงกับความสนใจของนักเรียน					
3.	การทดสอบความถนัดทางการเรียนของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนตามความถนัดของตน					
4.	การแบ่งกลุ่มสอนตามความสามารถ ความถนัดหรือความสนใจของนักเรียน					
5.	การจัดการปฐมนิเทศให้แก่นักเรียน เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนการเลือกวิชาเรียนการวัดผลประเมินผลการเรียน					
6.	การประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร					
7.	การให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนแก่นักเรียนเป็นระยะตามความเหมาะสม					
8.	การจัดบริการให้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรวิชา แต่ละกลุ่มการเรียน,กิจกรรมอิสระแก่นักเรียน					
9.	การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อเป็นการเสริมประสบการณ์และเสริมเนื้อหาวิชาในบทเรียน					
10.	การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับแนวทางในการศึกษาต่อ					
11.	การจัดหาและรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาที่เป็นปัจจุบันบริการแก่นักเรียน					
12.	การได้รับบริการให้คำปรึกษาในการเลือกวิชาเรียน					
13.	การได้รับบริการให้คำปรึกษาในการวางแผนการศึกษาต่อ					
14.	การจัดกิจกรรมชุมนุมตามความสนใจของนักเรียนเพื่อเป็นการเสริมความรู้ที่ได้เรียนมา					

ที่	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
15.	การจัดให้มีทุนการศึกษาประเภทต่างๆแก่นักเรียน					
ด้านอาชีพ						
16.	การทดสอบเพื่อวัดความถนัดทางด้านอาชีพของนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับความถนัดของตน					
17.	การเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆมาให้ความรู้และข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพแก่นักเรียน					
18.	การบริการเอกสารเกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนรายละเอียดในการประกอบอาชีพต่างๆ					
19.	ได้รับคำแนะนำรายละเอียดในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ เช่น ลักษณะงาน ความก้าวหน้า ความต้องการของตลาดแรงงาน					
20.	การทำสนธิสัญญาเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสสัมผัสอาชีพในท้องถิ่นและอาชีพอิสระอื่นๆ					
21.	การจัดหาหนังสือเกี่ยวกับอาชีพต่างๆไว้ในห้องสมุดโรงเรียน					
22.	สถานศึกษาติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกอาชีพ					
23.	การให้ความรู้แก่นักเรียน ให้รู้จักหลักการข้อดีของการประกอบอาชีพส่วนตัวหรืออาชีพอิสระ					
24.	การปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตทุกอาชีพ					
25.	การให้ข้อมูลแก่นักเรียนเกี่ยวกับหลักในการเลือกอาชีพ เช่น ยึดความถนัด ความสามารถของตน					
26.	การจัดสอนวิชาชีพในท้องถิ่นให้เรียนในโรงเรียน					
27.	การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ					
28.	การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเกี่ยวกับการฝึกงาน					
29.	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกประกอบอาชีพ เช่น เปิดร้านขายผลิตภัณฑ์จากการฝึกปฏิบัติในการเรียน					
30.	การจัดหางานให้นักเรียนทำเพื่อเป็นการหารายได้ระหว่างเรียน					

ที่	ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
ด้านส่วนตัวและสังคม						
31.	การจัดให้นักเรียนได้สำรวจตัวเอง เช่นการเขียนประวัติตนเองหรือเขียนบันทึกประจำวัน					
32.	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อเรียนรู้และยอมรับข้อดีและข้อบกพร่องของตนเอง					
33.	การจัดกิจกรรมให้นักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อเรียนรู้และยอมรับผู้อื่น					
34.	การเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนว					
35.	การจัดกิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงบุคลิกภาพ					
36.	การจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้การปรับตัว การเสริมสร้างบุคลิกภาพ					
37.	การให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องเพศศึกษา การคบเพื่อนต่างเพศ					
38.	การจัดนิทรรศการให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องโทษของสารเสพติด					
39.	การจัดกิจกรรมปลูกฝังค่านิยมพื้นฐาน เช่น อดทน ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด ให้แก่นักเรียน					
40.	การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องสุขภาพจิต					
41.	การบริการเอกสารและคู่มือต่างๆเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อร้ายแรงในปัจจุบัน เช่น โรคเอดส์ โรคไวรัสตับอักเสบบี และ การป้องกัน					
42.	การให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน					
43.	การให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว					
44.	การให้คำปรึกษาในเรื่องการปรับตัวแก่นักเรียน					
45.	การจัดกิจกรรมปลูกฝังให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีในสังคม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

นักเรียนคิดว่า โรงเรียนควรมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไรจึงจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความพึงพอใจแก่ผู้เรียนมากที่สุด

1. ด้านการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านอาชีพ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านส่วนตัวและสังคม

ภาคผนวก ช

รายชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

1. นายศิริ จันทร์จำปา	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนเบญจมราชูทิศนครศรีธรรมราช
2. นายสุภาพ เสถียร	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนเบญจมราชูทิศนครศรีธรรมราช
3. นายอุทัย ศักดิ์จิรพาพงษ์	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
4. นายสุชาติ รอดเพชร	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
5. นายสุธา หนูประสิทธิ์	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
6. นายสมกิต ชูโชติ	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
7. นายมนัส เพชรชูช่วย	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนปากพั่น
8. นายกะเนิง ยี่งคำนุ่น	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนพัทลุง
9. นายอนุวัตร พันธุ์เล่ง	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนสตรีพัทลุง
10. นายสมกิต พรหมคนตรี	ครูที่ปรึกษาโรงเรียนทุ่งสง
11. นายชูรา เลี่ยมแก้ว	ครูแนะแนวโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
12. นางปลื้มจิตต์ ไชยกำจร	ครูแนะแนวโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
13. นางพัชรี ชุกกลิ่น	ครูแนะแนวโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
14. นายเสริม สีดำ	ครูแนะแนวโรงเรียนสตรีพัทลุง
15. นางอนงค์ คชภักดี	ครูแนะแนวโรงเรียนพัทลุง

ภาคผนวก ซ
ประเด็นการสนทนากลุ่ม

ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

การวิจัยเรื่อง

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

.....

ผู้ดำเนินการสนทนา นายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

สถานที่ในการจัดการสนทนากลุ่ม.....

วัตถุประสงค์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

ประเด็นในการสนทนา

1. โรงเรียนมีการเตรียมการและการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไรบ้าง
2. โรงเรียนมีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไรบ้าง (เช่น การดำเนินการ เครื่องมือ วิธีการ)
3. ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไรบ้าง

ขอขอบคุณอย่างสูง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูล

นายวิทยา ชุมหล่อ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.1 โรงเรียนมีการเตรียมการและการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างไรบ้าง

1.2 โรงเรียนมีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างไรบ้าง (เช่น การดำเนินการ เครื่องมือ วิธีการ)

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

2.1 โรงเรียนมีการเตรียมการและการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

2.2 โรงเรียนมีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนอย่างไรบ้าง (เช่น การดำเนินการ เครื่องมือ วิธีการ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน

3.1 โรงเรียนมีการเตรียมการและการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 โรงเรียนมีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียนอย่างไรบ้าง (เช่น การดำเนินการ เครื่องมือ วิธีการ)

.....

.....

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.1 โรงเรียนมีการเตรียมการและการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.2 โรงเรียนมีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างไรบ้าง (เช่น การดำเนินการ เครื่องมือ วิธีการ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการส่งต่อ

5.1 โรงเรียนมีการเตรียมการและการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่ออย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

5.2 โรงเรียนมีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ
อย่างไรบ้าง (เช่น การดำเนินการ เครื่องมือ วิธีการ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ภาคผนวก ฅ

ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

ข้อมูลการสนทนากลุ่ม

การสนทนากลุ่มเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

วันที่ 13 มีนาคม 2558 เวลา 09.00 – 11.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช (ห้องศรีปราษฎ์) อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ข้อมูลจากการสนทนาดังนี้

ผู้วิจัยกล่าวต้อนรับผู้ร่วมสนทนากลุ่มพร้อมแนะนำตัวและแจ้งรายละเอียดของการวิจัยให้ผู้ร่วมสนทนาทราบดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยคือนายวิทยา ชุมหล่อ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ทำการวิจัยเรื่องระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 3) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ประกอบด้วยครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 270 คน นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 377 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.35$)

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$)

ซึ่งจากผลการวิจัยเห็นได้ว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีการดำเนินงานอยู่ในระดับที่น่าพอใจอยู่แล้ว แต่เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงจัดการสนทนากลุ่มเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ขึ้น และได้เชิญผู้ร่วมสนทนากลุ่มซึ่งเป็นครูแนะแนว และครูที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและรับผิดชอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำนวน 15 ท่าน เพื่อร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหาแนวทางหรือวิธีการในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ก่อนเริ่มการสนทนาผู้วิจัยถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการวิจัยว่า ตรงกับสภาพการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนมากน้อยเพียงใด

นายอนุวัตร พันธุ์เล่ง (โรงเรียนสตรีพัทลุง) กล่าวว่า ตนมีความเห็นด้วยกับผลการวิจัยว่าปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยโรงเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับหนึ่งแล้ว แต่คำว่าอยู่ในระดับน้อยก็ไม่ได้หมายถึงไม่มีปัญหาอยู่เลยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือว่าเป็นงานใหญ่งานหนึ่งในการบริหารโรงเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์เพราะเป็นการดูแลตั้งแต่ต้นนักเรียนเข้ามาในระบบของโรงเรียนจนนักเรียนจบออกจากโรงเรียนและยังเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีนักเรียนจำนวนมากการดูแลนักเรียนอาจไม่ทั่วถึงและมีความยุ่งยากมากขึ้น แต่หากโรงเรียนดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีระบบการบริหารจัดการที่ดีก็จะส่งผลให้การดำเนินงานโดยรวมประสบความสำเร็จ

นายอุทัย ศักดิ์จิรพาพงษ์ (โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช) กล่าวว่า ตนเห็นด้วยกับนายอนุวัตร พันธุ์เล่ง หากโรงเรียนมีบริหารจัดการที่ดีในแต่ละด้านและทำอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานก็มีประสิทธิภาพตนคิดว่าในแต่ละโรงเรียนอาจมีปัญหาเกิดขึ้นบ้างในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนดังนั้นจึงเป็นการดีที่มีการจัดการสนทนากลุ่มเรื่องแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ขึ้นแต่ละโรงเรียนจะได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นว่าการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนควรทำอย่างไรจึงจะทำให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด (ผู้ร่วมสนทนาทุกคนมีความคิดเห็นที่ตรงกัน)

เริ่มการสนทนากลุ่ม

ประเด็นคำถามคือ

1. โรงเรียนมีการเตรียมการและการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไรบ้าง

2. โรงเรียนมีการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างไรบ้าง (เช่น การดำเนินการ เครื่องมือ วิธีการ)

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

นายศิริ จันทรจำปา (โรงเรียนเบญจมราชูทิศนครศรีธรรมราช) กล่าวว่า ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนให้มีคุณภาพ โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เริ่มตั้งแต่กระบวนการในการวางแผนมีการแบ่งทีมงานทำงานที่ชัดเจน แต่ละทีมมีการประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการดำเนินงานด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โรงเรียนจะต้องมีการเก็บข้อมูลนักเรียนแต่ละคนครบถ้วนถูกต้องและชัดเจน โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน เช่น ระเบียบสะสมเป็นในรูปแบบของเอกสาร โดยให้นักเรียนเป็นผู้กรอกข้อมูล แบบประเมินพฤติกรรมเด็ก และวิธีการหรือเครื่องมืออื่นๆที่โรงเรียนเป็นผู้ออกแบบหรือสร้างขึ้นเอง ในกรณีที่ข้อมูลของนักเรียนจากระเบียบสะสมและแบบประเมินพฤติกรรมเด็กไม่พอเพียง หรือเกิดกรณีจำเป็นต้องมีข้อมูลเพิ่มเติม ครูที่ปรึกษาก็อาจใช้วิธีการเครื่องมืออื่นๆเพิ่มเติม เช่น การสังเกตพฤติกรรมอื่นๆในห้องเรียน การสัมภาษณ์และการเยี่ยมบ้านนักเรียน เป็นต้น

นายสมคิด ชูโชติ (โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอนในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อมูลควรได้จากหลายๆแหล่ง เช่น ตัวนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อน ญาติ ครูผู้สอน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุดครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวควรออกเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและเป็นการเก็บข้อมูลรายละเอียดของนักเรียน การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูมีความเข้าใจนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้ครูสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียนเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันแก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามสภาพปัญหาจริงที่เกิดกับตัวนักเรียน ดังนั้นครูจะต้องหาวิธีการในการรู้จักนักเรียนของตนให้มากที่สุดเมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วควรจัดเก็บข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นความลับ

นายมนัส เพชรชูช่วย (โรงเรียนปากพนัง) กล่าวว่า ในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อมูลควรเก็บข้อมูลในหลายๆด้าน เช่น ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านความสามารถ หรือด้านอื่นๆ และให้มีเครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บข้อมูลนักเรียนเป็น

รายบุคคล เช่น ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรม แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง มีการติดตามข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ควรมีการนำผลจากการติดตาม มาประเมินผล พัฒนา ปรับปรุง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นางอนงค์ กชภักดี (โรงเรียนพัทลุง) กล่าวว่า ตนเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของนายศิริ จันทรจำปานายสมคิด ซูโชติ นายมนัส เพชรชูช่วย และขอเสนอแนะเพิ่มเติมว่าผู้ปกครองนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการประชุม วางแผนกับโรงเรียนเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการเก็บข้อมูลนักเรียนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจะทำให้การให้ข้อมูลนักเรียนมีความถูกต้องและชัดเจนมากขึ้น การดำเนินการในการส่งเสริมนักเรียน หรือการป้องกันและแก้ไขปัญหาจะทำให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากขึ้น

นายสมคิด พรหมคนตรี (โรงเรียนทุ่งสง) กล่าวว่า หลายๆครั้งที่การทำงานไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากได้ข้อมูลมาแล้วเก็บโดยไม่มีการวิเคราะห์และไม่ติดตามข้อมูลหรือการเปลี่ยนแปลงของข้อมูล เช่น เก็บข้อมูลตอนนักเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนเกิดปัญหาตอนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครูใช้ข้อมูลตอนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาพิจารณาทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน เพราะฉะนั้นจึงควรมีการติดตามและประมวลผลข้อมูลบันทึกการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนคนดังกล่าวมีความถูกต้องตามสภาพจริงของนักเรียน

นายเสริม สีดำ (โรงเรียนสตรีพัทลุง) กล่าวว่า นอกจากการติดตามข้อมูลนักเรียนแล้ว ควรมีการติดตามการเก็บข้อมูลของครูด้วยเช่นกัน ในการดำเนินงานควรมีผู้ที่เป็นหัวหน้าทีมคอยตรวจสอบและติดตามการทำงานของลูกทีมเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน นำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาพัฒนา ปรับปรุง การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

นายคะเนียง บึงคำนุ่น (โรงเรียนพัทลุง) กล่าวว่า ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนให้มีคุณภาพ โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน มีการทำงานอย่างเป็นระบบตามกระบวนการหรือขั้นตอนควรมีการประชุมครู กำหนดเกณฑ์การคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกัน ให้เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียนและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ควรมีการพัฒนาให้ครูหรือบุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน รู้วิธีการวิเคราะห์และประเมินผลการคัดกรอง การจัดกลุ่มนักเรียน เพื่อให้การคัดกรองมีความถูกต้อง

และรวดเร็ว ให้ครูประจำชั้นช่วยในการคัดกรอง เนื่องจากครูแนะแนวหรือครูท่านอื่นๆอาจไม่รู้ภูมิหลังของนักเรียนเท่ากับครูประจำชั้น จัดเก็บข้อมูลการแบ่งกลุ่มนักเรียนไว้เป็นความลับ ติดตาม และประเมินผลการคัดกรองนักเรียน แล้วนำผลการคัดกรองมาสรุปอย่างเป็นระบบและมีการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่อง

นางปลื้มจิตต์ ไชยกำจร (โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช) กล่าวว่า ควรมีการวางแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ควรใช้เกณฑ์ในการคัดกรองของโรงเรียนในการคัดกรองนักเรียน เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน การจัดกลุ่มนักเรียนนี้มีประโยชน์คือครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องโดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาของนักเรียน หากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้วความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียนจะมีน้อยลงมีผลต่อการแก้ไขปัญหาของนักเรียนได้อย่างตรงประเด็น ครูที่ปรึกษาควรมีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อการช่วยเหลือนักเรียนแต่ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกว่าบุตรหลานของตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติแตกต่างจากเพื่อนนักเรียนอื่นๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

นายสุชาติ รอดเพชร (โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช) กล่าวว่า โรงเรียนต้องจัดประเด็นในการคัดกรองให้ครอบคลุมทุกด้าน เช่น ด้านการเรียน ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านความสามารถ ด้านเศรษฐกิจ ด้านยาเสพติด หรือด้านอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้านมาประกอบการคัดกรองเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการคัดกรองและจัดกลุ่มนักเรียน ที่สำคัญคือจัดเก็บข้อมูลการแบ่งกลุ่มนักเรียนไว้เป็นความลับ ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูกจัดกลุ่มอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ มีการกำหนดให้มีการติดตาม และประเมินผลการคัดกรองนักเรียน แล้วนำผลการคัดกรองมาสรุปอย่างเป็นระบบและมีการดูแลติดตามอย่างต่อเนื่อง

นายสุภาพ เสถียร (โรงเรียนเบญจมราชูทิศนครศรีธรรมราช) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านการคัดกรองนักเรียนให้ชัดเจน ควรจัดประชุมชี้แจงให้ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนให้ทราบแนวทางการปฏิบัติด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรจัดทำแบบคัดกรองให้ครอบคลุมด้านสุขภาพ พัฒนาการด้านร่างกาย โรคประจำตัว การเจ็บป่วย ความบกพร่องของร่างกาย ครูผู้รับผิดชอบควรมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียนให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน

นายยุรา เลี่ยมแก้ว (โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการทำคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงานที่ชัดเจนให้กับครู เจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน มีการกำหนดปฏิทินการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนที่ชัดเจนเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน มีการสำรวจความต้องการของนักเรียนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ในการจัดกิจกรรมต้องเป็นกิจกรรมที่ป้องกันไม่ให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/ปัญหากลับมาเป็นนักเรียนกลุ่มปกติและมีคุณภาพตามที่โรงเรียนหรือชุมชนคาดหวัง

นายอนุวัตร พันธุ์เล่ง (โรงเรียนสตรีพัทลุง) กล่าวว่า โรงเรียนควรกำหนดให้มีการติดตาม ประเมินผลกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหรือพัฒนาการดำเนินการกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ครูที่ปรึกษาควรจัดประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งเพื่อรายงานสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ จัดกิจกรรมต่างๆที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มากขึ้น

นางพัชรี ชุกกลิ่น (โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช) กล่าวว่า ครูที่ปรึกษาต้องให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้นักเรียนจะช่วยให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากขึ้นสามารถส่งเสริมความสามารถและป้องกันปัญหาของนักเรียนได้โดยยึดความต้องการของนักเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งควรสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนแต่ก็มีความยืดหยุ่นระหว่างความต้องการของนักเรียนและนโยบายของโรงเรียน อีกวิธีหนึ่งคือการจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมนักเรียนและจะช่วยให้ผู้ปกครองเอาใจใส่นักเรียนมากขึ้น

นายมนัส เพชรชูช่วย (โรงเรียนปากพนัง) กล่าวว่า ควรเริ่มต้นดำเนินการจากการประชุมและวางแผนร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อกำหนดหรือหาแนวทางในการส่งเสริมนักเรียน โดยอาจจัดในรูปแบบโครงการ กิจกรรม หรืออื่นๆตามความสนใจของผู้เรียน ครูที่ปรึกษาควรร่วมกับครูแนะแนวในการร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนด้านต่างๆ เช่น ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม เพื่อเป็นการส่งเสริมและเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน

4. ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

นายสุธา หนูประสิทธิ์ และนายอุทัย ศักดิ์จิรพาพงษ์ (โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการประชุมร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อการวางแผนการป้องกันปัญหาและแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้น ควรมีการจัดอบรมให้ทุกคนมีความรู้ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาของนักเรียน โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาควรมีความพร้อมในการให้การปรึกษาช่วยเหลือนักเรียนตลอดเวลาและให้การช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษาโดยไม่เลือกปฏิบัติให้ความเสมอภาคกับนักเรียนทุกคนและทำด้วยความรู้สึกที่ดีต่อนักเรียนและเอาใจใส่ต่อนักเรียนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ครูที่ปรึกษาหรือครูทุกคนที่เกี่ยวข้องและเพื่อนๆของนักเรียน ควรช่วยกันสอดส่องดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงอย่างใกล้ชิด เมื่อมีการช่วยเหลือนักเรียนควรมีการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและเป็นความลับ มีการติดตาม ประเมินผล การป้องกันและการแก้ไข้ปัญหานักเรียนกลุ่มปกติและกลุ่มเสี่ยง และนำผลจากการป้องกันและการแก้ไข้ปัญหาไปใช้ในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มนักเรียนมากยิ่งขึ้น

นายศิริ จันท์จำปา (โรงเรียนเบญจมราชูทิศนครศรีธรรมราช) กล่าวว่า ในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาหรือการช่วยเหลือนักเรียนครูควรให้ความเอาใจใส่กับนักเรียนทุกคนให้เท่าเทียมกัน แต่ควรดูแลเอาใจใส่กับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาอย่างใกล้ชิด ในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาควรทำหรือแก้ไข้ไปที่ละจุด ควรพิจารณาและทำความเข้าใจปัญหาให้ละเอียดถี่ถ้วนเพื่อกำหนดวิธีการและดำเนินการแก้ไข้ หากครูท่านใดยังขาดประสบการณ์ก็ควรพยายามเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาหรือวิธีดูแลช่วยเหลือในด้านต่างๆเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์จะทำให้การป้องกันและแก้ไข้ปัญหาทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นายสมคิด พรหมคนตรี (โรงเรียนทุ่งสง) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนการดำเนินงานและจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนให้ชัดเจน จัดอบรมให้ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหานักเรียนให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการดำเนินงานมากขึ้นพยายามให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาให้มากขึ้นและควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยป้องกันและแก้ไข้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นางปลื้มจิตต์ ไชยกัจจร (โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช) กล่าวว่า โรงเรียนควรจัดทำจดหมายข่าวเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลและร่วมกันให้การช่วยเหลือนักเรียน และที่สำคัญคือจะต้องมีการบันทึกข้อมูลนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และเป็นความลับ ห้ามไม่ให้ผู้อื่นเกี่ยวข้องรับรู้ เพราะหากข้อมูลการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาถูกนำไปเปิดเผยอาจให้การช่วยเหลือนักเรียนและการแก้ไข้ปัญหาทำได้ยากยิ่งขึ้น

5. ด้านการส่งต่อ

นายเสริม สีคำ (โรงเรียนสตรีพัทลุง) และนางอนงค์ คุชภักดี (โรงเรียนพัทลุง) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการจัดทำเอกสารการส่งต่อและเอกสารติดตามผลการส่งต่อที่ชัดเจน ควรแจ้งและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเพื่อให้เข้าใจเหตุผลการส่งต่อ ควรมีการประชุมความร่วมมือจากชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เชิญนักจิตวิทยาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้กับครูในการจำแนกนักเรียนเพื่อการส่งต่อ ควรจัดทำแบบบันทึกการส่งต่อและประสานงานไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง และครูผู้รับผิดชอบควรบันทึกข้อมูลนักเรียนให้ถูกต้องชัดเจนตามความเป็นจริงก่อนการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง

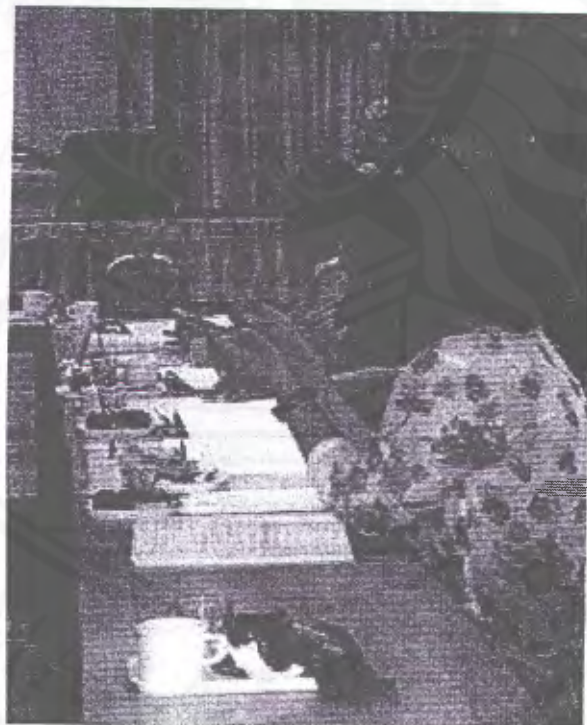
นายคะนิง ยิ่งคำนุ่น (โรงเรียนพัทลุง) กล่าวว่า โรงเรียนควรมีการวางแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อที่ชัดเจน ควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียน และมีการแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อภายใน มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นประจำในการส่งต่อนักเรียน มีการประสานงานกับครูที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำบันทึกการส่งต่อนักเรียนทุกครั้งอย่างเป็นปัจจุบันเพื่อการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียน

นายยุรา เลี่ยมแก้ว (โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช) และนายสุภาพ เสถียร (โรงเรียนเบญจมราชูทิศนครศรีธรรมราช) กล่าวว่า ควรมีการวางแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อ มีการแต่งตั้งครูที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะด้านเพื่อการส่งต่อ มีการจัดทำข้อมูลที่เป็นประจำในการส่งต่อนักเรียน ควรแจ้งและทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเพื่อให้เข้าใจเหตุผลการส่งต่อ ผู้รับผิดชอบควรบันทึกข้อมูลนักเรียนให้ถูกต้องชัดเจนตามความเป็นจริงก่อนการส่งต่อนักเรียนเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถแก้ปัญหานักเรียนได้อย่างถูกต้อง และควรมีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานการส่งต่อนักเรียนและมีการนำผลจากการติดตาม ประเมินผล มาปรับปรุงพัฒนาแนวทางในการส่งต่อนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก ๑

ภาพประกอบการสนทนากลุ่ม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายวิทยา ชุมหล่อ
วัน เดือน ปีเกิด	25 ตุลาคม 2529
สถานที่เกิด	อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 261 หมู่ที่ 3 ตำบลเกาะเต่า อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง 93110
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครูโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปากเหมือง อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง
พ.ศ. 2547	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนป่าพะยอมพิทยาคม อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง
พ.ศ. 2552	หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต วท.บ. (วิทยาศาสตร์การกีฬา) มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง
พ.ศ. 2557	หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช